

32011O0014

14.12.2011.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 331/1

SMJERNICA EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**od 20. rujna 2011.****o instrumentima i postupcima monetarne politike Eurosustava****(preinačena)****(ESB/2011/14)**

(2011/817/EU)

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

DONIJELO JE OVU SMJERNICU:

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno prvu alineju njegovog članka 127. stavka 2.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno prvu alineju njegovog članka 3. stavka 3.1., te članak 12. stavak 12.1., članak 14. stavak 14.3. i članak 18. stavak 18.2. te članak 20. prvi stavak,

budući da:

- (1) Smjernica ESB/2000/7 od 31. kolovoza 2000. o instrumentima i postupcima monetarne politike Eurosustava ⁽¹⁾ već je nekoliko puta znatno izmijenjena ⁽²⁾. Budući su potrebne dodatne izmjene, treba je radi jasnoće preinačiti.
- (2) Ostvarenje jedinstvene monetarne politike obuhvaća utvrđivanje instrumenata i postupaka kojima će se koristiti Eurosustav kako bi se ta politika provodila na jedinstven način u svim državama članicama čija je valuta euro.
- (3) Obveza provjere vrijedi za one odredbe koje su značajna promjena u usporedbi sa Smjernicom ESB/2000/7,

⁽¹⁾ SL L 310, 11.12.2000., str. 1.

⁽²⁾ Vidjeti Prilog III.

Članak 1.**Načela, instrumenti, postupci i kriteriji za provedbu jedinstvene monetarne politike Eurosustava**

Jedinstvena monetarna politika provodi se u skladu s načelima, instrumentima, postupcima i kriterijima navedenima u prilogima I. i II. ovoj Smjernici. Nacionalne središnje banke (NSB) moraju provesti odgovarajuće mjere za provedbu operacija monetarne politike u skladu s načelima, instrumentima, postupcima i kriterijima navedenima u prilogima I. i II. ovoj Smjernici.

Članak 2.**Provjera**

Nacionalne središnje banke moraju najkasnije do 11. listopada 2011. dostaviti Europskoj središnjoj banci (ESB) pojedinosti o tekstovima propisa i sredstvima pomoću kojih se namjeravaju uskladiti s odredbama ove Smjernice koje su značajna promjena u usporedbi sa Smjernicom ESB/2000/7.

Članak 3.**Stavljanje izvan snage**

- (1) Smjernica ESB/2000/7 stavlja se izvan snage od 1. siječnja 2012.
- (2) Upućivanje na smjernicu koja je stavljena izvan snage tumači se kao upućivanje na ovu Smjernicu.

Članak 4.**Završne odredbe**

- (1) Ova Smjernica stupa na snagu dva dana nakon njezinog donošenja.

(2) Ova se Smjernica primjenjuje od 1. siječnja 2012.

Članak 5.

Adresati

Ova je Smjernica upućena svim središnjim bankama Eurosustava.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 20. rujna 2011.

Za Upravno vijeće ESB-a

Predsjednik ESB-a

Jean-Claude TRICHET

PRILOG I.

PROVEDBA MONETARNE POLITIKE U EUROPODRUČJU**Opća dokumentacija o instrumentima i postupcima monetarne politike Eurosustava**

SADRŽAJ

UVOD

POGLAVLJE 1. — PREGLED OKVIRA MONETARNE POLITIKE

- 1.1. Europski sustav središnjih banaka
- 1.2. Ciljevi Eurosustava
- 1.3. Instrumenti monetarne politike Eurosustava
 - 1.3.1. Operacije na otvorenom tržištu
 - 1.3.2. Stalno raspoložive mogućnosti
 - 1.3.3. Minimalne pričuve
- 1.4. Druge ugovorne strane
- 1.5. Odnosna imovina
- 1.6. Izmjene okvira monetarne politike

POGLAVLJE 2. — PRIHVATLJIVE DRUGE UGOVORNE STRANE

- 2.1. Opći kriteriji prihvatljivosti
- 2.2. Odabir drugih ugovornih strana za brze aukcije i bilateralne operacije
- 2.3. Sankcije u slučaju neispunjavanja obveze druge ugovorne strane
- 2.4. Moguće mjere radi opreznosti u poslovanju ili nakon događaja nastanka statusa neispunjavanja obveza
 - 2.4.1. Mjere radi opreznosti u poslovanju
 - 2.4.2. Mjere nakon događaja nastanka statusa neispunjavanja obveza
 - 2.4.3. Razmjerna i nediskriminirajuća primjena diskrecijskih mjera

POGLAVLJE 3. — OPERACIJE NA OTVORENOM TRŽIŠTU

- 3.1. Obratne transakcije
 - 3.1.1. Opća pitanja
 - 3.1.2. Glavne operacije refinanciranja
 - 3.1.3. Operacije dugoročnijeg refinanciranja
 - 3.1.4. Obratne operacije fine prilagodbe
 - 3.1.5. Obratne strukturne operacije
- 3.2. Izravne transakcije
 - 3.2.1. Vrsta instrumenta
 - 3.2.2. Pravna priroda
 - 3.2.3. Određivanje cijene

- 3.2.4. Druge operativne značajke
- 3.3. Izdavanje dužničkih certifikata ESB-a
 - 3.3.1. Vrsta instrumenta
 - 3.3.2. Pravna priroda
 - 3.3.3. Izračun kamate
 - 3.3.4. Druge operativne značajke
- 3.4. Valutni ugovori o razmjeni
 - 3.4.1. Vrsta instrumenta
 - 3.4.2. Pravna priroda
 - 3.4.3. Valute i tečajevi
 - 3.4.4. Druge operativne značajke
- 3.5. Prikupljanje oročenih depozita
 - 3.5.1. Vrsta instrumenta
 - 3.5.2. Pravna priroda
 - 3.5.3. Izračun kamata
 - 3.5.4. Druge operativne značajke

POGLAVLJE 4. — STALNO RASPOLOŽIVE MOGUĆNOSTI

- 4.1. Mogućnost posudbe od središnje banke na kraju dana
 - 4.1.1. Vrsta instrumenta
 - 4.1.2. Pravna priroda
 - 4.1.3. Uvjeti pristupa
 - 4.1.4. Dospijeće i izračun kamata
 - 4.1.5. Ukidanje instrumenta
- 4.2. Novčani depozit
 - 4.2.1. Vrsta instrumenta
 - 4.2.2. Pravna priroda
 - 4.2.3. Uvjeti pristupa
 - 4.2.4. Dospijeće i izračun kamata
 - 4.2.5. Ukidanje instrumenta

POGLAVLJE 5. — POSTUPCI

- 5.1. Aukcijski postupak
 - 5.1.1. Opća pitanja
 - 5.1.2. Raspored održavanja aukcija
 - 5.1.3. Najava aukcija

5.1.4. Sastavljanje i dostavljanje ponuda od strane drugih ugovornih strana

5.1.5. Postupci za raspodjelu sredstava na aukcijama

5.1.6. Objava rezultata aukcije

5.2. Postupci za bilateralne operacije

5.2.1. Opća pitanja

5.2.2. Izravan kontakt s drugim ugovornim stranama

5.2.3. Operacije koje se provode preko burze i tržišnih posrednika

5.2.4. Najava bilateralnih operacija

5.2.5. Radni dani

5.3. Postupci namire

5.3.1. Opća pitanja

5.3.2. Namira operacija na otvorenom tržištu

5.3.3. Postupci na kraju dana

POGLAVLJE 6. — PRIHVATLJIVA IMOVINA

6.1. Opća pitanja

6.2. Određenje prihvatljivosti za odnosnu imovinu

6.2.1. Kriteriji prihvatljivosti za utrživu imovinu

6.2.2. Kriteriji prihvatljivosti za neutrživu imovinu

6.2.3. Dodatni uvjeti za korištenje prihvatljive imovine

6.3. Okvir za kreditnu procjenu Eurosustava

6.3.1. Opseg i elementi

6.3.2. Utvrđivanje visokih bonitetnih standarda za utrživu imovinu

6.3.3. Utvrđivanje visokih bonitetnih standarda za neutrživu imovinu

6.3.4. Kriteriji za prihvaćanje sustava za kreditnu procjenu

6.3.5. Analiza učinkovitosti sustava za kreditnu procjenu

6.4. Mjere za kontrolu rizika

6.4.1. Opća načela

6.4.2. Mjere za kontrolu rizika utržive imovine

6.4.3. Mjere za kontrolu rizika neutržive imovine

6.5. Načela vrednovanja za odnosnu imovinu

6.5.1. Utrživa imovina

6.5.2. Neutrživa imovina

6.6. Prekogranično korištenje prihvatljive imovine

6.6.1. Korespondentni centralnobankarski model

6.6.2. Veze između sustava namire vrijednosnih papira

6.7. Prihvatanje kolaterala koji nije nominiran u euru u nepredvidivim okolnostima

POGLAVLJE 7. — MINIMALNE PRIČUVE

7.1. Opća pitanja

7.2. Institucije na koje se primjenjuju odredbe o minimalnim obveznim pričuvama

7.3. Određivanje minimalnih pričuva

7.3.1. Osnovica za obračun pričuve i stope pričuve

7.3.2. Obračun obvezne pričuve

7.4. Održavanje sredstava pričuve

7.4.1. Razdoblje održavanja

7.4.2. Sredstva pričuve

7.4.3. Remuneracija sredstava pričuve

7.5. Izvješćivanje, priznavanje i provjera osnovice za obračun pričuve

7.6. Nepridržavanje odredbi o minimalnim obveznim pričuvama

DODATAK 1. — Primjeri operacija i postupaka monetarne politike

DODATAK 2. — Glosar

DODATAK 3. — Odabir drugih ugovornih strana za intervencije na deviznom tržištu i valutne ugovore o razmjeni za potrebe monetarne politike

DODATAK 4. — Izvještajni okvir Europske središnje banke za novčanu i bankovnu statistiku

DODATAK 5. — Internetske stranice Eurosustava

DODATAK 6. — Postupci i sankcije koje se primjenjuju u slučaju neispunjavanja obveze druge ugovorne strane

DODATAK 7. — Zasnivanje valjanog osiguranja za kreditna potraživanja

Kratice

CCBM	korespondentni centralnobankarski model
CRD	Direktiva o kapitalnim zahtjevima
ECAF	okvir za kreditnu procjenu Eurosustava
EEZ	Europska ekonomska zajednica
EGP	Europski gospodarski prostor
ESA 95	Europski sustav nacionalnih računa iz 1995.
ESB	Europska središnja banka
ESSB	Europski sustav središnjih banaka
EU	Europska unija
EZ	Europska zajednica
IRB	sustav zasnovan na internim rejtinzima
ISIN	međunarodni identifikacijski broj vrijednosnih papira
MFI	monetarna financijska institucija
NF	novčani fond
NSB	nacionalna središnja banka
PD	vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza
RTGS	namira u realnom vremenu na bruto načelu
SEV	srednjoeuropsko vrijeme
TARGET	transeuropski automatizirani sustav ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu, kao što je određen u Smjernici ESB/2005/16
TARGET2	transeuropski automatizirani sustav ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu, kao što je određen u Smjernici ESB/2007/2
UCITS	subjekt za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire
VIKP	vanjska institucija za kreditnu procjenu

Uvod

Ovaj je dokument operativni okvir koji je Eurosustav odabrao za jedinstvenu monetarnu politiku u europodručju. Ovaj bi se dokument, koji čini dio pravnog okvira Eurosustava za instrumente i postupke monetarne politike, trebao upotrebljavati kao „opća dokumentacija” za instrumente i postupke monetarne politike Eurosustava, a posebno je namijenjen pružanju informacija drugim ugovornim stranama koje su im potrebne vezano uz okvir monetarne politike Eurosustava.

Opća dokumentacija, sama po sebi, niti daje pravo niti nameće obveze drugim ugovornim stranama. Pravni odnos između Eurosustava i njegovih drugih ugovornih strana uspostavlja se na temelju odgovarajućih ugovora ili propisa.

Dokument je podijeljen na sedam poglavlja. Poglavlje 1. daje pregled operativnog okvira monetarne politike Eurosustava. U poglavlju 2. određeni su kriteriji prihvatljivosti za druge ugovorne strane koje sudjeluju u operacijama monetarne politike Eurosustava. Poglavlje 3. opisuje operacije na otvorenom tržištu, a poglavlje 4. predstavlja stalno raspoložive mogućnosti koje su na raspolaganju drugim ugovornim stranama. U poglavlju 5. navode se postupci koji se primjenjuju u provođenju operacija monetarne politike. U poglavlju 6. definirani su kriteriji prihvatljivosti za odnosnu imovinu u operacijama monetarne politike. Poglavlje 7. predstavlja sustav minimalnih pričuva Eurosustava.

Dodaci sadrže primjere operacija monetarne politike, glosar, kriterije za odabir drugih ugovornih strana za intervencije na deviznom tržištu Eurosustava, prikaz izvještajnog okvira za monetarnu i bankovnu statistiku Europske središnje banke, popis internetskih stranica Eurosustava, opis postupaka i sankcija koje se primjenjuju u slučaju neispunjavanja obveza drugih ugovornih strana te dodatne pravne zahtjeve za zasnivanje valjanog osiguranja za kreditna potraživanja kada se koriste kao kolateral u operacijama Eurosustava.

POGLAVLJE 1.

PREGLED OKVIRA MONETARNE POLITIKE

1.1. **Europski sustav središnjih banaka**

Europski sustav središnjih banaka (ESSB) sastoji se od Europske središnje banke (ESB) i središnjih banaka država članica EU ⁽¹⁾. Djelatnosti ESSB-a provode se u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu „Statut ESSB-a“). ESSB-om upravljaju tijela ESB-a koja donose odluke. U tom smislu, Upravno vijeće ESB-a odgovorno je za stvaranje monetarne politike, dok je Izvršni odbor ovlašten za provedbu monetarne politike, u skladu s odlukama i smjernicama koje propiše Upravno vijeće. U mjeri u kojoj se smatra mogućim i primjerenim, u cilju osiguranja poslovne učinkovitosti, ESB provodi operacije koje čine dio zadataka Eurosustava preko nacionalnih središnjih banaka (NSB) ⁽²⁾. Nacionalne središnje banke mogu, ako je to potrebno za provođenje monetarne politike, razmjenjivati pojedine informacije između članica Eurosustava, kao što su operativni podaci, koji se odnose na druge ugovorne strane koje sudjeluju u operacijama Eurosustava ⁽³⁾. Operacije monetarne politike Eurosustava provode se po jedinstvenim uvjetima u svim državama članicama ⁽⁴⁾.

1.2. **Ciljevi Eurosustava**

Primarni je cilj Eurosustava održavanje stabilnosti cijena, kao što je određeno člankom 127. stavkom 1. Ugovora. Ne dovodeći u pitanje primarni cilj stabilnosti cijena, Eurosustav mora podupirati opće gospodarske politike u Uniji. U ostvarivanju svojih ciljeva, Eurosustav mora djelovati u skladu s načelom otvorenog tržišnoga gospodarstva, sa slobodnim tržišnim natjecanjem, koje daje prednost učinkovitoj raspodjeli resursa.

1.3. **Instrumenti monetarne politike Eurosustava**

Kako bi ostvario svoje ciljeve, Eurosustav ima na raspolaganju niz instrumenata monetarne politike; Eurosustav provodi operacije na otvorenom tržištu, nudi stalno raspoložive mogućnosti i traži od kreditnih institucija da drže minimalne pričuve na računima u Eurosustavu.

1.3.1. **Operacije na otvorenom tržištu**

Operacije na otvorenom tržištu imaju značajnu ulogu u monetarnoj politici Eurosustava za potrebe kontrole kamatnih stopa, upravljanja likvidnosnim uvjetima na tržištu i signaliziranja stava monetarne politike. Eurosustav ima na raspolaganju pet vrsta instrumenata za provođenje operacija na otvorenom tržištu. Najvažniji su instrumenti *obratne transakcije* (koje se temelje na repo ugovorima ili kolateraliziranim kreditima). Eurosustav može koristiti i *izravne transakcije*, *izdavanje dužničkih certifikata ESB-a*, *valutne ugovore o razmjeni* i *prikupljanje oročenih depozita*. Operacije na otvorenom tržištu provode se na inicijativu ESB-a, koji također odlučuje koji će se instrument koristiti, te o uvjetima za njegovo izvršenje. Operacije se mogu provoditi putem standardnih aukcija, brzih aukcija ili bilateralnih postupaka ⁽⁵⁾. S obzirom na njihove ciljeve, učestalost i postupke, operacije Eurosustava na otvorenom tržištu mogu se podijeliti na sljedeće četiri kategorije (vidjeti također tablicu 1.):

- (a) *Glavne operacije refinanciranja* jesu redovite obratne transakcije za puštanje likvidnosti koje se provode tjedno, s rokom dospijea od tjedan dana. Te operacije provode nacionalne središnje banke putem standardnih aukcija. Glavne operacije refinanciranja imaju ključnu ulogu prilikom postizanja ciljeva operacije na otvorenom tržištu Eurosustava.
- (b) *Operacije dugoročnijeg refinanciranja* jesu obratne transakcije za puštanje likvidnosti, koje se provode mjesečno, te obično imaju rok dospijea od tri mjeseca. Tim se operacijama drugim ugovornim stranama nastoji osigurati dodatno dugoročnije refinanciranje, a provode ih nacionalne središnje banke putem standardnih aukcija. Eurosustav, u pravilu, ne koristi ove operacije s namjerom odašiljanja signala tržištu, te stoga obično djeluje kao strana koja prihvaća ponuđene stope (engl. *rate taker*).
- (c) *Operacije fine prilagodbe* provode se *ad hoc* s ciljem upravljanja likvidnosnom uvjetima na tržištu i kontrole kamatnih stopa, posebno da se ublaži učinak na kamatne stope izazvan neočekivanim fluktuacijama likvidnosti na tržištu. Operacije fine prilagodbe mogu se provoditi posljednjeg dana razdoblja održavanja pričuve kako bi se ispravile moguće likvidnosne neravnoteže, nastale nakon raspodjele sredstava iz posljednje glavne

⁽¹⁾ Posebno treba naglasiti da središnje banke država članica EU čija valuta nije euro zadržavaju svoje ovlasti u području monetarne politike u skladu s nacionalnim pravom, te stoga nisu uključene u provođenje jedinstvene monetarne politike.

⁽²⁾ U cijelom se dokumentu izraz „nacionalne središnje banke“ odnosi na nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro.

⁽³⁾ Za te informacije vrijedi zahtjev za čuvanje poslovne tajne, koji je naveden u članku 37. Statuta ESSB-a.

⁽⁴⁾ U cijelom se dokumentu se izraz „država članica“ odnosi na državu članicu čija je valuta euro.

⁽⁵⁾ Različiti postupci za provođenje operacija Eurosustava na otvorenom tržištu, tj. standardne aukcije, brze aukcije i bilateralni postupci, navedeni su u poglavlju 5. Kod standardnih aukcija protječe najviše 24 sata od najave aukcije do izdavanja potvrde o rezultatu raspodjele. U standardnim aukcijama mogu sudjelovati sve druge ugovorne strane koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti navedene u odjeljku 2.1. Brze aukcije obično se izvršavaju u vremenskom okviru od 90 minuta. Eurosustav može odabrati ograničeni broj drugih ugovornih strana koje će sudjelovati u brzim aukcijama. Izraz „bilateralni postupci“ odnosi se na bilo koji slučaj u kojem Eurosustav provodi transakcije s jednom ili više drugih ugovornih strana, a da pri tome ne primjenjuje postupak provedbe aukcije. Bilateralni postupci uključuju operacije koje se izvršavaju putem burza ili tržišnih posrednika.

operacije refinanciranja. Operacije fine prilagodbe provode se, u prvom redu, kao obratne transakcije, ali se također mogu provoditi ili kao valutni ugovor o razmjeni ili prikupljanje oročenih depozita. Instrumenti i postupci koji se primjenjuju prilikom provođenja operacija fine prilagodbe prilagođeni su vrstama transakcija i posebnim ciljevima koji se provode operacijama. Operacije fine prilagodbe obično provode nacionalne središnje banke putem brzih aukcija ili bilateralnih postupaka. Upravno vijeće ESB-a može donijeti odluku da, u iznimnim okolnostima, sam ESB može provoditi bilateralne operacije namijenjene finoj prilagodbi.

- (d) Osim toga, Eurosustav može izvršavati *strukturne operacije* izdavanjem dužničkih certifikata ESB-a, obratnim transakcijama i izravnim transakcijama. Ove operacije izvršavaju se kadgod ESB želi prilagoditi strukturni položaj Eurosustava u odnosu na financijski sektor (redovito ili neredovito). Strukturne operacije u obliku obratnih transakcija i izdavanja dužničkih instrumenata provode nacionalne središnje banke putem standardnih aukcija. Strukturne operacije u obliku izravnih transakcija obično provode nacionalne središnje banke putem bilateralnih postupaka. Upravno vijeće ESB-a može odlučiti da, u iznimnim okolnostima, ESB može sam provoditi strukturne operacije.

1.3.2. Stalno raspoložive mogućnosti

Cilj je stalno raspoloživih mogućnosti puštanje i povlačenje prekonoćne likvidnosti, signaliziranje općeg stava monetarne politike i ograničavanje prekonoćne tržišne kamatne stope. Prihvatljivim su sudionicima na njihovu vlastitu inicijativu na raspolaganju dvije stalno raspoložive mogućnosti, pod uvjetom da ispunjavaju određene operativne uvjete za pristup (vidjeti također tablicu 1.):

- (a) Druge ugovorne strane mogu koristiti mogućnost posudbe na kraju dana od nacionalnih središnjih banaka kako bi se postigla prekonoćna likvidnost, na temelju prihvatljive imovine. U normalnim okolnostima nema kreditnih ograničenja ili drugih restrikcija za pristup drugih ugovornih strana toj mogućnosti zaduživanja, osim zahtjeva da dostave dostatnu odnosnu imovinu. Kamatna stopa na mogućnost posudbe na kraju dana obično predviđa gornju granicu za prekonoćnu tržišnu kamatnu stopu.
- (b) Druge ugovorne strane mogu koristiti novčani depozit za prekonoćno deponiranje kod nacionalnih središnjih banaka. U normalnim okolnostima nema ograničenja glede visine depozita ili drugih restrikcija za pristup drugih ugovornih strana toj stalno raspoloživoj mogućnosti. Kamatna stopa na novčani depozit obično predviđa donju granicu za prekonoćne tržišne kamatne stope.

Stalno raspoloživim mogućnostima upravljaju nacionalne središnje banke na decentraliziran način.

1.3.3. Minimalne pričuve

Sustav minimalnih pričuva Eurosustava primjenjuje se na kreditne institucije europodručja, a njihov je prvenstveni cilj stabilizacija kamatnih stopa na tržištu novca i stvaranje (ili povećanje) manjka strukturne likvidnosti. Obvezne pričuve za svaku instituciju određuju se u odnosu na elemente njezine bilance. Kako bi provodio svoj cilj stabiliziranja kamatnih stopa, sustav minimalnih pričuva Eurosustava omogućuje institucijama korištenje odredbe o uprosječivanju. Ispunjavanje obveznih pričuva određuje se na temelju prosječnih dnevnih stanja pričuva institucija tijekom razdoblja održavanja. Na stanja obveznih pričuva institucije plaćaju se kamate po stopi za glavne operacije refinanciranja Eurosustava.

Tablica 1.

Operacije monetarne politike Eurosustava

Operacije monetarne politike	Vrsta transakcije		Dospijeće	Učestalost	Postupak
	Puštanje likvidnosti	Povlačenje likvidnosti			
<i>Operacije na otvorenom tržištu</i>					
Glavne operacije refinanciranja	Obratne transakcije	—	1 tjedan	Tjedno	Standardne aukcije
Operacije dugoročnijeg refinanciranja	Obratne transakcije	—	3 mjeseca	Mjesečno	Standardne aukcije
Operacije fine prilagodbe	Obratne transakcije Valutni ugovori o razmjeni	Obratne transakcije Prikupljanje oročenih depozita Valutni ugovori o razmjeni	Nestandardizirano	Neredovito	Brze aukcije Bilateralni postupci

Operacije monetarne politike	Vrsta transakcije		Dospijeće	Učestalost	Postupak
	Puštanje likvidnosti	Povlačenje likvidnosti			
Strukturne operacije	Obratne transakcije	Izdavanje dužničkih certifikata ESB-a	Standardizirano/ nestandardizirano	Redovito i neredovito	Standardne aukcije
	Izravne kupnje	Izravne prodaje	—	Neredovito	Bilateralni postupci

Stalno raspoložive mogućnosti

Mogućnost posudbe na kraju dana	Obratne transakcije	—	Prekonočno	Pristup prema nahođenju drugih ugovornih strana
Novčani depozit	—	Depoziti	Prekonočno	Pristup prema nahođenju drugih ugovornih strana

1.4. Druge ugovorne strane

Okvir monetarne politike Eurosustava oblikovan je s namjenom osiguranja sudjelovanja različitih drugih ugovornih strana. Institucije na koje se primjenjuje sustav minimalnih pričuva u skladu s člankom 19. stavkom 19.1. Statuta ESSB-a mogu imati pristup stalno raspoloživim mogućnostima i mogu sudjelovati u operacijama na otvorenom tržištu, koje se temelje na standardnim aukcijama, kao i na izravnim transakcijama. Eurosustav može odabrati ograničeni broj drugih ugovornih strana koje će sudjelovati u operacijama fine prilagodbe. U valutnim ugovorima o razmjeni, koji se provode za potrebe monetarne politike, sudjeluju institucije koje imaju aktivnu ulogu na deviznom tržištu. Skup drugih ugovornih strana za te operacije ograničen je na one institucije odabrane za operacije deviznih intervencija Eurosustava koje su osnovane u europodručju.

Smatra se da su druge ugovorne strane upoznate sa svim obvezama koje su propisane zakonodavstvom koje regulira sprječavanje pranja novca i borbu protiv terorizma, te da ih ispunjavaju.

1.5. Odnosna imovina

Na temelju članka 18. stavka 18.1. Statuta ESSB-a, sve kreditne operacije Eurosustava (odnosno operacije monetarne politike za puštanje likvidnosti i dnevni krediti) moraju biti utemeljene na primjerenom kolateralu. Eurosustav prihvaća različitu imovinu na kojoj se temelje njegove operacije. Eurosustav je razvio jedinstveni okvir za prihvatljiv kolateral, koji je zajednički za sve kreditne operacije Eurosustava (koji se također naziva „jedinstveni popis“). Jedinstveni je okvir 1. siječnja 2007. zamijenio sustav s dva popisa, koji je vrijedio od početka treće faze ekonomske i monetarne unije. Jedinstveni okvir obuhvaća utrživu i neutrživu imovinu koja zadovoljava jedinstvene kriterije prihvatljivosti koji vrijede za cijelo europodručje i koje je odredio Eurosustav.

Između utržive i neutržive imovine nema razlike glede kvalitete imovine i njezine prihvatljivosti za različite vrste operacija monetarne politike Eurosustava, osim što se neutrživa imovina ne koristi u izravnim transakcijama Eurosustava. Sva prihvatljiva imovina može se koristiti i na prekograničnoj osnovi, pomoću korespondentnog centralnobankarskog modela (CCBM), a u slučaju utržive imovine, putem prihvatljivih veza između sustava namire vrijednosnih papira u Uniji.

1.6. Izmjene okvira monetarne politike

Upravno vijeće ESB-a može, u svako doba, izmijeniti instrumente, uvjete, kriterije i postupke za provođenje operacija monetarne politike Eurosustava.

POGLAVLJE 2.

PRIHVATLJIVE DRUGE UGOVORNE STRANE**2.1. Opći kriteriji prihvatljivosti**

Druge ugovorne strane u operacijama monetarne politike Eurosustava moraju ispunjavati određene kriterije prihvatljivosti⁽⁶⁾. Ovi su kriteriji određeni s ciljem da se velikom broju institucija omogući pristup operacijama monetarne politike Eurosustava, čime se pospješuje jednako postupanje s institucijama u cijelom europodručju, te se jamči da druge ugovorne strane ispunjavaju određene operativne i bonitetne zahtjeve:

⁽⁶⁾ Za izravne transakcije nema ograničenja unaprijed u vezi s izborom drugih ugovornih strana.

- (a) Samo institucije integrirane u sustav minimalnih pričuva Eurosustava, u skladu s člankom 19. stavkom 19.1. Statuta ESSB-a smatraju se prihvatljivim drugim ugovornim stranama. Institucije koje su izuzete od svojih obveza na temelju sustava minimalnih pričuva Eurosustava (vidjeti odjeljak 7.2.) nisu prihvatljive druge ugovorne strane za stalno raspoložive mogućnosti i operacije na otvorenom tržištu Eurosustava.
- (b) Druge ugovorne strane moraju biti financijski zdrave. One podliježu barem jednom obliku usklađenog nadzora nacionalnih nadležnih tijela Unije/EGP-a (⁷). Imajući u vidu njihov poseban institucionalni karakter prema pravu Unije, financijski zdrave institucije, u smislu članka 123. stavka 2. Ugovora, koje podliježu nadzoru prema standardu usporedivom sa standardom nadzora nacionalnih nadležnih tijela, mogu biti prihvaćene kao druge ugovorne strane. Financijski zdrave institucije koje su predmet neusklađenog nadzora od strane nacionalnih nadzornih tijela, čiji je standard usporediv sa standardom usklađenog nadzora Unije/EGP-a također mogu biti prihvaćene kao druge ugovorne strane, npr. podružnice institucija osnovane na europodručju čije je sjedište izvan EGP-a.
- (c) Druge ugovorne strane moraju ispunjavati sve operativne kriterije, utvrđene u mjerodavnim ugovorima ili propisima koje primjenjuje dotična NSB (ili ESB), kako bi se osiguralo učinkovito provođenje operacija monetarne politike Eurosustava.

Ovi opći kriteriji prihvatljivosti jedinstveni su u cijelom europodručju. Institucije koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti mogu:

- (a) imati pristup stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava; i
- (b) sudjelovati u operacijama na otvorenom tržištu Eurosustava koje se temelje na standardnim aukcijama.

Institucija ima pristup stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava i operacijama na otvorenom tržištu koje se temelje na standardnim aukcijama samo preko NSB-a države članice u kojoj je institucija osnovana. Ako institucija ima poslovne jedinice (glavni ured i podružnice) u više od jedne države članice, svaka poslovna jedinica ima pristup tim operacijama preko NSB-a države članice u kojoj je osnovana, unatoč činjenici da u svakoj državi članici ponude jedne institucije može dostaviti samo jedna poslovna jedinica (glavni ured ili odabrana podružnica).

2.2. Odabir drugih ugovornih strana za brze aukcije i bilateralne operacije

Za izravne transakcije ograničenja u vezi opsega drugih ugovornih strana ne postavljaju se unaprijed.

Za valutne ugovore o razmjeni koji se izvršavaju za potrebe monetarne politike, druge ugovorne strane moraju biti u stanju uspješno provesti devizne transakcije velikih vrijednosti, u svim tržišnim uvjetima. Opseg drugih ugovornih strana u valutnim ugovorima o razmjeni odgovara drugim ugovornim stranama osnovanim u europodručju, koje su odabrane za operacije deviznih intervencija Eurosustava. Kriteriji i postupci, koji se primjenjuju na odabir drugih ugovornih strana za operacije deviznih intervencija navedeni su u Dodatku 3.

Za druge operacije koje se temelje na brzim aukcijama i bilateralnim postupcima (obratne transakcije fine prilagodbe i prikupljanje oročenih depozita), svaki NSB odabire skup drugih ugovornih strana između institucija osnovanih u svojoj državi članici koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti. U tom je smislu aktivnost na tržištu novca prvenstveni kriterij odabira. Drugi kriteriji koji se mogu uzeti u obzir su, na primjer, učinkovitost odjela za trgovanje i potencijal za sudjelovanje na aukcijama.

Kod brzih aukcija i bilateralnih operacija, nacionalne središnje banke posluju s drugim ugovornim stranama koje su uključene u njihov skup drugih ugovornih strana za operacije fine prilagodbe. Brze aukcije i bilateralne operacije mogu se također provoditi i sa širim opsegom drugih ugovornih strana.

Upravno vijeće ESB-a može odlučiti da, u iznimnim okolnostima, bilateralne operacije za finu prilagodbu može provesti sam ESB. Ako ESB provodi bilateralne operacije, druge ugovorne strane bi u takvim slučajevima odabrao ESB, u skladu sa sustavom rotacije između onih drugih ugovornih strana u europodručju koje su prihvatljive za sudjelovanje u brzim aukcijama i bilateralnim operacijama, da bi se osiguralo pravičan pristup.

2.3. Sankcije u slučaju neispunjavanja obveze druge ugovorne strane

ESB izriče sankcije, u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2532/98 od 23. studenoga 1998. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija (⁸), Uredbom (EZ) br. 2157/1999 Europske središnje banke od 23. rujna 1999. o ovlastima Europske središnje banke za određivanje sankcija (ESB/1999/4) (⁹), Uredbom Vijeća (EZ) br. 2531/98 od 23. studenoga 1998. o primjeni minimalnih pričuva od strane Europske središnje banke (¹⁰) i Uredbom (EZ)

(⁷) Usklađeni nadzor kreditnih institucija temelji se na Direktivi 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o osnivanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija (SL L 177, 30.6.2006., str. 1).

(⁸) SL L 318, 27.11.1998., str. 4.

(⁹) SL L 264, 12.10.1999., str. 21.

(¹⁰) 10 SL L 318, 27.11.1998., str. 1.

br. 1745/2003 Europske središnje banke od 12. rujna 2003. o primjeni minimalnih pričuva (ESB/2003/9) ⁽¹⁾, za institucije koje ne ispunjavaju obveze koje proizlaze iz uredbi i odluka ESB-a u vezi s primjenom minimalnih pričuva. Mjerodavne sankcije i postupovna pravila za njihovu primjenu navedeni su u spomenutim uredbama. Osim toga, u slučaju ozbiljnih povreda odredbi o minimalnim obveznim pričuvama, Eurosustav može privremeno isključiti druge ugovorne strane iz sudjelovanja u operacijama na otvorenom tržištu.

U skladu s odredbama ugovora ili propisa koje primjenjuje odgovarajući NSB (ili ESB), Eurosustav može uvesti i uvesti će novčane kazne za druge ugovorne strane ili će privremeno isključiti druge ugovorne strane iz sudjelovanja u operacijama na otvorenom tržištu, ako druge ugovorne strane ne ispunjavaju svoje obveze po ugovorima ili propisima koje primjenjuju nacionalne središnje banke (ili ESB), kao što je niže navedeno.

To se odnosi na slučajeve povrede: (a) aukcijskih pravila, ako druga ugovorna strana ne prenese dovoljan iznos odnosno imovine ili gotovine ⁽²⁾ za namiru (na datum namire), ili za kolateralizaciju, do dospelja operacije putem odgovarajućih maržnih poziva, iznosa likvidnosti koji joj je dodijeljen u operaciji za puštanje likvidnosti, ili ako ne prenese dovoljan iznos gotovine za namiru iznosa koji joj je dodijeljen u operaciji za povlačenje likvidnosti; te (b) pravila bilateralnih transakcija, ako druga ugovorna strana ne prenese dovoljan iznos prihvatljive odnosno imovine, ili ako ne prenese dovoljan iznos gotovine za namiru iznosa dogovorenog u bilateralnim transakcijama, ili ako ne kolateralizira još nedospjelu bilateralnu transakciju u bilo koje vrijeme prije njezinog dospelja putem odgovarajućih maržnih poziva.

To se također odnosi na slučajeve ako druga ugovorna strana ne ispunjava: (a) pravila za korištenje odnosno imovine (ako druga ugovorna strana koristi imovinu koja je ili koja će postati neprihvatljiva, ili koju druga ugovorna strana ne smije koristiti, npr. zbog bliskih veza između izdavatelja/garanta i druge ugovorne strane ili njihovog identiteta); te (b) pravila za postupke na kraju dana i uvjete za pristup mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana (ako druga ugovorna strana, koja ima negativno stanje na računu za namiru na kraju dana, ne ispunjava uvjete za pristup mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana).

Osim toga, mjera privremenog isključenja koja se poduzima protiv druge ugovorne strane koja ne ispunjava obveze može se primijeniti na podružnice iste institucije koje su osnovane u drugim državama članicama. Kad je, kao iznimna mjera, to potrebno zbog ozbiljnosti slučaja neispunjenja obveza, što dokazuje, na primjer, učestalost ili trajanje slučaja, druga ugovorna strana može biti privremeno isključena iz svih budućih operacija monetarne politike tijekom određenog vremenskog razdoblja.

Novčane kazne koje uvedu nacionalne središnje banke u slučaju neispunjenja obveza u vezi s povredom pravila koja se odnose na aukcije, bilateralne transakcije, odnosno imovinu, postupke na kraju dana ili uvjete za pristup mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana, obračunavaju se po prethodno utvrđenoj zateznoj stopi (kao što je navedeno u Dodatku 6.).

2.4. **Mogućće mjere radi opreznosti u poslovanju ili nakon događaja nastanka statusa neispunjavanja obveza**

2.4.1. *Mjere radi opreznosti u poslovanju*

Eurosustav može poduzeti sljedeće mjere radi opreznosti u poslovanju:

- (a) u skladu s ugovorima ili propisima koje primjenjuje mjerodavni NSB ili ESB, Eurosustav može privremeno isključiti, ograničiti ili trajno isključiti pristup pojedine druge ugovorne strane instrumentima monetarne politike;
- (b) Eurosustav može odbiti, ograničiti korištenje ili primijeniti dodatne korektivne faktore na imovinu koju je bilo koja druga ugovorna strana dostavila kao kolateral u kreditnim operacijama Eurosustava.

2.4.2. *Mjere nakon događaja nastanka statusa neispunjavanja obveza*

Eurosustav može privremeno isključiti, ograničiti ili trajno isključiti pristup instrumentima monetarne politike za druge ugovorne strane koje su u statusu neispunjavanja obveza, u skladu s bilo kojim ugovorom ili propisom koji primjenjuju nacionalne središnje banke.

2.4.3. *Razmjerna i nediskriminirajuća primjena diskrecijskih mjera*

Eurosustav primjenjuje i kalibrira sve diskrecijske mjere koje se zahtijevaju radi bonitetnog upravljanja rizikom na razmjeran i nediskriminirajući način. Svaka diskrecijska mjera koja je poduzeta u odnosu na pojedinu drugu ugovornu stranu mora biti opravdana.

POGLAVLJE 3.

OPERACIJE NA OTVORENOM TRŽIŠTU

Operacije na otvorenom tržištu imaju značajnu ulogu u monetarnoj politici Eurosustava. One se primjenjuju za kontrolu kamatnih stopa, upravljanje likvidnosnim situacijama na tržištu i signaliziranje stava monetarne politike. S obzirom na njihove ciljeve, učestalost i postupke, operacije na otvorenom tržištu Eurosustava mogu se podijeliti u četiri kategorije: glavne operacije refinanciranja, operacije dugoročnijeg refinanciranja, operacije fine prilagodbe i strukturne operacije. Od instrumenata koji se

⁽¹⁾ 11 SL L 250, 2.10.2003., str. 10.

⁽²⁾ Prema potrebi, u vezi s maržnim pozivom.

koriste, glavni su instrument otvorenog tržišta Eurosustava obratne transakcije, koje se mogu koristiti za sve četiri kategorije operacija, dok se dužnički certifikati ESB-a mogu koristiti za strukturne operacije povlačenja likvidnosti. Strukturne operacije mogu se također provoditi pomoću izravnih transakcija, odnosno, kupnji i prodaja. Osim toga, Eurosustav ima na raspolaganju još dva druga instrumenta za provođenje operacija fine prilagodbe: valutne ugovore o razmjeni i prikupljanje oročenih depozita. U sljedećim odjeljcima podrobno su prikazana specifična obilježja različitih vrsta instrumenata otvorenog tržišta kojima se koristi Eurosustav.

3.1. Obratne transakcije

3.1.1. Opća pitanja

3.1.1.1. Vrsta instrumenta

Obratne transakcije odnose se na operacije pomoću kojih Eurosustav na temelju repo ugovora kupuje ili prodaje prihvatljivu imovinu ili provodi kreditne operacije, na temelju prihvatljive imovine kao kolaterala. Obratne transakcije upotrebljavaju se za glavne operacije refinanciranja i operacije dugoročnijeg refinanciranja. Osim toga, Eurosustav može koristiti obratne transakcije za strukturne operacije i operacije fine prilagodbe.

3.1.1.2. Pravna priroda

Nacionalne središnje banke mogu provoditi obratne transakcije bilo u obliku repo ugovora (tj. da se vlasništvo nad imovinom prenese na vjerovnika, dok su ugovorne strane suglasne da se u određenom budućem trenutku izvrši obratna transakcija preko ponovnog prijenosa imovine na dužnika) ili kao kolateralizirani krediti (tj. da se osigura ovršivo osiguranje na imovini, uz pretpostavku ispunjavanja dužničke obveze, a vlasništvo nad imovinom zadržava dužnik). Daljnje odredbe za obratne transakcije koje se temelje na repo ugovorima navedene su u ugovorima koje primjenjuje dotični NSB (ili ESB). Ugovori za obratne transakcije koje se temelje na kolateraliziranim kreditima uzimaju u obzir različite postupke i formalnosti potrebne za uspostavu i naknadnu realizaciju odgovarajućeg prava na kolateral (npr. zalog, ustupanje, osiguranje (engl. *charge*)), koje se koriste u različitim područjima nadležnosti.

3.1.1.3. Kamatni uvjeti

Razlika između kupovne cijene i cijene povratne kupnje u repo ugovoru odgovara kamatama koje se plaćaju na iznos posuđenog novca za razdoblje do dospjeća operacije, tj. cijena povratne kupnje uključuje odgovarajuće kamate koje treba platiti. Kamatna stopa na obratnu transakciju u obliku kolateraliziranog kredita određuje se primjenom navedene kamatne stope na iznos kredita za razdoblje do dospjeća operacije. Kamatna stopa koja se primjenjuje na obratne operacije Eurosustava na otvorenom tržištu jest jednostavna kamatna stopa koja se temelji na metodi za određivanje broja dana koji se uzimaju za izračun prirasta kamata „stvarni broj dana/360 dana u godini”.

3.1.2. Glavne operacije refinanciranja

Glavne operacije refinanciranja najvažnije su operacije na otvorenom tržištu koje provodi Eurosustav i imaju ključnu ulogu prilikom provedbe ciljeva kontrole kamatnih stopa, upravljanja likvidnosnim situacijama na tržištu i signaliziranja stava monetarne politike.

Operativna obilježja glavnih operacija refinanciranja mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) radi se o obratnim operacijama za puštanje likvidnosti;
- (b) provode se redovito svaki tjedan ⁽¹³⁾;
- (c) obično imaju rok dospjeća od tjedan dana ⁽¹⁴⁾;
- (d) provode ih nacionalne središnje banke decentralizirano;
- (e) provode se putem standardnih aukcija (kao što je navedeno u odjeljku 5.1.);
- (f) sve druge ugovorne strane koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti (kao što je navedeno u odjeljku 2.1.), mogu dostaviti ponude za glavne operacije refinanciranja; te
- (g) utrživa i neutrživa imovina (kao što je navedeno u poglavlju 6.) prihvatljiva je kao odnosna imovina za glavne operacije refinanciranja.

3.1.3. Operacije dugoročnijeg refinanciranja

Eurosustav također provodi redovne operacije refinanciranja s uobičajenim rokom dospjeća od 3 mjeseca, koje su namijenjene za dodatno dugoročnije refinanciranje financijskog sektora. S tim operacijama Eurosustav, u pravilu, nema namjeru odašiljanja signala tržištu, te stoga obično djeluje na način koji ne utječe na kamatnu

⁽¹³⁾ Glavne operacije refinanciranja i operacije dugoročnijeg refinanciranja provode se u skladu s prethodno objavljenim rasporedom održavanja aukcija (vidjeti također odjeljak 5.1.2.) Eurosustava, koji se može pronaći na internetskim stranicama ESB-a (www.ecb.europa.eu), kao i na internetskim stranicama Eurosustava (vidjeti Dodatak 5.).

⁽¹⁴⁾ Rok dospjeća glavnih operacija refinanciranja i operacija dugoročnijeg refinanciranja može povremeno varirati, ovisno, između ostalog, o neradnim danima banaka u državama članicama.

stopu (engl. *rate taker*). U skladu s tim, operacije dugoročnijeg refinanciranja obično se provode u obliku aukcija s promjenjivom kamatnom stopom, a ESB povremeno objavljuje opseg financiranja koji će biti dodijeljen na sljedećim aukcijama. U iznimnim slučajevima Eurosustav može također provoditi operacije dugoročnijeg refinanciranja putem aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom.

Operativna obilježja operacija dugoročnijeg refinanciranja mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) radi se o obratnim operacijama za puštanje likvidnosti;
- (b) provode se redovito svaki mjesec ⁽¹⁵⁾;
- (c) obično imaju rok dospjeća od 3 mjeseca ⁽¹⁶⁾;
- (d) nacionalne središnje banke provode ih decentralizirano;
- (e) provode se preko standardnih aukcija (kao što je navedeno u odjeljku 5.1.);
- (f) sve druge ugovorne strane koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti (kao što je navedeno u odjeljku 2.1.), mogu dostaviti ponude za operacije dugoročnijeg refinanciranja; te
- (g) utrživa i neutrživa imovina (kao što je navedeno u poglavlju 6.), prihvatljiva je kao odnosna imovina za operacije dugoročnijeg refinanciranja.

3.1.4. Obratne operacije fine prilagodbe

Eurosustav može provoditi operacije fine prilagodbe u obliku obratnih transakcija na otvorenom tržištu. Operacije fine prilagodbe služe za upravljanje likvidnošću na tržištu i za kontrolu kamatnih stopa, posebno da se ublaže učinci izazvani neočekivanim fluktuacijama likvidnosti na kamatne stope na tržištu. Operacije fine prilagodbe mogu se provoditi posljednjeg dana razdoblja održavanja pričuva kako bi se ispravile moguće likvidnosne neravnoteže, nastale nakon raspodjele sredstava iz posljednje glavne operacije refinanciranja. Zbog moguće potrebe za brzim djelovanjem u slučaju neočekivanih tržišnih događaja poželjno je da Eurosustav zadrži visoki stupanj fleksibilnosti prilikom odabira postupaka i operativnih obilježja za provođenje ovih operacija:

Operativna obilježja obratnih operacija fine prilagodbe mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) one mogu biti u obliku operacija za puštanje likvidnosti ili operacija za povlačenje likvidnosti;
- (b) njihova učestalost nije standardizirana;
- (c) njihov rok dospjeća nije standardiziran;
- (d) obratne transakcije fine prilagodbe za puštanje likvidnosti obično se provode putem brzih aukcija, iako nije isključena mogućnost korištenja bilateralnih postupaka (vidjeti poglavlje 5.);
- (e) obratne transakcije fine prilagodbe za povlačenje likvidnosti u pravilu se provode putem bilateralnih postupaka (kao što je navedeno u odjeljku 5.2.);
- (f) obično ih nacionalne središnje banke provode decentralizirano (Upravno vijeće ESB-a može odlučiti da, u iznimnim okolnostima, ESB može izvršiti obratne bilateralne operacije fine prilagodbe);
- (g) Eurosustav, u skladu s kriterijima navedenim u odjeljku 2.2., može odabrati ograničeni broj drugih ugovornih strana koje će sudjelovati u obratnim operacijama fine prilagodbe; i
- (h) utrživa i neutrživa imovina (kao što je navedeno u poglavlju 6.) prihvatljiva je kao odnosna imovina za obratne operacije fine prilagodbe.

3.1.5. Obratne strukturne operacije

Eurosustav može provoditi strukturne operacije u obliku obratnih transakcija na otvorenom tržištu koje su namijenjene za prilagođavanje strukturnog položaja Eurosustava u odnosu na financijski sektor.

Operativna obilježja ovih operacija mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) radi se o operacijama za puštanje likvidnosti;
- (b) njihova učestalost može biti redovita ili neredovita;

⁽¹⁵⁾ Glavne operacije refinanciranja i operacije dugoročnijeg refinanciranja provode se u skladu s prethodno objavljenim rasporedom održavanja aukcija (vidjeti također odjeljak 5.1.2.) Eurosustava, koji se može pronaći na internetskim stranicama ESB-a (www.ecb.europa.eu), kao i na internetskim stranicama Eurosustava (vidjeti Dodatak 5.).

⁽¹⁶⁾ Rok dospjeća glavnih operacija refinanciranja i operacija dugoročnijeg refinanciranja može povremeno varirati, ovisno, između ostalog, o neradnim danima banaka u državama članicama.

- (c) njihov rok dospijeca nije unaprijed standardiziran;
- (d) provode se putem standardnih aukcija (kao što je navedeno u odjeljku 5.1.);
- (e) nacionalne središnje banke provode ih decentralizirano;
- (f) sve druge ugovorne strane koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti (kao što je navedeno u odjeljku 2.1.), mogu dostaviti ponude za obratne strukturne operacije; i
- (g) utrživa i neutrživa imovina (kao što je navedeno u poglavlju 6.) prihvatljiva je kao odnosna imovina za obratne strukturne operacije.

3.2. Izravne transakcije

3.2.1. Vrsta instrumenta

Izravne transakcije na otvorenom tržištu odnose se na operacije u kojima Eurosustav izravno kupuje ili prodaje prihvatljivu imovinu na tržištu. Te operacije izvršavaju se samo u strukturne svrhe.

3.2.2. Pravna priroda

Izravne transakcije podrazumijevaju potpuni prijenos vlasništva s prodavatelja na kupca bez povezanog povratnog prijenosa vlasništva. Transakcije se provode u skladu s tržišnim običajima za dužnički instrument koji se koristi u transakciji.

3.2.3. Određivanje cijene

Pri izračunu cijena, Eurosustav djeluje u skladu s najšire prihvaćenom tržišnim običajima za dužničke instrumente koji se koriste u transakciji.

3.2.4. Druge operativne značajke

Operativne značajke izravnih transakcija Eurosustava mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) mogu biti u obliku operacija za puštanje likvidnosti (izravna kupnja) ili za povlačenje likvidnosti (izravna prodaja);
- (b) njihova učestalost nije standardizirana;
- (c) provode se pomoću bilateralnih postupaka (kao što je navedeno u odjeljku 5.2.);
- (d) obično ih decentralizirano provode nacionalne središnje banke (Upravno vijeće ESB-a može odlučiti da, u iznimnim okolnostima, ESB može provesti izravne transakcije);
- (e) ne postavljaju se ograničenja unaprijed glede opsega drugih ugovornih strana u izravnim transakcijama; i
- (f) samo utrživa imovina (kao što je određeno u poglavlju 6.) koristi se kao odnosna imovina u izravnim transakcijama.

3.3. Izdavanje dužničkih certifikata ESB-a

3.3.1. Vrsta instrumenta

ESB može izdavati dužničke certifikate koji su namijenjeni za prilagodbu strukturnog položaja Eurosustava u odnosu na financijski sektor kako bi se stvorio (ili povećao) manjak likvidnosti na tržištu.

3.3.2. Pravna priroda

Dužnički certifikati ESB-a predstavljaju dužničku obvezu ESB-a prema imatelju certifikata. Oni se izdaju i vode u dematerijaliziranom obliku u središnjem registru vrijednosnih papira u europodručju. ESB ne uvodi nikakva ograničenja u pogledu prenosivosti certifikata. Daljnje odredbe u vezi s dužničkim certifikatima ESB-a bit će sadržane u uvjetima za takve certifikate.

3.3.3. Izračun kamata

Dužnički certifikati ESB-a izdaju se uz diskont, tj. izdaju se ispod nominalne vrijednosti, a otkupljuju se po dospeljuću po nominalnoj vrijednosti. Razlika između diskontiranog iznosa izdanja i iznosa otkupa odgovara obračunatim kamatama na diskontirani iznos izdanja, po dogovorenoj kamatnoj stopi, za razdoblje do dospeljeća certifikata. Kamatna stopa koja se primjenjuje jest jednostavna kamatna stopa koja se temelji na metodi za određivanje broja dana koji se uzimaju za izračun prirasta kamata „stvarni broj dana/360 dana u godini”. Izračun diskontiranog iznosa izdanja prikazan je u okviru 1.

OKVIR 1.

Izdavanje dužničkih certifikata ESB-a

Diskontirani iznos izdanja:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_1 \times D}{36\,000}}$$

pri čemu je:

N = nominalna vrijednost dužničkog certifikata ESB-a

r_1 = kamatna stopa (u %)

D = dospijeće dužničkog certifikata ESB-a (u danima)

P_T = diskontirani iznos izdanja dužničkog certifikata ESB-a

3.3.4. *Druga operativna obilježja*

Operativna obilježja izdavanja dužničkih certifikata ESB-a mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) certifikati se izdaju kako bi se povukla likvidnost s tržišta;
- (b) certifikati se mogu izdavati na redovitoj ili neredovitoj osnovi;
- (c) certifikati imaju rok dospjeća kraći od 12 mjeseci;
- (d) certifikati se izdaju putem standardnih aukcija (kao što je navedeno u odjeljku 5.1.);
- (e) aukcije i namire certifikata nacionalne središnje banke provode decentralizirano; i
- (f) sve druge ugovorne strane koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti (kao što je navedeno u odjeljku 2.1.), mogu dostaviti ponude za upis dužničkih certifikata ESB-a.

3.4. **Valutni ugovori o razmjeni**

3.4.1. *Vrsta instrumenta*

Valutni ugovori o razmjeni koji se provode za potrebe monetarne politike sastoje se od istovremenih promptnih i terminkskih transakcija u euru u odnosu na stranu valutu. Koriste se za finu prilagodbu, uglavnom s ciljem upravljanja likvidnosnom situacijom na tržištu i kontrole kamatnih stopa.

3.4.2. *Pravna priroda*

Valutni ugovori o razmjeni koji se provode za potrebe monetarne politike odnose se na operacije u kojima Eurosustav promptno kupuje (ili prodaje) euro u zamjenu za stranu valutu i istodobno je prodaje natrag (ili otkupljuje) u terminkskoj transakciji na određeni datum povratne kupnje. Daljnje odredbe za valutne ugovore o razmjeni navedene su u ugovoru koji primjenjuje dotični NSB (ili ESB).

3.4.3. *Valute i tečajevi*

Eurosustav, u pravilu, posluje samo s valutama kojima se učestalo trguje i u skladu sa standardnom tržišnom praksom. Za svaki valutni ugovor o razmjeni Eurosustav i druge ugovorne strane dogovaraju swap bodove za transakciju. Swap su bodovi razlika između tečaja terminske transakcije i tečaja promptne transakcije. Swap bodovi eura u odnosu na stranu valutu kotirani su u skladu s općim tržišnim običajima. Uvjeti tečajeva za valutne ugovore o razmjeni navedeni su u okviru 2.

3.4.4. *Druga operativna obilježja*

Operativna obilježja valutnih ugovora o razmjeni mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) oni mogu biti u obliku operacija za puštanje likvidnosti ili povlačenje likvidnosti;
- (b) njihova učestalost nije standardizirana;
- (c) njihovo dospijeće nije standardizirano;
- (d) provode se putem brzih aukcija ili preko bilateralnih postupaka (vidjeti poglavlje 5.);
- (e) obično ih decentralizirano provode nacionalne središnje banke (Upravno vijeće ESB-a može odlučiti da, u iznimnim okolnostima, ESB može provesti bilateralne valutne ugovore o razmjeni); i
- (f) Eurosustav, u skladu s kriterijima navedenim u odjeljku 2.2. i Dodatku 3., može odabrati ograničeni broj drugih ugovornih strana koje će sudjelovati u valutnim ugovorima u razmjeni.

OKVIR 2.

Valutni ugovori o razmjeni

S = promptni tečaj (na datum transakcije valutnog ugovora o razmjeni) između eura (EUR) i strane valute ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = terminski tečaj između eura i strane valute ABC na datum povratne kupnje ugovora o razmjeni (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

M = swap bodovi između eura i ABC na datum povratne kupnje ugovora o razmjeni (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(\cdot)$ = promptni iznos valute; $N(\cdot)_M$ je terminski iznos valute:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ ili } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ ili } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

3.5. Prikupljanje oročenih depozita

3.5.1. Vrsta instrumenta

Eurosustav može pozvati druge ugovorne strane da polože oročene depozite koji donose kamate u NSB u državi članici u kojoj je druga ugovorna strana osnovana. Prikupljanje oročenih depozita predviđeno je samo za potrebe fine prilagodbe kako bi se povukla likvidnost s tržišta.

3.5.2. Pravna priroda

Depoziti drugih ugovornih strana imaju određeni rok i nepromjenjivu kamatnu stopu. Nacionalne središnje banke ne daju kolateral u zamjenu za depozite.

3.5.3. Izračun kamata

Kamatna stopa koja se primjenjuje na depozit jednostavna je kamatna stopa koja se temelji na metodi za određivanje broja dana koji se uzimaju za izračun prirasta kamata „stvarni broj dana/360 dana u godini”. Kamata se plaća po dospjeću depozita.

3.5.4. Druga operativna obilježja

Operativna obilježja prikupljanja oročenih depozita mogu se sažeti kako slijedi:

- (a) depoziti se prikupljaju kako bi se povukla likvidnost;
- (b) učestalost prikupljanja depozita nije standardizirana;
- (c) dospjeće depozita nije standardizirano;
- (d) prikupljanje depozita obično se provodi putem brzih aukcija, premda nije isključena mogućnost korištenja bilateralnih postupaka (vidjeti poglavlje 5.);
- (e) prikupljanje depozita obično decentralizirano provode nacionalne središnje banke (Upravno vijeće ESB-a može odlučiti da, u iznimnim okolnostima, ESB može provesti bilateralno prikupljanje oročenih depozita ⁽¹⁷⁾); i
- (f) Eurosustav može, u skladu s kriterijima navedenim u odjeljku 2.2., izabrati ograničeni broj drugih ugovornih strana za prikupljanje oročenih depozita.

POGLAVLJE 4.

STALNO RASPOLOŽIVE MOGUĆNOSTI

4.1. Mogućnost posudbe od središnje banke na kraju dana

4.1.1. Vrsta instrumenta

Druge ugovorne strane mogu koristiti mogućnost posudbe od nacionalnih središnjih banaka na kraju dana za stjecanje prekonocne likvidnosti, po unaprijed utvrđenim kamatnim stopama, na temelju prihvatljive imovine (kao što je

⁽¹⁷⁾ Oročeni depoziti drže se na računima nacionalnih središnjih banaka; to je slučaj čak i kada ESB takve operacije treba provesti centralizirano.

navedeno u poglavlju 6.). Namjena instrumenta jest zadovoljenje privremene potrebe za likvidnošću drugih ugovornih strana. U uobičajenim okolnostima kamatna stopa po ovom instrumentu predviđa gornju granicu kamatne stope na prekonoćnom tržištu. Uvjeti instrumenta jednaki su za čitavo europodručje.

4.1.2. Pravna priroda

Nacionalne središnje banke mogu osigurati likvidnost u okviru mogućnosti posudbe na kraju dana bilo u obliku prekonoćnih repo ugovora (tj. da se vlasništvo nad imovinom prenese na vjerovnika, dok su ugovorne strane suglasne da se sljedećeg radnog dana provede povratna transakcija putem povratnog prijenosa imovine na dužnika) ili kao prekonoćni kolateralizirani kredit (tj. da se osigura ovršivo osiguranje na imovini, uz pretpostavku ispunjenja dužničke obveze, a vlasništvo nad imovinom zadržava dužnik). Daljnje odredbe za repo ugovore navedene su u ugovorima koje primjenjuje odgovarajući NSB. Aranžmani za osiguranje likvidnosti u obliku kolateraliziranih kredita uzimaju u obzir različite postupke i formalnosti potrebne za uspostavu i naknadnu realizaciju relevantnog prava na kolateral (zalag, ustupanje ili osiguranje (engl. *charge*)), koje se koriste u različitim područjima nadležnosti.

4.1.3. Uvjeti pristupa

Institucije koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti navedene u odjeljku 2.1. imaju mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana. Pristup mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana odobrava se putem NSB-a u državi članici u kojoj je institucija osnovana. Pristup mogućnosti posudbe odobrava se samo u dane kada sustav TARGET2⁽¹⁸⁾ radi⁽¹⁹⁾. U dane kada sustavi namire vrijednosnih papira ne rade, pristup mogućnosti posudbe dozvoljen je na temelju odnosne imovine koja je već unaprijed bila deponirana pri nacionalnim središnjim bankama.

Na kraju svakog radnog dana, dugovne pozicije drugih ugovornih strana na njihovim računima za namiru kod nacionalnih središnjih banaka automatski se smatraju zahtjevom za korištenje mogućnosti posudbe na kraju dana. Postupci predviđeni za pristup mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana navedeni su u odjeljku 5.3.3.

Drugoj ugovornoj strani pristup mogućnosti posudbe na kraju dana može također biti omogućen ako druga ugovorna strana dostavi zahtjev NSB-u u državi članici, u kojoj je druga ugovorna strana osnovana. Da bi NSB obradio zahtjev istog dana u sustavu TARGET2, NSB mora zaprimiti zahtjev najkasnije 15 minuta nakon vremena zatvaranja sustava TARGET2⁽²⁰⁾,⁽²¹⁾. U pravilu se sustav TARGET2 zatvara u 18 sati prema vremenu Europske središnje banke (srednjoeuropsko vrijeme (SEV)). Rok za podnošenje zahtjeva za pristup mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana odgađa se za dodatnih 15 minuta posljednjeg radnog dana Eurosustava za razdoblje održavanja pričuve. U zahtjevu mora biti naveden iznos kredita, te je potrebno, u slučaju da odnosna imovina za transakciju nije već unaprijed deponirana kod NSB-a, navesti i odnosnu imovinu koja će se isporučiti za transakciju.

Osim zahtjeva da se dostavi dovoljno odnosne prihvatljive imovine, ne postoji ograničenje glede iznosa sredstava koji je moguće odobriti u okviru mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana.

4.1.4. Dospijeće i izračun kamata

Dospijeće odobrenog kredita u okviru ovog instrumenta jest preko noći. Za druge ugovorne strane koje izravno sudjeluju u sustavu TARGET2, kredit se otplaćuje sljedećeg dana kada radi i. TARGET2; i ii. relevantni sustav namire vrijednosnih papira, a u trenutku kada se ti sustavi otvaraju za poslovanje.

Kamatnu stopu unaprijed najavljuje Eurosustav, a izračunava se kao jednostavna kamatna stopa koja se temelji na metodi za određivanje broja dana koji se uzimaju za izračun prirasta kamata „stvarni broj dana/360 dana u godini”. ESB može promijeniti kamatnu stopu u bilo kojem trenutku, što počinje važiti najranije sljedećeg radnog dana Eurosustava⁽²²⁾,⁽²³⁾. Kamate po kreditu plaćaju se prilikom otplate kredita.

4.1.5. Ukidanje instrumenta

Pristup instrumentu odobren je samo u skladu s ciljevima i općim stajalištima monetarne politike ESB-a. ESB može prilagoditi uvjete kredita ili ga u bilo kojem trenutku ukinuti.

⁽¹⁸⁾ Od 19. svibnja 2008. decentralizirana tehnička infrastruktura sustava TARGET zamijenjena je sustavom TARGET2. Sustav TARGET2 sastoji se od jedinstvene zajedničke platforme (preko koje se dostavljaju i obrađuju svi platni nalozi i preko koje se plaćanja primaju na tehnički isti način) i, dok god je to primjenjivo, vlastitih matičnih računovodstvenih sustava nacionalnih središnjih banaka.

⁽¹⁹⁾ Osim toga, pristup mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana dopušten je samo drugim ugovornim stranama koje imaju pristup računu pri NSB-u, gdje se transakcija može namiriti, primjerice, na jedinstvenoj zajedničkoj platformi sustava TARGET2.

⁽²⁰⁾ U nekim državama članicama, NSB ili neka od njegovih podružnica možda nije otvorena za provođenje operacija monetarne politike na neke radne dane Eurosustava zbog nacionalnih ili regionalnih neradnih dana za banke. U tom je slučaju NSB dužan unaprijed obavijestiti druge ugovorne strane o aranžmanima koji će se primijeniti u vezi s pristupom stalno raspoloživoj mogućnosti posudbe na taj neradni dan za banke.

⁽²¹⁾ Dani kada je sustav TARGET2 zatvoren objavljeni su na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu i na internetskim stranicama Eurosustava (vidjeti Dodatak 5.).

⁽²²⁾ U cijelom dokumentu izraz „radni dan Eurosustava” odnosi se na bilo koji dan kada su ESB i barem jedna nacionalna središnja banka otvoreni za potrebe provođenja operacija monetarne politike Eurosustava.

⁽²³⁾ Upravno vijeće obično odlučuje o promjeni kamatne stope kada ocjenjuje svoje stajalište monetarne politike na svojem prvom sastanku u mjesecu. Takve odluke obično stupaju na snagu tek od početka novog razdoblja održavanja pričuve.

4.2. **Novčani depozit**

4.2.1. *Vrsta instrumenta*

Druge ugovorne strane mogu koristiti instrument novčanog depozita kako bi položile prekoćni depozit kod nacionalnih središnjih banaka. Na depozite se plaćaju kamate po unaprijed određenoj kamatnoj stopi. U uobičajenim okolnostima, kamatna stopa po ovom instrumentu predviđa donju granicu kamatne stope na prekoćnom tržištu. Uvjeti instrumenta jednaki su u cijelom europodručju ⁽²⁴⁾.

4.2.2. *Pravna priroda*

Na prekoćne depozite primljene od drugih ugovornih strana plaćaju se kamate po nepromjenjivoj kamatnoj stopi. Drugoj ugovornoj strani ne daje se nikakav kolateral u zamjenu za depozite.

4.2.3. *Uvjeti pristupa* ⁽²⁵⁾

Institucije koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti navedene u odjeljku 2.1. imaju pristup instrumentu novčanog depozita. Pristup instrumentu novčanog depozita odobrava se putem NSB-a u državi članici u kojoj je institucija osnovana. Pristup ovom instrumentu odobrava se samo u dane kada sustav TARGET2 radi ⁽²⁶⁾.

Kako bi imala pristup instrumentu novčanog depozita, druga ugovorna strana mora dostaviti zahtjev NSB-u u državi članici, u kojoj je druga ugovorna strana osnovana. Da bi NSB obradio zahtjev istog dana u sustavu TARGET2, NSB mora primiti zahtjev najkasnije 15 minuta nakon vremena zatvaranja sustava TARGET2, koji se, u pravilu, zatvara u 18 sati prema vremenu Europske središnje banke (srednjoeuropsko vrijeme (SEV)) ⁽²⁷⁾, ⁽²⁸⁾. Rok za podnošenje zahtjeva za pristup instrumentu novčanog depozita odgađa se za dodatnih 15 minuta posljednjeg radnog dana Eurosustava za razdoblje održavanja pričuve. U zahtjevu mora biti naveden iznos koji će biti deponiran u okviru instrumenta novčanog depozita.

Ne postoji ograničenje glede iznosa koji druga ugovorna strana može deponirati u okviru ovog instrumenta.

4.2.4. *Dospijće i izračun kamata*

Dospijće depozita u okviru ovog instrumenta jest preko noći. Za druge ugovorne strane koje izravno sudjeluju u sustavu TARGET2, depoziti koji se drže u okviru ovog instrumenta dospijevaju sljedećeg dana kada radi sustav TARGET2, u trenutku kada se taj sustav otvara za poslovanje.

Kamatnu stopu unaprijed najavljuje Eurosustav, a izračunava se kao jednostavna kamatna stopa koja se temelji na metodi za određivanje broja dana koji se uzimaju za izračun prirasta kamata „stvarni broj dana/360 dana u godini”. ESB može promijeniti kamatnu stopu u bilo kojem trenutku, što počinje važiti najranije sljedećeg radnog dana Eurosustava ⁽²⁹⁾. Kamate na depozite plaćaju se po dospijću depozita.

4.2.5. *Ukidanje instrumenta*

Pristup instrumentu odobren je samo u skladu s ciljevima i općim stajalištima monetarne politike ESB-a. ESB može prilagoditi uvjete instrumenta ili ga u bilo kojem trenutku ukinuti.

POGLAVLJE 5.

POSTUPCI

5.1. **Aukcijski postupak**

5.1.1. *Opća pitanja*

Operacije Eurosustava na otvorenom tržištu normalno se izvršavaju u obliku aukcija. Aukcijski postupci Eurosustava provode se u šest operativnih faza koje su navedene u okviru 3.

Eurosustav razlikuje dvije različite vrste ponuda: standardne aukcije i brze aukcije. Postupci za standardne i brze aukcije jednaki su, osim glede vremenskog okvira i opsega drugih ugovornih strana.

⁽²⁴⁾ Između država europodručja mogu postojati operativne razlike koje proizlaze iz postojanja različitih struktura računa u nacionalnim središnjim bankama.

⁽²⁵⁾ Zbog postojanja različitih struktura računa u nacionalnim središnjim bankama, ESB može dopustiti nacionalnim središnjim bankama da primjenjuju uvjete pristupa koji se ponešto razlikuju od onih koji su ovdje navedeni. Nacionalne središnje banke dostavit će informacije o svim takvim odstupanjima od uvjeta pristupa opisanih u ovom dokumentu.

⁽²⁶⁾ Osim toga, pristup instrumentu novčanog depozita dopušten je samo drugim ugovornim stranama koje imaju pristup računu pri NSB-u, gdje se transakcija može namiriti, na primjer, na jedinstvenoj zajedničkoj platformi sustava TARGET2.

⁽²⁷⁾ Osim toga, pristup stalno raspoloživoj mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana dopušten je samo drugim ugovornim stranama koje imaju pristup računu pri NSB-u, gdje se transakcija može namiriti, na primjer, na jedinstvenoj zajedničkoj platformi sustava TARGET2.

⁽²⁸⁾ U cijelom dokumentu izraz „radni dan Eurosustava” odnosi se na dan kad su ESB i barem jedna nacionalna središnja banka otvorene za potrebe provođenja operacija monetarne politike Eurosustava.

⁽²⁹⁾ Upravno vijeće obično odlučuje o promjeni kamatne stope kada ocjenjuje svoje stajalište monetarne politike na svojem prvom sastanku u mjesecu. Takve odluke obično stupaju na snagu tek od početka novog razdoblja održavanja obvezne pričuve.

5.1.1.1. Standardne aukcije

Kod standardnih aukcija može proteći najviše 24 sata od najave aukcije do izdavanja potvrda o rezultatu raspodjele sredstava (a vrijeme između roka za podnošenje ponuda i objave rezultata raspodjele iznosi približno dva sata). U dijagramu 1. naveden je pregled uobičajenog vremenskog okvira za operativne faze kod standardnih aukcija. ESB može donijeti odluku o prilagodbi vremenskog okvira za pojedine operacije ako to smatra primjerenim.

Glavne operacije refinanciranja, operacije dugoročnijeg refinanciranja i strukturne operacije (uz iznimku izravnih transakcija) uvijek se provode u obliku standardnih aukcija. Druge ugovorne strane koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti koji su navedeni u odjeljku 2.1., mogu sudjelovati u standardnim aukcijama.

5.1.1.2. Brze aukcije

Brze aukcije obično se izvršavaju u roku od 90 minuta od najave aukcije, a potvrda o rezultatu raspodjele izdaje se odmah nakon objave rezultata raspodjele. Uobičajeni vremenski okvir za operativne faze za brze aukcije naveden je u dijagramu 2. Ako se to smatra primjerenim, ESB se može odlučiti na prilagođavanje vremenskog okvira za pojedine operacije. Brze aukcije koriste se samo za provođenje operacija fine prilagodbe. Eurosustav može odabrati, u skladu s kriterijima i postupcima navedenim u odjeljku 2.2., ograničen broj drugih ugovornih strana za sudjelovanje u brzim aukcijama.

5.1.1.3. Aukcije s nepromjenjivom kamatnom stopom i aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

Eurosustav ima mogućnost provođenja aukcije ili s nepromjenjivom kamatnom stopom (nudi se količina) ili s promjenjivom kamatnom stopom (nudi se kamatna stopa). Kod ponuda s nepromjenjivom stopom, ESB određuje kamatnu stopu unaprijed, a druge ugovorne strane nude iznos novca s kojim žele zaključiti posao po nepromjenjivoj kamatnoj stopi ⁽³⁰⁾. Kod aukcije s promjenjivom kamatnom stopom, druge ugovorne strane nude iznose novca i kamatne stope po kojima žele zaključiti poslove s nacionalnim središnjim bankama ⁽³¹⁾.

OKVIR 3.

Operativne faze za aukcijske postupke

1. faza *Najava aukcije*
 - a) Najava ESB-a putem javnih agencija za pružanje financijskih informacija i na internetskoj stranici ESB-a
 - b) Najava nacionalnih središnjih banaka putem nacionalnih agencija za pružanje financijskih informacija i izravno pojedinim drugim ugovornim stranama (ako se to smatra potrebnim)
2. faza *Priprema drugih ugovornih strana i dostava ponuda*
3. faza *Prikupljanje ponuda od strane Eurosustava*
4. faza *Raspodjela na aukciji i objava rezultata aukcije*
 - a) Odluka ESB-a o raspodjeli sredstava
 - b) Objava rezultata raspodjele sredstava putem javnih agencija za pružanje financijskih informacija i na internetskoj stranici ESB-a
5. faza *Izdavanje potvrde o pojedinim rezultatima raspodjele*
6. faza *Namira transakcija (vidjeti odjeljak 5.3.)*

5.1.2. Raspored održavanja aukcija

5.1.2.1. Glavne operacije refinanciranja i operacije dugoročnijeg refinanciranja

Glavne operacije refinanciranja i operacije dugoročnijeg refinanciranja provode se u skladu s okvirnim rasporedom održavanja aukcija koji objavljuje Eurosustav ⁽³²⁾. Raspored održavanja objavljuje se najmanje tri mjeseca prije početka godine za koju važi. Uobičajeni dani trgovanja za glavne operacije refinanciranja i operacije dugoročnijeg refinanciranja navedeni su u tablici 2. Cilj ESB-a je osigurati da druge ugovorne strane iz svih država članica mogu sudjelovati u glavnim operacijama refinanciranja i u operacijama dugoročnijeg refinanciranja. Stoga prilikom sastavljanja rasporeda održavanja tih operacija ESB provodi odgovarajuća usklađivanja redovnog programa uzimajući u obzir neradne dane banaka u pojedinim državama članicama.

⁽³⁰⁾ Kod aukcija valutnih ugovora o razmjeni s nepromjenjivom kamatnom stopom, ESB određuje *swap* bodove za operaciju, a druge ugovorne strane nude iznos osnovne valute, koji se ne mijenja, koji žele prodati (i otkupiti) ili kupiti (i prodati natrag) po toj stopi.

⁽³¹⁾ Kod aukcija valutnih ugovora o razmjeni s promjenjivom kamatnom stopom druge ugovorne strane nude iznos osnovne valute, koji se ne mijenja, i kotaciju *swap* bodova po kojoj žele sudjelovati u operaciji.

⁽³²⁾ Raspored održavanja aukcija Eurosustava može se pronaći na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu, kao i na internetskim stranicama Eurosustava (vidjeti Dodatak 5.).

5.1.2.2. Strukturne operacije

Strukturne operacije putem standardnih aukcija ne provode se prema unaprijed određenom rasporedu održavanja. Međutim, strukturne operacije obično se provode i namiruju samo tijekom radnih dana nacionalnih središnjih banaka ⁽³³⁾ u svim državama članicama.

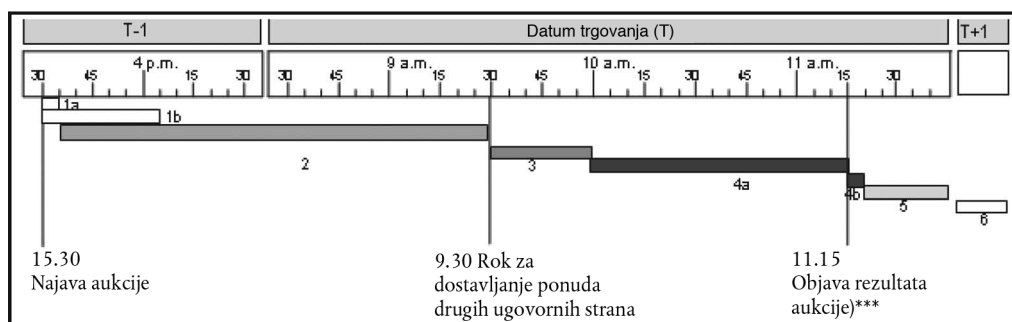
5.1.2.3. Operacije fine prilagodbe

Operacije fine prilagodbe ne provode se u skladu s unaprijed utvrđenim rasporedom održavanja. ESB može odlučiti da će provoditi operacije fine prilagodbe tijekom bilo kojeg radnog dana Eurosustava. U takvim operacijama sudjeluju samo nacionalne središnje banke država članica u kojima su dan trgovanja, dan namire i dan plaćanja radni dani NSB-a.

DIJAGRAM 1.

Uobičajeni vremenski okvir za operativne faze kod standardnih aukcija

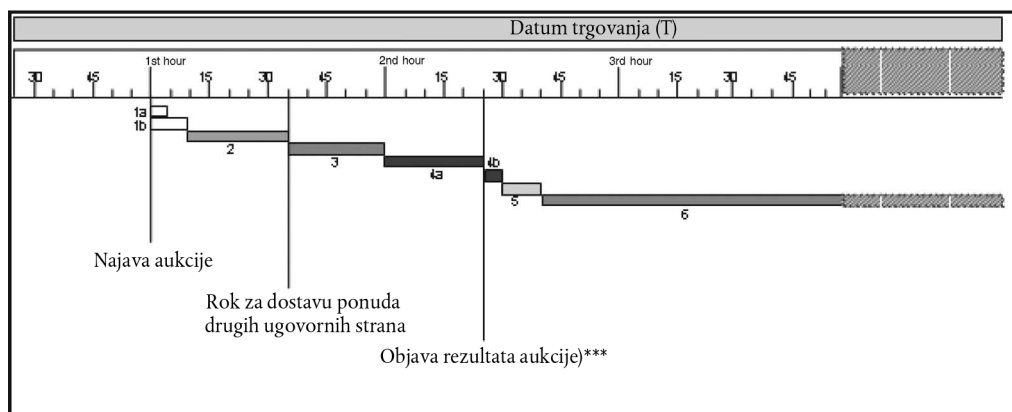
(vremena su navedena prema vremenu ESB-a (SEV))

Napomena: Brojke se odnose na operativne faze određene u okviru 3.

DIJAGRAM 2.

Uobičajeni vremenski okvir za operativne faze kod brzih aukcija

Napomena: Brojke se odnose na operativne faze određene u okviru 3.

Tablica 2.

Uobičajeni dani trgovanja za glavne operacije refinanciranja i operacije dugoročnijeg refinanciranja

Vrsta operacije	Uobičajeni dan trgovanja (T)
Glavne operacije refinanciranja	Svakog utorka
Operacije dugoročnijeg refinanciranja	Posljednja srijeda svakog kalendarskog mjeseca ⁽³³⁾

(^l) Zbog božićnih se praznika operacija iz prosinca uobičajeno pomiče za 1 tjedan, tj. na prethodnu srijedu u tom mjesecu.

⁽³³⁾ U ovom dokumentu se izraz „radni dan nacionalne središnje banke” odnosi na bilo koji dan kad je nacionalna središnja banka određene države članice otvorena za potrebe izvršavanja operacija monetarne politike Eurosustava. U nekim državama članicama, podružnice nacionalne središnje banke mogu biti zatvorene na radne dane nacionalne središnje banke zbog lokalnih ili regionalnih neradnih dana. U tom je slučaju, dotična nacionalna središnja banka dužna unaprijed obavijestiti druge ugovorne strane o aranžmanima koji će se primijeniti u vezi s transakcijama koje uključuju te podružnice.

5.1.3. Najava aukcija

Standardne aukcije Eurosustava javno se objavljuju putem agencija za pružanje financijskih informacija i na internetskoj stranici ESB-a. Osim toga, nacionalne središnje banke mogu drugim ugovornim stranama koje nemaju pristup agencijama za pružanje financijskih informacija izravno najaviti aukciju. Poruka o najavi javne aukcije obično sadrži sljedeće podatke:

- (a) evidencijski broj aukcije;
- (b) datum aukcije;
- (c) vrstu operacija (puštanje ili povlačenje likvidnosti i vrstu instrumenta monetarne politike koji će se koristiti);
- (d) rok dospjeća operacije;
- (e) vrstu aukcije (aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom ili s promjenjivom kamatnom stopom);
- (f) metodu raspodjele („nizozemska” ili „američka” aukcija, kao što je određeno u odjeljku 5.1.5.);
- (g) predviđeni opseg operacije (obično samo u slučaju operacija dugoročnijeg refinanciranja);
- (h) aukcije s nepromjenjivom kamatnom stopom/cijenom/swap bodovima (u slučaju aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom);
- (i) najnižu/najvišu prihvaćenu kamatnu stopu/cijenu/swap bodove (ako je to primjenjivo);
- (j) datum početka i datum dospjeća operacije (ako je primjenjivo) ili datum valute i datum dospjeća instrumenta (u slučaju izdavanja dužničkih certifikata ESB-a);
- (k) uključene valute i osnovnu valutu, čiji se iznos ne mijenja (u slučaju valutnih ugovora o razmjeni);
- (l) referentni promptni tečaj koji se koristi za izračun ponuda (u slučaju valutnih ugovora o razmjeni);
- (m) najviši iznos ponude (ako postoji);
- (n) najniži pojedinačni iznos raspodjele (ako postoji);
- (o) najnižu stopu raspodjele (ako postoji);
- (p) vremenski raspored za podnošenje ponuda;
- (q) nominalnu vrijednost certifikata (u slučaju izdavanja dužničkih certifikata ESB-a); te
- (r) oznaku ISIN za izdanje (u slučaju izdavanja dužničkih certifikata ESB-a).

U cilju poboljšanja transparentnosti svojih operacija fine prilagodbe, Eurosustav obično unaprijed javno najavljuje brze aukcije. Međutim, u iznimnim okolnostima, ESB može odlučiti da neće unaprijed javno najaviti brze aukcije. Najava brzih aukcija provodi se primjenom istih postupaka kao i za standardne aukcije. Kod brzih aukcija, koje nisu unaprijed javno najavljene, nacionalne središnje banke izravno obavještavaju odabrane druge ugovorne strane. Kod brzih aukcija koje su javno najavljene, NSB može izravno obavijestiti druge ugovorne strane.

5.1.4. Sastavljanje i dostavljanje ponuda od strane drugih ugovornih strana

Ponude drugih ugovornih strana moraju biti u obliku koji slijedi formalni obrazac koji dostave nacionalne središnje banke za odgovarajuću operaciju. Ponude se moraju dostaviti NSB-u u državi članici u kojoj institucija ima poslovnu jedinicu (glavni ured ili podružnicu). Ponude jedne institucije smije dostaviti samo jedna poslovna jedinica (bilo glavni ured ili ovlaštena podružnica) u svakoj državi članici.

Kod aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom druge ugovorne strane u svojim ponudama navode iznos novca s kojim su spremne zaključiti posao s nacionalnim središnjim bankama ⁽³⁴⁾.

Kod aukcija s promjenjivom kamatnom stopom, druge ugovorne strane mogu dostaviti ponude za do 10 različitih razina kamatnih stopa/cijena/swap bodova. U iznimnim okolnostima, Eurosustav može uvesti ograničenje broja ponuda koje je moguće dostaviti glede aukcija s promjenjivom kamatnom stopom. U svakoj ponudi, druge ugovorne strane moraju navesti iznos novca s kojim su voljne zaključiti transakciju s nacionalnim središnjim bankama i odgovarajuću kamatnu stopu ⁽³⁵⁾, ⁽³⁶⁾. Ponuđene kamatne stope moraju biti izražene kao višekratnici 0,01 postotnog boda. U slučaju aukcije za valutni ugovor o razmjeni s promjenjivom kamatnom stopom, swap bodove treba kotirati u skladu sa standardnim tržišnim običajima, a ponude moraju biti izražene kao višekratnici 0,01 swap boda.

⁽³⁴⁾ Kod valutnih ugovora o razmjeni s nepromjenjivom kamatnom stopom navodi se iznos osnovne valute, koji se ne mijenja, a s kojim druga ugovorna strana želi zaključiti posao s Eurosustavom.

⁽³⁵⁾ U vezi s izdavanjem dužničkih certifikata ESB-a, ESB može odlučiti da ponude moraju biti iskazane u obliku cijene, umjesto kamatne stope. U takvim slučajevima, cijene moraju biti navedene kao postotak nominalnog iznosa.

⁽³⁶⁾ Kod valutnih ugovora o razmjeni s promjenjivom kamatnom stopom, navodi se iznos osnovne valute, koji se ne mijenja, a s kojim druga ugovorna strana želi zaključiti posao s Eurosustavom i odgovarajuća razina swap bodova.

Za glavne operacije refinanciranja, minimalni iznos ponude jest 1 000 000 eura. Ponude koje prelaze taj iznos, moraju biti izražene kao višekratnici 100 000 eura. Isti minimalni iznos ponude i višekratnik primjenjuju se prilikom operacija fine prilagodbe i strukturnih operacija. Minimalni iznos ponude primjenjuje se na svaku razinu kamatne stope/cijene/swap boda.

Kod operacija dugoročnijeg refinanciranja, svaki NSB određuje minimalni iznos ponude u rasponu od 10 000 do 100 000 eura. Ponude koje premašuju određeni minimalni iznos ponude moraju biti iskazane kao višekratnici 10 000 eura. Minimalni iznos ponude primjenjuje se na svaku pojedinačnu razinu kamatne stope.

ESB može uvesti gornju granicu ponude, kako bi spriječio nerazmjerno visoke ponude. Svaka takva gornja granica ponude uvijek se navodi u poruci kojom se najavljuje javna aukcija.

Od drugih ugovornih strana uvijek se očekuje da budu u stanju pokriti iznose koji su im raspodijeljeni dovoljnim iznosom prihvatljive odnosno imovine ⁽³⁷⁾. Ugovori ili propisi koje primjenjuje odgovarajući NSB omogućuju izricanje kazni ako druga ugovorna strana propusti prenijeti dovoljan iznos odnosno imovine ili gotovine kako bi se namirio iznos koji joj je raspodijeljen na aukciji.

Ponude se mogu opozvati do roka za podnošenje ponuda. Ponude koje se dostave nakon roka navedenog u poruci o najavi aukcije nevažeće su. Poštivanje roka procjenjuju nacionalne središnje banke. Nacionalne središnje banke odbacuju sve ponude druge ugovorne strane ako ukupan iznos ponude prelazi bilo koju gornju granicu ponude koju je odredio ESB. Nacionalne središnje banke također odbacuju svaku ponudu koja je ispod bilo kojeg minimalnog iznosa ponude ili je ispod bilo kojeg minimalnog iznosa ili iznad maksimalnog iznosa prihvaćene kamatne stope/cijene/swap boda. Nadalje, nacionalne središnje banke odbacuju ponude koje su nepotpune ili koje nisu u skladu s formalnim obrascem. Ako se ponuda odbaci, određeni NSB obavještava drugu ugovornu stranu o svojoj odluci prije raspodjele na aukciji.

5.1.5. Postupci za raspodjelu sredstava na aukcijama

5.1.5.1. Aukcije s nepromjenjivom kamatnom stopom

Pri raspodjeli sredstava na aukcijama s nepromjenjivom kamatnom stopom zbrajaju se ponude zaprimljene od drugih ugovornih strana. Ako ukupan iznos ponude prelazi ukupni iznos likvidnosti koji treba raspodijeliti, dostavljene ponude prihvaćaju se razmjerno, prema udjelu iznosa za raspodjelu u ukupnom iznosu ponude (vidjeti okvir 4.). Iznos koji se raspodjeljuje svakoj drugoj ugovornoj strani zaokružuje se na najbliži iznos u eurima. Međutim, ESB može odlučiti da će na aukcijama s nepromjenjivom kamatnom stopom svakom ponuditelju raspodijeliti minimalni iznos/stopu raspodjele.

OKVIR 4.	
Raspodjela na aukcijama s nepromjenjivom kamatnom stopom	
Postotak raspodjele jest:	
$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$	
Iznos raspodijeljen i-toj drugoj ugovornoj strani jest:	
$all_i = all\% \times (a_i)$	
pri čemu je:	
A	= ukupan raspodijeljeni iznos
n	= ukupan broj drugih ugovornih strana
a _i	= iznos ponude i-toj drugoj ugovornoj strani
all %	= postotak raspodjele
all _i	= ukupan iznos dodijeljen i-toj drugoj ugovornoj strani

5.1.5.2. Aukcije s promjenjivom kamatnom stopom u eurima

Pri raspodjeli sredstava na aukcijama s promjenjivom kamatnom stopom u eurima kojima se pušta likvidnost, ponude se razvrstavaju na temelju ponuđenih kamatnih stopa od viših prema nižima. Prvo se prihvaćaju ponude s najvišom kamatnom stopom, a zatim se prihvaćaju one s nižim kamatnim stopama, sve dok se ne iscrpi ukupna likvidnost za raspodjelu. Ako kod najniže prihvaćene razine kamatne stope (tj. kod granične kamatne stope) ukupni iznos ponude prelazi preostali iznos za raspodjelu, preostali iznos se raspoređuje razmjerno između ponude, prema omjeru preostalog iznosa za raspodjelu i ukupnog iznosa ponude pri graničnoj kamatnoj stopi (vidjeti okvir 5.). Iznos koji se raspodjeljuje svakoj drugoj ugovornoj strani zaokružuje se na najbliži iznos u eurima.

⁽³⁷⁾ Ili namiriti u gotovini u slučaju operacija povlačenja likvidnosti.

Pri raspodjeli sredstava na aukcijama s promjenjivom kamatnom stopom kojima se povlači likvidnost (koje se mogu koristiti za izdavanje dužničkih certifikata ESB-a i prikupljanje oročenih depozita), ponude se razvrstavaju na temelju ponuđenih kamatnih stopa od nižih prema višima (ili redom od viših prema nižima za ponuđene cijene). Prvo se prihvaćaju ponude s najnižom kamatnom stopom (najvišom cijenom), a zatim se prihvaćaju one s višim kamatnim stopama (ponude s nižom cijenom), sve dok se ne iscrpi ukupna likvidnost koju treba povući. Ako kod najviše prihvaćene razine kamatne stope (najniža cijena) (tj. kod granične kamatne stope/cijene), ukupni iznos ponude prelazi preostali iznos za raspodjelu, preostali iznos raspoređuje se razmjerno na ponude, prema omjeru preostalog iznosa za raspodjelu i ukupnog iznosa ponude pri graničnoj kamatnoj stopi/cijeni (vidjeti okvir 5.). Za izdavanje dužničkih certifikata ESB-a, iznos koji se raspodjeljuje svakoj ugovornoj strani zaokružuje se na najbliži višekratnik nominalnog iznosa dužničkih certifikata ESB-a. Za ostale operacije povlačenja likvidnosti, iznos koji se raspodjeljuje svakoj drugoj ugovornoj strani zaokružuje se na najbliži iznos u eurima.

ESB može odlučiti da svakom uspješnom ponuditelju raspodijeli minimalni iznos na aukcijama s promjenjivom kamatnom stopom.

OKVIR 5.

Raspodjela na aukcijama s promjenjivom kamatnom stopom u eurima

(primjer se odnosi na ponude koje se navode u obliku kamatnih stopa)

Postotak dodjele pri graničnoj kamatnoj stopi jest:

$$\text{all}\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Iznos raspodjele i-toj drugoj ugovornoj strani pri graničnoj kamatnoj stopi jest:

$$\text{all}(r_m)_i = \text{all}(r_m) \times a(r_m)_i$$

Ukupan iznos raspodijeljen i-toj drugoj ugovornoj strani jest:

$$\text{all}_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + \text{all}(r_m)_i$$

pri čemu je:

A = ukupno raspodijeljeni iznos

r_s = s-ta kamatna stopa koju nude druge ugovorne strane

n = ukupni broj drugih ugovornih strana

$a(r_s)_i$ = iznos kojeg nudi i-ti sudionik, po s-toj kamatnoj stopi (r_s)

$a(r_s)$ = ukupan iznos ponuđen po s-toj kamatnoj stopi (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

r_m = granična kamatna stopa:

$r_1 \geq r_s \geq r_m$ za aukcije kojima se pušta likvidnost

$r_m \geq r_s \geq r_1$ za aukcije kojima se povlači likvidnost

r_{m-1} = kamatna stopa prije granične kamatne stope (posljednja kamatna stopa po kojoj su ponude u cijelosti prihvaćene):

$r_{m-1} > r_m$ za aukcije kojima se pušta likvidnost

$r_m > r_{m-1}$ za aukcije kojima se povlači likvidnost

$\text{all}\%(r_m)$ = postotak raspodjele po graničnoj kamatnoj stopi

$\text{all}(r_s)_i$ = raspodjela i-toj drugoj ugovornoj strani po s-toj kamatnoj stopi

all_i = ukupni iznos raspodijeljen i-toj drugoj ugovornoj strani

5.1.5.3. Aukcije s valutnim ugovorom o razmjeni s promjenjivom stopom

Pri raspodjeli sredstava na aukcijama s valutnim ugovorom o razmjeni s promjenjivom stopom, kojima se pušta likvidnost, ponude se razvrstavaju na temelju kotacija swap bodova od nižih prema višima⁽³⁸⁾. Prvo se prihvaćaju ponude s najnižim kotacijama swap bodova, a zatim se prihvaćaju one s višim kamatnim stopama, sve dok se ne iscrpi ukupni iznos osnovne (fiksne) valute za raspodjelu. Ako kod najviše prihvaćene kotacije swap boda (tj. kod granične kotacije swap boda), ukupni iznos ponude prelazi preostali iznos za raspodjelu, preostali iznos se raspoređuje razmjerno na ponude, prema omjeru preostalog iznosa za raspodjelu i ukupnog iznosa ponude pri graničnoj kotaciji swap boda (vidjeti okvir 6.). Iznos koji se raspodjeljuje svakoj drugoj ugovornoj strani zaokružuje se na najbliži iznos u eurima.

Pri raspodjeli sredstava na aukcijama s valutnim ugovorom o razmjeni s promjenjivom stopom, kojima se povlači likvidnost, ponude se razvrstavaju na temelju ponuđenih kotacija swap bodova od viših prema nižima. Prvo se prihvaćaju ponude s najvišom kotacijom swap bodova, a zatim se prihvaćaju one s nižim kotacijama swap bodova, sve dok se ne iscrpi ukupni iznos osnovne (fiksne) valute koji treba povući. Ako kod najniže prihvaćene kotacije swap boda (tj. kod granične kotacije swap boda), ukupni iznos ponude prelazi preostali iznos za raspodjelu, preostali iznos se raspoređuje razmjerno na ponude, prema omjeru preostalog iznosa za raspodjelu i ukupnog iznosa ponude pri graničnoj kotaciji swap boda (vidjeti okvir 6.). Iznos koji se raspodjeljuje svakoj drugoj ugovornoj strani zaokružuje se na najbliži iznos u eurima.

5.1.5.4. Vrsta aukcije

Kod aukcija s promjenjivom kamatnom stopom, Eurosustav može primijeniti aukcijske postupke s jedinstvenom kamatnom stopom ili s višestrukim kamatnim stopama. Kod aukcije s jedinstvenom kamatnom stopom (nizozemska aukcija), kamatna stopa/cijena/swap bod raspodjele, koja se primjenjuje na sve prihvaćene ponude jednaka je graničnoj kamatnoj stopi/cijeni/swap bodu (tj. kamatnoj stopi/cijeni/swap bodu pri kojima se ukupan iznos za raspodjelu iscrpio). Kod aukcija s višestrukim kamatnim stopama (američka aukcija) kamatna stopa/cijena/swap bod raspodjele jednaka je kamatnoj stopi/cijeni/swap bodu koji su ponuđeni za svaku pojedinačnu ponudu.

OKVIR 6.

Raspodjela na aukcijama s valutnim ugovorom o razmjeni s promjenjivom stopom

Postotak raspodjele pri graničnoj kotaciji swap boda jest:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Iznos raspodjele i-toj drugoj ugovornoj strani pri graničnoj kotaciji swap boda jest:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Ukupni iznos raspodijeljen i-toj drugoj ugovornoj strani jest:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

pri čemu je:

- A = ukupno raspodijeljeni iznos
- Δ_s = s-ta kotacija swap boda kojeg nude sudionici
- n = ukupan broj drugih ugovornih strana
- $a(\Delta_s)_i$ = iznos koji nudi i-ti sudionik, pri s-toj kotaciji swap boda (Δ_s)
- $a(\Delta_s)$ = ukupni iznos ponude pri s-toj kotaciji swap boda (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

- Δ_m = granična kotacija swap boda:
 - $\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ kod valutnih ugovora o razmjeni za puštanje likvidnosti
 - $\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ kod valutnih ugovora o razmjeni kojima se povlači likvidnost
- Δ_{m-1} = kotacija swap boda prije granične kotacije swap boda (posljednja kotacija swap boda kod koje su ponude u cijelosti prihvaćene):

⁽³⁸⁾ Kotacije swap bodova navode se od nižih prema višima, uzimajući u obzir predznak kotacije, koji ovisi o predznaku razlike kamatnih stopa između strane valute i eura. Ako je za određeno dospijeće ugovora o razmjeni kamatna stopa za stranu valutu viša od odgovarajuće kamatna stopa za euro, kotacija swap boda je pozitivna (odnosno, euro kotira uz premiju u odnosu na stranu valutu). S druge strane, ako je kamatna stopa za stranu valutu niža od odgovarajuće kamatne stopa za euro, kotacija swap boda je negativna (euro kotira uz diskont u odnosu na stranu valutu).

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$	kod valutnih ugovora o razmjeni za puštanje likvidnosti
$\Delta_{m-1} > \Delta_m$	kod valutnih ugovora o razmjeni za povlačenje likvidnosti
$\text{all}(\Delta_m)$	= postotak raspodjele kod granične kotacije <i>swap</i> boda
$\text{all}(\Delta_i)$	= raspodjela i-toj drugoj ugovornoj strani pri s-toj kotaciji <i>swap</i> boda
all_i	= ukupni iznos raspodijeljen i-toj drugoj ugovornoj strani

5.1.6. Objava rezultata aukcije

Rezultati standardnih i brzih aukcija javno se objavljuju preko agencije za pružanje financijskih informacija ili na internetskim stranicama ESB-a. Osim toga, nacionalne središnje banke mogu drugim ugovornim stranama koje nemaju pristup agencijama za financijske informacije izravno objaviti rezultate raspodjele. Poruka s rezultatima javne nabave obično sadrži sljedeće podatke:

- (a) evidencijski broj aukcije;
- (b) datum aukcije;
- (c) vrstu operacije;
- (d) rok dospijeca operacije;
- (e) ukupni iznos ponude drugih ugovornih strana Eurosustava;
- (f) broj ponuditelja;
- (g) uključene valute (u slučaju valutnih ugovora o razmjeni),
- (h) ukupno raspodijeljeni iznos;
- (i) postotak raspodjele (u slučaju aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom);
- (j) promptni tečaj (u slučaju valutnih ugovora o razmjeni);
- (k) prihvaćenu graničnu kamatnu stopu/cijenu/*swap* bod i postotak raspodjele pri graničnoj kamatnoj stopi/cijeni/*swap* bodu (u slučaju aukcija s promjenjivom kamatnom stopom);
- (l) najnižu ponuđenu kamatnu stopu, najvišu ponuđenu kamatnu stopu i ponderirani prosjek stope raspodjele (u slučaju aukcija s višestrukim kamatnim stopama);
- (m) datum početka i datum dospijeca operacije (ako je primjenjivo) ili datum valute i datum dospijeca instrumenta (u slučaju izdavanja dužničkih certifikata ESB-a);
- (n) najniži pojedinačni iznos raspodjele (ako postoji);
- (o) najnižu stopu raspodjele (ako postoji);
- (p) nominalni iznos certifikata (u slučaju izdavanja dužničkih certifikata ESB-a); i
- (q) oznaku ISIN za izdanje (u slučaju izdavanja dužničkih certifikata ESB-a).

Nacionalne središnje banke izravno izdaju potvrde o pojedinačnim rezultatima raspodjele uspješnim drugim ugovornim stranama.

5.2. Postupci za bilateralne operacije

5.2.1. Opća pitanja

Nacionalne središnje banke mogu provoditi operacije na temelju bilateralnih postupaka. Ti se postupci mogu koristiti za tržišne operacije fine prilagodbe na otvorenom tržištu i strukturne izravne operacije⁽³⁹⁾. Oni su u širem smislu definirani kao postupci kod kojih Eurosustav provodi transakciju s jednom ili više drugih ugovornih strana bez aukcije. U tom smislu, razlikujemo dvije vrste bilateralnih postupaka: operacije u kojima Eurosustav izravno kontaktira s drugim ugovornim stranama i operacije koje se izvršavaju preko burza i tržišnih posrednika.

5.2.2. Izravan kontakt s drugim ugovornim stranama

U ovom postupku, nacionalne središnje banke izravno stupaju u kontakt s jednom ili nekoliko domaćih drugih ugovornih strana koje se odabiru u skladu s kriterijima navedenim u odjeljku 2.2. U skladu s preciznim uputama koje dostavi ESB, nacionalne središnje banke odlučuju žele li sklapati poslove s drugim ugovornim stranama. Transakcije se namiruju preko nacionalnih središnjih banaka.

Kada bi Upravno vijeće ESB-a donijelo odluku da, u iznimnim okolnostima, bilateralne operacije također može izvršavati i sam ESB (ili jedna ili nekoliko nacionalnih središnjih banaka koje nastupaju kao operativna jedinica ESB-a), u skladu s tim, usklađuje se postupak za takve operacije. U tom bi slučaju ESB (ili nacionalne središnje banke koje djeluju kao operativna jedinica ESB-a) stupio u izravan kontakt s jednom ili više drugih ugovornih strana na

⁽³⁹⁾ Upravno vijeće ESB-a može odlučiti da, u iznimnim okolnostima, i sam ESB može provesti te operacije.

europodručju, odabranih u skladu s kriterijima navedenim u odjeljku 2.2. ESB (ili nacionalna središnja banka, koja nastupa kao operativna jedinica ESB-a) bi odlučio hoće li zaključiti posao s drugim ugovornim stranama. Unatoč tome, transakcije bi se namirivale decentralizirano putem nacionalnih središnjih banaka.

Bilateralne operacije preko izravnog kontakta s drugim ugovornim stranama mogu se primijeniti kod obratnih transakcija, izravnih transakcija, valutnih ugovora o razmjeni i prikupljanja oročenih depozita.

5.2.3. Operacije koje se provode preko burze i tržišnih posrednika

Nacionalne središnje banke mogu provoditi izravne transakcije preko burza i tržišnih posrednika. Za takve operacije, opseg drugih ugovornih strana nije unaprijed ograničen, a postupci su prilagođeni tržišnim običajima za dužničke instrumente za koje se zaključuju transakcije.

5.2.4. Najava bilateralnih operacija

Bilateralne operacije obično se ne objavljuju javno unaprijed. Osim toga, ESB može odlučiti da neće javno objaviti rezultate bilateralnih operacija.

5.2.5. Radni dani

ESB može odlučiti da će provoditi bilateralne operacije fine prilagodbe na bilo koji radni dan Eurosustava. U takvim operacijama sudjeluju samo nacionalne središnje banke država članica u kojima su dan trgovanja, dan namire i dan isplate radni dani NSB-a.

Izravne bilateralne operacije za strukturne svrhe obično se provode i namiruju samo na dane koji su radni dani NSB-a u svim državama članicama.

5.3. Postupci namire

5.3.1. Opća pitanja

Novčane transakcije koje se odnose na korištenje stalno raspoloživih mogućnosti Eurosustava ili na sudjelovanje u operacijama na otvorenom tržištu, namiruju se na računima drugih ugovornih strana kod nacionalnih središnjih banaka ili na računima banaka za namiru koje sudjeluju u sustavu TARGET2. Novčane transakcije namiruju se samo nakon (ili u trenutku) konačnog prijenosa imovine na kojoj se temelji operacija. To podrazumijeva da odnosna imovina treba biti ili unaprijed deponirana na skrbničkom računu kod nacionalnih središnjih banaka ili namirena kod navedenih nacionalnih središnjih banaka po načelu isporuke po plaćanju unutar dana. Prijenos odnosno imovine izvršava se preko računa drugih ugovornih strana za namiru vrijednosnih papira u sustavima namire vrijednosnih papira koji ispunjavaju minimalne standarde ESB-a⁽⁴⁰⁾. Druge ugovorne strane bez skrbničkog računa kod NSB-a ili bez računa za namiru vrijednosnih papira u sustavu namire vrijednosnih papira koji ispunjava minimalne standarde ESB-a, mogu namiriti transakcije odnosno imovinom preko računa za namiru vrijednosnih papira ili skrbničkog računa korespondentne kreditne institucije.

Daljnje odredbe u vezi s postupcima namire određene su u ugovorima koje primjenjuju nacionalne središnje banke (ili ESB) za posebne instrumente monetarne politike. Postupci namire mogu se neznatno razlikovati između nacionalnih središnjih banaka zbog razlika u nacionalnom zakonodavstvu i operativnoj praksi.

TABLICA 3.

Uobičajeni datumi namire za operacije Eurosustava na otvorenom tržištu⁽¹⁾

Instrument monetarne politike	Datum namire za operacije utemeljene na standardnim aukcijama	Datum namire za operacije utemeljene na brzim aukcijama ili bilateralnim postupcima
Obratne transakcije	T + 1 ⁽²⁾	T
Izravne transakcije	–	U skladu s tržišnim običajem za odnosnu imovinu
Izdavanje dužničkih certifikata ESB-a	T + 2	–
Valutni ugovori o razmjeni	–	T, T + 1 ili T + 2
Prikupljanje oročenih depozita	–	T

⁽¹⁾ T se odnosi na dan trgovanja. Datum namire odnosi se na radne dane Eurosustava.

⁽²⁾ Ako uobičajeni datum namire za glavne operacije refinanciranja ili operacije dugoročnijeg refinanciranja pada na neradni dan, ESB se može odlučiti za primjenu nekog drugog datuma namire, uz mogućnost namire istog dana. Datumi namire za glavne operacije refinanciranja i operacije dugoročnijeg refinanciranja navedeni su unaprijed u rasporedu održavanja aukcija Eurosustava (vidjeti odjeljak 5.1.2.).

⁽⁴⁰⁾ Opis standarda za korištenje prihvatljivih sustava namire vrijednosnih papira u europodručju i ažuriran popis prihvatljivih veza između tih sustava mogu se pronaći na internetskoj stranici ESB-a na www.ecb.europa.eu.

5.3.2. Namira operacija na otvorenom tržištu

Operacije na otvorenom tržištu koje se temelje na standardnim aukcijama (tj. glavne operacije refinanciranja, operacije dugoročnijeg refinanciranja i strukturne operacije), obično se namiruju prvog dana nakon dana trgovanja, kada je otvoren sustav TARGET2 i svi mjerodavni sustavi namire vrijednosnih papira. Međutim, izdavanje dužničkih certifikata ESB-a namiruje se drugog dana nakon dana trgovanja kada je otvoren sustav TARGET2 i svi mjerodavni sustavi namire vrijednosnih papira. U načelu, Eurosustav nastoji namiriti transakcije koje se odnose na njegove operacije na otvorenom tržištu u isto vrijeme u svim državama članicama, sa svim drugim ugovornim stranama koje su osigurale dovoljno odnosne imovine. Međutim, zbog operativnih ograničenja i tehničkih značajki sustava namire vrijednosnih papira, vrijeme kada se na otvorenom tržištu operacije namiruju može se razlikovati diljem europa područja. Vrijeme namire glavnih operacija refinanciranja i operacija dugoročnijeg refinanciranja obično se podudara s vremenom isplate prethodne operacije s odgovarajućim rokom dospijanja.

Eurosustav nastoji namiriti operacije na otvorenom tržištu koje se temelje na brzim aukcijama i bilateralnim postupcima na dan trgovanja. Međutim, Eurosustav može katkad, zbog operativnih razloga, primijeniti druge datume namire za te operacije, a posebno za izravne transakcije i valutne ugovore o razmjeni (vidjeti tablicu 3.).

5.3.3. Postupci na kraju dana

Postupci na kraju dana navedeni su u dokumentaciji koja se odnosi na sustav TARGET2. U pravilu je vrijeme zatvaranja sustava TARGET2 u 18 sati prema vremenu Europske središnje banke (SEV). Nakon zatvaranja, daljnji se platni nalozi ne prihvaćaju za obradu u sustavu TARGET2, iako se preostali platni nalozi koji su prihvaćeni prije vremena zatvaranja i dalje obrađuju. Zahtjevi drugih ugovornih strana za pristup stalnim mogućnostima posudbe od središnje banke na kraju dana ili novčanom depozitu moraju se dostaviti odgovarajućem NSB-u najkasnije 15 minuta nakon vremena zatvaranja sustava TARGET2. Rok za traženje pristupa stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava odgađa se za dodatnih 15 minuta na posljednji radni dan razdoblja održavanja minimalne pričuve Eurosustava.

Za sva se negativna stanja koja ostanu na računima za namiru prihvatljivih drugih ugovornih strana u sustavu TARGET2, nakon završetka postupka provjere na kraju dana, automatski smatra da je zatražena stalna mogućnost posudbe od središnje banke na kraju dana (vidjeti odjeljak 4.1.).

POGLAVLJE 6.

PRIHVATLJIVA IMOVINA

6.1. Opća pitanja

Članak 18. stavak 18.1. Statuta ESSB-a dopušta ESB-u i nacionalnim središnjim bankama da zaključuju transakcije na financijskim tržištima izravnom kupnjom ili prodajom odnosne imovine ili u okviru repo ugovora, te zahtijeva da se sve kreditne operacije Eurosustava temelje na odgovarajućem kolateralu. Slijedom toga, sve operacije Eurosustava za puštanje likvidnosti temelje se na dostavljenoj odnosnoj imovini drugih ugovornih strana bilo u obliku prijenosa vlasništva nad imovinom (u slučaju izravnih transakcija ili repo ugovora) ili u obliku zaloga, ustupanja potraživanja ili osiguranja (engl. *charge*) na temelju odgovarajuće imovine (u slučaju kolateraliziranih kredita) ⁽⁴¹⁾.

Radi zaštite Eurosustava od gubitaka u njegovim operacijama monetarne politike, osiguravanja jednakog postupanja s drugim ugovornim stranama i poboljšanja operativne učinkovitosti i transparentnosti, odnosna imovina mora ispunjavati određene kriterije kako bi bila prihvatljiva za operacije monetarne politike Eurosustava. Eurosustav je razvio jedinstveni okvir za prihvatljivu imovinu, koji je zajednički za sve kreditne operacije Eurosustava. Jedinstveni okvir, koji se naziva i „Jedinstveni popis”, stupio je na snagu 1. siječnja 2007. i zamijenio sustav s dva popisa, koji je vrijedio od početka treće faze ekonomske i monetarne unije.

Jedinstveni okvir obuhvaća dvije različite kategorije imovine, utrživu imovinu i neutrživu imovinu. Između ovih dviju kategorija imovine ne pravi se razlika u pogledu kvalitete imovine i njezine prihvatljivosti za različite vrste operacija monetarne politike Eurosustava, osim činjenice da Eurosustav ne koristi neutrživu imovinu za izravne transakcije. Imovina prihvatljiva za operacije monetarne politike Eurosustava može se također koristiti kao odnosna imovina za dnevni kredit.

Kriteriji prihvatljivosti za ove dvije kategorije imovine jedinstveni su za čitavo europa područje, te su navedeni u odjeljku 6.2. ⁽⁴²⁾ Kako bi se osiguralo da te dvije kategorije imovine budu usklađene s istim bonitetnim standardima, uspostavljen je okvir za kreditnu procjenu Eurosustava (ECAE), koji se temelji na različitim izvorima za kreditnu procjenu. Postupci i pravila kojima se uspostavlja i kontrolira zahtjev Eurosustava za „visokim bonitetnim standardima” za sve

⁽⁴¹⁾ Izravne i obratne operacije na otvorenom tržištu kojima se povlači likvidnost također se temelje na odnosnoj imovini. Za odnosnu imovinu koja se koristi u obratnim operacijama na otvorenom tržištu kojima se povlači likvidnost, kriteriji prihvatljivosti istovjetni su onima koji se primjenjuju na odnosnu imovinu koja se koristi kod obratnih operacija na otvorenom tržištu za puštanje likvidnosti. Međutim, na operacije za povlačenje likvidnosti ne primjenjuju se korektivni faktori (engl. *haircuts*).

⁽⁴²⁾ U privremenom razdoblju do 2013., za određenu vrstu neutržive imovine, kreditna potraživanja, dopušteno je odstupanje ograničenog broja kriterija prihvatljivosti i operativnih kriterija u europa području (vidjeti odjeljak 6.2.2.).

prihvatljive kolaterale navedeni su u odjeljku 6.3. Mjere za kontrolu rizika i načela vrednovanja za odnosnu imovinu navedeni su u odjeljcima 6.4. i 6.5. Druge ugovorne strane Eurosustava mogu koristiti prihvatljivu imovinu na prekograničnoj osnovi (vidjeti odjeljak 6.6.).

6.2. **Određenje prihvatljivosti za odnosnu imovinu**

ESB uspostavlja, održava i objavljuje popis prihvatljive utržive imovine⁽⁴³⁾. Eurosustav drugim ugovornim stranama daje pojašnjenja u pogledu prihvatljivosti kolaterala za Eurosustav samo ako su već izdana utrživa imovina ili posjeteća neutrživa imovina dostavljeni Eurosustavu kao kolateral. Stoga nije moguće dobiti mišljenje prije izdavanja.

6.2.1. *Kriteriji prihvatljivosti za utrživu imovinu*

Prihvatljivi su dužnički certifikati koje izdaje ESB i svi dužnički certifikati koje izdaju nacionalne središnje banke prije datuma prihvaćanja eura u svojim državama članicama.

Kako bi se utvrdila prihvatljivost druge utržive imovine, primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti (vidjeti također tablicu 4.).

6.2.1.1. *Vrsta imovine*

Mora se raditi o dužničkom instrumentu koji ima:

- (a) nepromjenjivi, bezuvjetni iznos glavnice⁽⁴⁴⁾; i
- (b) kupon koji ne može prouzročiti negativni novčani tok. Osim toga, kupon bi morao biti jedan od sljedećih: i. bez kupona; ii. kupon s nepromjenjivom kamatnom stopom; ili iii. kupon s promjenjivom kamatnom stopom vezanom uz referentnu kamatnu stopu. Kupon može biti vezan uz promjenu rejtinga samog izdavatelja. Nadalje, obveznice indeksirane uz inflaciju također su prihvatljive.

Te se značajke moraju očuvati do konačne otplate obveze. Dužnički instrumenti ne smiju davati prava na glavicu i/ili kamate, koja su podređena pravima imatelja drugih dužničkih instrumenata istog izdavatelja.

Zahtjev (a) ne primjenjuje se na vrijednosne papire osigurane imovinom, uz izuzeće obveznica koje izdaju kreditne institucije u skladu s kriterijima navedenim u članku 52. Direktive o subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire⁽⁴⁵⁾ (koje se nazivaju i „pokrivene bankovne obveznice”). Eurosustav ocjenjuje prihvatljivost vrijednosnih papira osiguranih imovinom, osim pokrivenih bankovnih obveznica, na temelju sljedećih kriterija.

Imovina koja stvara novčani tok i koja osigurava vrijednosne papire osigurane imovinom mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) stjecanje takve imovine mora biti regulirano pravom države članice EU;
- (b) subjekt posebne namjene u sekuritizaciji ju mora steći od inicijatora ili od posrednika na način koji Eurosustav smatra „pravom prodajom” koja je ovršiva u odnosu na bilo koje treće osobe i mora biti izvan dosega inicijatora i njegovih vjerovnika, ili posrednika i njegovih vjerovnika, kao i u slučaju inicijatorove ili posrednikove insolventnosti;
- (c) inicijator ju stvara i prodaje izdavatelju ili, ako je to primjenjivo, to čini posrednik koji ima sjedište u EGP-u;
- (d) ne smije sadržavati, u cijelosti ili djelomično, stvarno ili potencijalno, tranše drugih vrijednosnih papira osiguranih imovinom⁽⁴⁶⁾. Osim toga, ne smije sadržavati, u cijelosti ili djelomično, stvarno ili potencijalno, kreditne zapise, ugovore o razmjeni ili druge izvedene instrumente⁽⁴⁷⁾,⁽⁴⁸⁾ ili sintetske vrijednosne papire;

⁽⁴³⁾ Taj se popis objavljuje i ažurira svakog dana na internetskoj stranici ESB-a na www.ecb.europa.eu. Utrživa imovina koju izdaju nefinancijska društva bez rejtinga vanjske institucije za kreditnu procjenu (VIKP) za izdavanje, izdavatelja ili garanta ne uključuje se u javno objavljeni popis prihvatljive utržive imovine. Za te dužničke instrumente, status raspoloživosti ovisi o kreditnoj procjeni izvora za kreditnu procjenu koji je odabrala dotična druga ugovorna strana, u skladu s pravilima ECAF-a koja vrijede za kreditna potraživanja, kao što je navedeno u odjeljku 6.3.3.1.

⁽⁴⁴⁾ Obveznice s varantima ili drugim sličnim pravima nisu prihvatljive.

⁽⁴⁵⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju prava i drugih propisa koji se odnose na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32).

⁽⁴⁶⁾ Taj zahtjev ne isključuje vrijednosne papire osigurane imovinom kod kojih su u strukturu izdanja uključena dva subjekta posebne namjene, a u vezi s tim subjektima posebne namjene ispunjen je zahtjev za „pravu prodaju”, tako da su dužnički instrumenti koje izdaje drugi subjekt posebne namjene, izravno ili neizravno osigurani izvornim skupom imovine, a svi novčani tokovi imovine koja stvara novčani tok prenose se s prvog na drugi subjekt posebne namjene.

⁽⁴⁷⁾ Ovo ograničenje ne obuhvaća ugovore o razmjeni koji se koriste u transakcijama vrijednosnim papirima osiguranima imovinom, isključivo za zaštitu od rizika.

⁽⁴⁸⁾ Vrijednosni papiri osigurani imovinom koji se nalaze na popisu prihvatljive utržive imovine na dan 10. listopada 2010. izuzeti su iz tog zahtjeva i ostaju prihvatljivi do 9. listopada 2011.

- (e) ako se radi o kreditnim potraživanjima, dužnici i vjerovnici moraju imati sjedište (ili, ako su fizičke osobe, moraju imati prebivalište) u EGP-u, te, ako je to relevantno, povezani vrijednosni papir također se mora nalaziti u EGP-u. Pravo koje uređuje ta kreditna potraživanja mora biti pravo države EGP-a. Ako se radi o obveznicama, njihovi izdavatelji moraju imati sjedište u EGP-u, moraju biti izdane u državi EGP-a, po pravu države EGP-a, a svako povezano osiguranje mora se nalaziti u EGP-u ⁽⁴⁹⁾.

U slučajevima gdje inicijatori ili, ako je to primjenjivo, posrednici, imaju sjedište u europodručju ili u Ujedinjenoj Kraljevini, Eurosustav je provjerio da na području nadležnosti tih država ne postoje stroge odredbe o poništavanju prodaje imovine. Ako inicijator ili, ako je to primjenjivo, posrednik imaju sjedište u nekoj drugoj državi EGP-a, vrijednosni papiri osigurani imovinom smatraju se prihvatljivima samo ako Eurosustav utvrdi da bi njegova prava bila na odgovarajući način osigurana od odredbi o poništavanju prodaje imovine koje Eurosustav smatra relevantnim, prema pravu odgovarajuće države EGP-a. U tu svrhu, prije nego što se vrijednosni papiri osigurani imovinom mogu smatrati prihvatljivima, potrebno je dostaviti neovisno pravno mišljenje, u obliku koji Eurosustav smatra prihvatljivim, koja sadrži važeća pravila o poništavanju prodaje imovine u toj državi ⁽⁵⁰⁾. Da bi odlučio o tomu jesu li njegova prava na odgovarajući način zaštićena od pravila o poništavanju prodaje imovine, Eurosustav može zahtijevati druge dokumente, uključujući potvrdu o solventnosti koju dostavlja stjecatelj, za određeno vrijeme od prestanka izvršavanja plaćanja do proglašenja insolventnosti (sporno razdoblje). Pravila o poništavanju prodaje imovine koja Eurosustav smatra strogim i stoga neprihvatljivim uključuju pravila prema kojima likvidator može poništiti prodaju odnosno imovine isključivo na temelju činjenice da je prodaja zaključena u određenom razdoblju (sporno razdoblje) prije proglašenja insolventnosti prodavatelja (inicijatora/posrednika), ili kada stjecatelj može spriječiti takvo poništavanje samo ako dokaže da u trenutku prodaje nije znao za insolventnost prodavatelja (inicijatora/posrednika).

Što se tiče strukturiranog izdanja, da bi bila prihvatljiva, tranša (ili podtranša) ne smije biti podređena drugim tranšama istog izdanja. Smatra se da tranša (ili podtranša) nije podređena u odnosu na druge tranše (ili podtranše) istog izdanja, ako, u skladu s pravom prvenstva plaćanja, koje se primjenjuje nakon dostave poziva na ispunjenje obveze, te koje je određeno u prospektu, niti jedna tranša (ili podtranša) nema prednost pred tranšom ili podtranšom glede primanja plaćanja (glavnice i kamata), te je takva tranša (ili podtranša) posljednja u trpljenju gubitaka između različitih tranši ili podtranši unutar strukturiranog izdanja. Za strukturirana izdanja gdje prospekt predviđa dostavu obavijesti o prijevremenom ispunjenju i poziva na ispunjenje obveze, potrebno je osigurati nepodređenost tranše (ili podtranše) u pravu prvenstva plaćanja, vezanim uz obavijest o prijevremenom ispunjenju i poziv na ispunjenje obveze.

Eurosustav zadržava pravo da od odgovarajućih trećih osoba (kao što su izdavatelj, inicijator ili organizator) zahtijeva bilo kakvo pojašnjenje i/ili pravnu potvrdu za koje smatra potrebnim za ocjenu prihvatljivosti vrijednosnih papira osiguranih imovinom.

6.2.1.2. Bonitetni standardi

Dužnički instrument mora ispunjavati visoke bonitetne standarde, koji su utvrđeni u pravilima ECAF-a za utrživu imovinu, kao što je navedeno u odjeljku 6.3.2.

6.2.1.3. Mjesto izdanja

Dužnički instrument mora biti deponiran/glasiti na ime (biti izdan) u EGP-u od strane središnje banke ili središnjeg depozitorija vrijednosnih papira koji ispunjavaju minimalne standarde koje je utvrdio ESB ⁽⁵¹⁾. Ako je utrživi dužnički instrument izdalo nefinancijsko društvo ⁽⁵²⁾ koje nema rejting prihvaćene vanjske institucije za kreditnu procjenu (VIKP), mjesto izdanja mora biti europodručje.

⁽⁴⁹⁾ Vrijednosni papiri osigurani imovinom koji se nalaze na popisu prihvatljive utržive imovine na dan 10. listopada 2010. izuzeti su iz tog zahtjeva i ostaju prihvatljivi do 9. listopada 2011.

⁽⁵⁰⁾ Vrijednosni papiri osigurani imovinom koji se nalaze na popisu prihvatljive utržive imovine na dan 10. listopada 2010. izuzeti su iz tog zahtjeva i ostaju prihvatljivi do 9. listopada 2011.

⁽⁵¹⁾ Da bi međunarodni dužnički vrijednosni papiri u globalnom obliku na donositelja (engl. *global bearer form*) koji su izdani 1. siječnja 2007. ili nakon tog datuma preko međunarodnog središnjeg depozitorija vrijednosnih papira Euroclear Bank (Belgija) i Clearstream Banking Luxembourg, bili prihvatljivi, moraju biti izdani u obliku novih globalnih zapisa (engl. *new global notes*), te biti deponirani kod zajedničkog skrbnika, koji je međunarodni središnji depozitorij vrijednosnih papira, ili, ako je to primjenjivo, središnji depozitorij vrijednosnih papira koji ispunjava minimalne standarde koje je utvrdio ESB. Međunarodni dužnički vrijednosni papiri u globalnom obliku na donositelja, koji su bili izdani u obliku klasičnih globalnih zapisa (engl. *classical global notes*) prije 1. siječnja 2007. i zamjenjivi vrijednosni papiri izdani pod istom oznakom ISIN na taj datum ili nakon njega, ostaju prihvatljivi do dospijeca. Uvjet za prihvatljivost međunarodnih dužničkih vrijednosnih papira u globalnom obliku na ime (engl. *global registered form*), izdanih preko međunarodnog središnjeg depozitorija vrijednosnih papira Euroclear Bank (Belgija) i Clearstream Banking Luxembourg nakon 30. rujna 2010. jest da budu izdani u obliku nove skrbničke strukture za međunarodne dužničke vrijednosne papire. Međunarodni dužnički vrijednosni papiri u globalnom obliku na ime, koji su izdani prije tog datuma ili na taj datum, ostaju prihvatljivi do njihovog dospijeca. Međunarodni dužnički vrijednosni papiri u obliku pojedinačnih zapisa prestat će biti prihvatljivi ako su izdani nakon 30. rujna 2010. Međunarodni dužnički vrijednosni papiri u obliku pojedinačnih zapisa koji su izdani prije tog datuma ili na taj datum ostaju prihvatljivi do njihovog dospijeca.

⁽⁵²⁾ Nefinancijska društva određena su u Europskom sustavu nacionalnih računa iz 1995. (ESA 95).

6.2.1.4. Postupci namire

Dužnički instrument mora biti prenosiv u nematerijaliziranom obliku. Mora se držati i namiriti u europodručju preko računa otvorenog u Eurosustavu ili u sustavu namire vrijednosnih papira, koji zadovoljava standarde koje je utvrdio ESB, tako da oblik i sadržaj, kao i unovčenje, uređuje pravo države članice.

Ako središnji depozitorij vrijednosnih papira u kojem se izdaje imovina i sustav namire vrijednosnih papira u kojem se ona drži, nisu ista institucija, tada te dvije institucije moraju biti povezane na način koji odobri ESB ⁽⁵³⁾.

6.2.1.5. Prihvatljiva tržišta

Dužnički instrumenti moraju biti uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, kao što je određeno u Direktivi 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata kojom se mijenja Direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktiva 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 93/22/EEZ ⁽⁵⁴⁾, ili se njima mora trgovati na određenim neuređenim tržištima koje odredi ESB ⁽⁵⁵⁾. Ocjena neuređenih tržišta koju daje Eurosustav, temelji se na tri načela – sigurnost, transparentnost i dostupnost ⁽⁵⁶⁾.

6.2.1.6. Vrsta izdavatelja/garanta

Dužničke instrumente mogu izdavati ili za njih mogu jamčiti središnje banke u državama članicama EU, subjekti iz javnog sektora, subjekti iz privatnog sektora ili međunarodne ili nadnacionalne institucije.

6.2.1.7. Mjesto osnivanja izdavatelja/garanta

Izdavatelj mora biti osnovan u EGP-u ili u jednoj od država skupine G10 izvan EGP-a ⁽⁵⁷⁾ ⁽⁵⁸⁾. U ovom drugom slučaju, dužnički instrumenti mogu se smatrati prihvatljivima samo ako Eurosustav utvrdi da će njegova prava biti zaštićena na odgovarajući način, kao što je odredio Eurosustav, u okviru zakona određene države skupine G10 izvan EGP-a. U tu svrhu, prije nego što se imovina počne smatrati primjerenom, potrebno je Eurosustavu dostaviti pravnu ocjenu koja je po obliku i sadržaju prihvatljiva za Eurosustav. U slučaju vrijednosnog papira osiguranog imovinom, izdavatelj mora biti osnovan u EGP-u.

Garant mora biti osnovan u EGP-u, osim ako jamstvo nije potrebno za ispunjavanje visokih bonitetnih standarda za utrživu imovinu, kao što je određeno u odjeljku 6.3.2.

Međunarodne ili nadnacionalne institucije prihvatljivi su izdavatelji/garanti bez obzira na njihovo mjesto osnivanja. U slučaju da je utrživi dužnički instrument izdalo nefinancijsko društvo koje nema rejting VIKP-a, izdavatelj/garant mora biti osnovan u europodručju.

6.2.1.8. Valuta nominalnog iznosa

Dužnički instrument mora biti nominiran u euru ⁽⁵⁹⁾.

6.2.2. Kriteriji prihvatljivosti za neutrživu imovinu

Tri vrste neutržive imovine prihvatljive su kao kolateral u jedinstvenom okviru za prihvatljivu imovinu: oročeni depoziti od prihvatljivih drugih ugovornih strana, kreditna potraživanja i neutrživi hipotekarni dužnički instrumenti ⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵³⁾ Opis standarda za korištenje prihvatljivih sustava namire vrijednosnih papira u europodručju i ažurirani popis prihvatljivih veza između tih sustava mogu se pronaći na internetskoj stranici ESB-a na www.ecb.europa.eu.

⁽⁵⁴⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

⁽⁵⁵⁾ Popis prihvatljivih neuređenih tržišta objavljuje se na internetskim stranicama ESB-a na www.ecb.europa.eu i ažurira se barem jednom godišnje.

⁽⁵⁶⁾ Eurosustav definira „sigurnost”, „transparentnost” i „dostupnost” isključivo u smislu uspješnosti funkcije upravljanja kolateralom Eurosustava. Cilj postupka odabira nije ocjenjivati temeljenu kvalitetu različitih tržišta. Načela je potrebno tumačiti na sljedeći način. *Sigurnost* znači sigurnost glede transakcija, a posebno sigurnost što se tiče valjanosti i ovršivosti transakcija. *Transparentnost* znači neometani pristup informacijama o pravilima poslovanja i djelovanja tržišta, financijskim značajkama imovine, mehanizmu formiranja cijene te o relevantnim cijenama i količinama (kotacije, kamatne stope, opseg trgovanja, nenamireni iznos itd.). *Dostupnost* se odnosi na mogućnost Eurosustava da sudjeluje na tržištu i da ima pristup tržištu; tržište je dostupno za potrebe upravljanja kolateralom, ako njegova pravila poslovanja i djelovanja omogućuju Eurosustavu da dođe do informacija i provede transakcije kada je to potrebno u tu svrhu.

⁽⁵⁷⁾ Države skupine G10 izvan EGP-a trenutačno obuhvaćaju Sjedinjene Američke Države, Kanadu, Japan i Švicarsku.

⁽⁵⁸⁾ Utrživa imovina koju je prije 1. siječnja 2007. izdao subjekt koji nije osnovan u EGP-u ili u jednoj od država skupine G10 izvan EGP-a, za koju jamči subjekt osnovan u EGP-u, ostaje prihvatljiva do 31. prosinca 2011., pod uvjetom da ispunjava ostale kriterije prihvatljivosti i zahtjeve koji se primjenjuju na jamstva, kao što je utvrđeno u odjeljku 6.3.2., te postaje neprihvatljiva nakon tog datuma.

⁽⁵⁹⁾ Stvarno iskazano u euru ili u protuvrijednosti eura u nacionalnoj valuti.

⁽⁶⁰⁾ Između 2007. i 2013. na snazi je prijelazni režim za kreditna potraživanja, koji omogućuje svakom NSB-u da odabere minimalni prag za veličinu kreditnih potraživanja raspoloživih za potrebe kolaterala, osim prekograničnog korištenja, te da odluči hoće li se primjenjivati naknada za vođenje tih poslova. Tijekom 2013. na snazi će biti potpuno jedinstveni režim.

6.2.2.1. Kreditna potraživanja

Da bi bilo prihvatljivo, kreditno potraživanje ⁽⁶¹⁾ mora zadovoljavati sljedeće kriterije prihvatljivosti (vidjeti također tablicu 4.):

- (a) *Vrsta imovine*: mora biti kreditno potraživanje koje čini dužničku obvezu dužnika prema drugoj ugovornoj strani Eurosustava. Kreditna potraživanja koja imaju „opadajući saldo” (tj. gdje se glavnica i kamate otplaćuju u skladu s prethodno ugovorenim planom) također su prihvatljiva. Neiskorištene kreditne linije (npr. neiskorištene mogućnosti revolving kreditnih potraživanja), prekoračenja po tekućem računu i akreditivi (koji dopuštaju korištenje kredita, no nisu sami po sebi kreditna potraživanja) nisu prihvatljivi. Udio institucije člana sindikata u sindiciranom kreditu smatra se prihvatljivom vrstom kreditnog potraživanja. Kreditna potraživanja ne smiju davati prava na glavnice i/ili kamate, koja su podređena pravima imatelja drugih kreditnih potraživanja (ili drugih tranši ili podtranši u istom sindiciranom kreditu) ili dužničkih instrumenata istog izdavatelja.
- (b) Kreditna potraživanja moraju imati: i. nepromjenjiv, bezuvjetan iznos glavnice i ii. kamatnu stopu koja ne može prouzročiti negativan novčani tok. Osim toga, kamatna stopa bi trebala biti jedna od sljedećih: i. tipa bez kupona; ii. nepromjenjiva; ili iii. promjenjiva i povezana s drugom referentnom kamatnom stopom. Nadalje, kreditna potraživanja s kamatnom stopom vezanom uz stopu inflacije također su prihvatljiva. Te je značajke potrebno očuvati do konačne otplate obveze.
- (c) *Vrsta dužnika/garanta*: prihvatljivi dužnici i garanti su nefinancijska društva ⁽⁶²⁾, subjekti iz javnog sektora i međunarodne i nadnacionalne institucije. Svaki dužnik je pojedinačno i zasebno odgovoran za potpunu otplatu odgovarajućeg kreditnog potraživanja (sudužnici koji su solidarno odgovorni za pojedina kreditna potraživanja isključeni su).
- (d) *Mjesto osnivanja dužnika i garanta*: dužnik mora biti osnovan u europodručju. Garant također mora biti osnovan u europodručju, osim ako jamstvo nije potrebno za ispunjavanje visokih bonitetnih standarda za neutrživu imovinu, kao što je određeno u odjeljku 6.3.3. Taj se zahtjev ne primjenjuje na međunarodne ili nadnacionalne institucije.
- (e) *Bonitetni standardi*: kvaliteta kreditnih potraživanja ocjenjuje se na osnovi odnosne kreditne sposobnosti dužnika ili garanta. Kreditna potraživanja moraju zadovoljavati visoke bonitetne standarde navedene u pravilima ECAF-a za neutrživu imovinu, kao što je utvrđeno u odjeljku 6.3.3.
- (f) *Minimalna veličina*: kada druga ugovorna strana dostavi kolateral za korištenje (mobilizacija), iznos kreditnog potraživanja mora zadovoljavati minimalni prag. Svaki NSB može primjenjivati minimalni prag po svom izboru za domaća kreditna potraživanja. Za prekograničnu uporabu primjenjuje se opći minimalni prag od 500 000 eura. Predviđeno je da će se da će se čim to bude moguće, tijekom 2013., uvesti opći minimalni prag od 500 000 eura za sva kreditna potraživanja u čitavom europodručju.
- (g) *Postupci upravljanja*: s kreditnim potraživanjima potrebno je postupati u skladu s postupcima Eurosustava, kao što je određeno u mjerodavnoj nacionalnoj dokumentaciji.
- (h) *Mjerodavno pravo*: ugovor o kreditnom potraživanju i ugovor između druge ugovorne strane i NSB-a o mobilizaciji kreditnog potraživanja kao kolaterala („ugovor o mobilizaciji”) moraju biti uređeni prema pravu države članice. Nadalje, ukupan broj različitih mjerodavnih prava koja se primjenjuju na: i. drugu ugovornu stranu; ii. vjerovnika; iii. Dužnika; iv. garanta (ako je to primjenjivo); v. ugovor o kreditnom potraživanju; vi. ugovor o mobilizaciji, ne smije biti veći od dva.
- (i) *Valuta nominalnog iznosa*: kreditno potraživanje mora biti nominirano u eurima ⁽⁶³⁾.

6.2.2.2. Neutrživi hipotekarni dužnički instrumenti

Sljedeći kriteriji prihvatljivosti primjenjuju se na neutržive hipotekarne dužničke instrumente (vidjeti također tablicu 4):

- (a) *Vrsta imovine*: mora biti dužnički instrument (vlastita ili trasirana mjenica) koji je osiguran skupom stambenih hipoteka i koji nije u potpunosti sekuritiziran. Zamjena imovine u odnosnom skupu mora biti moguća, te je potrebno uvesti mehanizam radi osiguranja prednosti Eurosustava u odnosu na vjerovnike, osim onih koji su izuzeti iz razloga monetarne politike ⁽⁶⁴⁾.
- (b) Hipotekarni dužnički instrument mora imati: i. nepromjenjivi, bezuvjetni iznos glavnice; i ii. kamatnu stopu koja ne može prouzročiti negativan novčani tok.

⁽⁶¹⁾ Kreditna se potraživanja također nazivaju bankovnim kreditima. *Schuldscheindarlehen* i nizozemska privatna potraživanja koja glase na ime od države ili od ostalih prihvatljivih dužnika koja su pokrivena državnim jamstvom (npr. stambene zadruge) smatraju se jednakovrijednima kreditnim potraživanjima.

⁽⁶²⁾ Kao što je definirano u ESA 95.

⁽⁶³⁾ Stvarno iskazano u euru ili u protuvrijednosti eura u nacionalnoj valuti.

⁽⁶⁴⁾ Irske hipotekarne vlastite mjenice trenutačno su jedini instrument u toj kategoriji imovine.

- (c) *Bonitetni standardi*: hipotekarni dužnički instrument mora zadovoljavati visoke bonitetne standarde, koji se ocjenjuju kroz dio ECAF-a koji se odnosi na hipotekarne dužničke instrumente, kao što je određeno u odjeljku 6.3.3.
- (d) *Vrsta izdavatelja*: prihvatljivi izdavatelji su kreditne institucije koje su prihvatljive druge ugovorne strane.
- (e) *Mjesto osnivanja izdavatelja*: izdavatelj mora biti osnovan u europodručju.
- (f) *Postupci upravljanja*: s hipotekarnim dužničkim instrumentom potrebno je postupati u skladu s postupcima Eurosustava, kao što je određeno u mjerodavnoj nacionalnoj dokumentaciji.
- (g) *Valuta nominalnog iznosa*: hipotekarni dužnički instrument mora biti nominiran u euru ⁽⁶⁵⁾.

6.2.3. Dodatni uvjeti za korištenje prihvatljive imovine

6.2.3.1. Dodatni zakonski uvjeti za kreditna potraživanja

Kako bi se osiguralo zasnivanje valjanog osiguranja za kreditna potraživanja, te brzo unovčenje kreditnog potraživanja u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveze druge ugovorne strane, moraju biti ispunjeni dodatni zakonski uvjeti. Ti se zakonski uvjeti odnose na sljedeće:

- (a) provjera postojanja kreditnih potraživanja;
- (b) obavještanje dužnika o mobilizaciji kreditnog potraživanja ili upis te mobilizacije;
- (c) nepostojanje ograničenja u vezi s bankovnom tajnom i povjerljivošću;
- (d) nepostojanje ograničenja u pogledu mobilizacije kreditnog potraživanja;
- (e) nepostojanje ograničenja u pogledu unovčenja kreditnog potraživanja.

Sadržaj tih zakonskih uvjeta naveden je u Dodatku 7. Dodatne pojedinosti o posebnim značajkama nacionalnih pravnih nadležnosti navedene su u odgovarajućoj nacionalnoj dokumentaciji.

6.2.3.2. Pravila korištenja prihvatljive imovine

Utrživa imovina može se koristiti za sve operacije monetarne politike koje se temelje na odnosnoj imovini, odnosno obratne i izravne transakcije na otvorenom tržištu i mogućnost posudbe od središnje banke na kraju dana. Neutrživa imovina može se koristiti kao odnosna imovina za obratne transakcije na otvorenom tržištu i za mogućnost posudbe od središnje banke na kraju dana. Ona se ne koristi u izravnim transakcijama Eurosustava. Sva utrživa i neutrživa imovina također se može koristiti kao odnosna imovina za dnevne kredite.

Bez obzira na činjenicu ispunjava li utrživa ili neutrživa imovina sve kriterije prihvatljivosti, druga ugovorna strana ne smije kao kolateral dostaviti bilo koju imovinu koju je izdala ili za koju jamči ona sama ili neki drugi subjekt s kojim je u bliskoj vezi ⁽⁶⁶⁾.

„Bliske veze” znači situaciju u kojoj je druga ugovorna strana povezana s izdavateljem/dužnikom/garantom prihvatljive imovine na sljedećoj osnovi:

- (a) druga ugovorna strana posjeduje, izravno ili neizravno, preko jednog ili više drugih poduzetnika, 20 % ili više kapitala izdavatelja/dužnika/garanta;
- (b) izdavatelj/dužnik/garant posjeduje, izravno ili neizravno, preko jednog ili više drugih poduzetnika, 20 % ili više kapitala druge ugovorne strane; ili
- (c) treća osoba posjeduje više od 20 % kapitala druge ugovorne strane i više od 20 % kapitala izdavatelja/dužnika/garanta, bilo izravno ili neizravno, preko jednog ili više poduzetnika.

Za potrebe provođenja monetarne politike, posebno za praćenje usklađenosti s pravilima za korištenje prihvatljive imovine što se tiče bliskih veza, Eurosustav interno razmjenjuje informacije o kapitalnim udjelima koje u tu svrhu dostavljaju nadzorna tijela. Na te se informacije primjenjuju isti standardi o tajnosti podataka, koje primjenjuju nadzorna tijela.

Prethodno navedene odredbe o bliskim vezama ne primjenjuju se na: (a) bliske veze između druge ugovorne strane i subjekta iz javnog sektora EGP-a koji ima pravo razrezivanja poreza, ili u slučaju kada za dužnički instrument jamči subjekt iz javnog sektora EGP-a koji ima pravo razrezivanja poreza; (b) pokrivene bankovne obveznice koje su izdane u skladu s kriterijima navedenim u članku 52. stavku 4. Direktive UCITS; ili (c) slučajeve u kojima su dužnički instrumenti zaštićeni posebnim pravnim zaštitnim mjerama usporedivima s instrumentima pod točkom (b), kao što je to u slučaju: i. neutrživih hipotekarnih dužničkih instrumenata koji nisu vrijednosni papiri; ili ii. strukturiranih bankovnih

⁽⁶⁵⁾ Stvarno iskazano u euru ili u protuvrijednosti eura u nacionalnoj valuti.

⁽⁶⁶⁾ Ako druga ugovorna strana koristi imovinu koju, zbog toga što se radi o izdavatelju/dužniku/garantu ili o osobi koja je s njima u bliskoj vezi, ne smije ili više ne smije koristiti za osiguranje neotplaćenog kredita, ona je obvezna o tomu odmah obavijestiti relevantnu nacionalnu središnju banku. Imovina se vrednuje po vrijednosti nula na sljedeći datum vrednovanja, te se može aktivirati poziv na uplatu marže (vidjeti također Dodatak 6.). Osim toga, druga ugovorna strana mora što prije ukloniti tu imovinu.

obveznica pokrivenih stambenim kreditom ili kreditom osiguranim hipotekom na poslovnoj nekretnini, odnosno određenih pokrivenih bankovnih obveznica koje Europska komisija nije proglasila usklađenim s UCITS-om, a koje ispunjavaju sve kriterije koji se primjenjuju na vrijednosne papire osigurane imovinom, kao što je navedeno u odjeljcima 6.2. i 6.3., i sljedeće dodatne kriterije:

U slučaju strukturiranih pokrivenih bankovnih obveznica u odnosu na koje pokriće predstavljaju stambeni krediti:

- (a) Svi stambeni krediti koji su osiguranje za strukturirane pokrivene bankovne obveznice moraju biti nominirani u euru; izdavatelj (i dužnik i garant, ako su pravne osobe) moraju imati sjedište u državi članici, njihova odnosna imovina mora se nalaziti u državi članici, a pravo koje uređuje kredit mora biti pravo države članice.
- (b) Stambeni krediti prihvatljivi su za pokrivanje skupa relevantnih strukturiranih pokrivenih bankovnih obveznica, ako su osigurani prihvatljivim jamstvom ili hipotekom. Prihvatljivo jamstvo mora biti naplativo u roku 24 mjeseca od nastanka statusa neispunjavanja obveze. Prihvatljiva jamstva za potrebe tako osiguranih kredita mogu se davati u različitim ugovornim formatima, uključujući ugovore o osiguranju, pod uvjetom da ih nudi subjekt iz javnog sektora ili financijska institucija koja podliježe javnom nadzoru. Garant za potrebe tako osiguranih kredita ne smije imati bliske veze s izdavateljem pokrivenih bankovnih obveznica, te mora imati rejting barem [A+/A1/AH] koji mu je dodijelio prihvaćeni VIKP za čitavo vrijeme trajanja transakcije.
- (c) Visokokvalitetni zamjenski kolateral prihvaća se do najviše 10 % skupa za pokriće. Taj prag moguće je premašiti samo nakon dubinskog preispitivanja od strane relevantnog NSB-a.
- (d) Najveći udio svakog pojedinog prihvatljivog kredita koji se može financirati izdavanjem strukturiranih pokrivenih bankovnih obveznica iznosi 80 % omjera vrijednosti kredita i imovine (LTV). Izračun LTV-a mora se temeljiti na konzervativnom tržišnom vrednovanju imovine.
- (e) Najmanja obvezna prekomjerna kolateralizacija iznosi 8 %.
- (f) Najveći iznos kredita kod stambenih kredita iznosi 1 milijun eura.
- (g) Samostalna kreditna procjena skupa za pokriće mora odgovarati vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD) na godišnjoj razini od 10 baznih bodova, u skladu s pragom „jednostrukog A” (vidjeti odjeljak 6.3.1.).
- (h) U odnosu na izdavatelja i povezane subjekte koji su sudionici u transakciji u vezi sa strukturiranim pokrivenim obveznicama, ili su značajni za nju, mora se primijeniti dugoročni minimalni prag „jednostruki A” (rejting „A-” koji dodjeljuje Fitch ili Standard&Poor’s, „A3” koji dodjeljuje Moody’s, ili „AL” koji dodjeljuje DBRS).

U slučaju strukturiranih pokrivenih bankovnih obveznica, za koje su pokriće krediti osigurani hipotekom na poslovnoj nekretnini:

- (a) Svi krediti osigurani hipotekom na poslovnoj nekretnini, koji su osiguranje za strukturirane pokrivene bankovne obveznice, moraju biti nominirani u euru; izdavatelj (dužnik i garant, ako su pravne osobe) mora se nalaziti u državi članici, njihova odnosna imovina mora se nalaziti u državi članici, a pravo koje uređuje kredit mora biti pravo države članice.
- (b) Visokokvalitetni zamjenski kolateral prihvaća se do najviše 10 % skupa za pokriće. Taj prag moguće je premašiti samo nakon dubinskog preispitivanja od strane odgovarajućeg NSB-a.
- (c) Najveći udio svakog pojedinog prihvatljivog kredita koji se može financirati izdavanjem strukturiranih pokrivenih bankovnih obveznica iznosi 60 % omjera vrijednosti kredita i imovine (LTV). Izračun LTV-a mora se temeljiti na konzervativnom tržišnom vrednovanju imovine.
- (d) Najmanja obvezna prekomjerna kolateralizacija iznosi 10 %.
- (e) Udio svakog dužnika u skupu za pokriće, nakon agregiranja svih pojedinačnih neotplaćenih iznosa kredita jednog određenog dužnika, ne smije biti veći od 5 % ukupnog skupa za pokriće.
- (f) Samostalna kreditna procjena skupa za pokriće mora odgovarati 1. stupnju kreditne kvalitete, u skladu s ljestvicom kreditnih rejtinga Eurosustava (vidjeti odjeljak 6.3.1.).
- (g) 2. stupanj kreditne kvalitete mora se primijeniti na izdavatelja i na povezane subjekte koji su sudionici u transakciji u vezi sa strukturiranim pokrivenim obveznicama, ili koji su za nju mjerodavni.
- (h) Sve odnosne kredite osigurane hipotekom na poslovnoj nekretnini potrebno je ponovno procijeniti barem jednom godišnje. Smanjenje cijene nekretnine mora se u potpunosti odraziti pri ponovnoj procjeni. U slučaju rasta cijene primjenjuje se korektivni faktor 15 %. Krediti koji ne ispunjavaju zahtjev glede praga za LTV moraju se zamijeniti s novim kreditima, ili je u odnosu na njih potrebno provesti prekomjernu kolateralizaciju, koju mora odobriti odgovarajući NSB. Osnovna metoda vrednovanja koju je potrebno primijeniti jest tržišna vrijednost, odnosno procijenjena cijena koja bi se postigla kad bi se imovina prodala na tržištu, uz razumna nastojanja. Procjena se mora temeljiti na najkonzervativnijoj pretpostavci. Moguće je primijeniti i statističke metode, no samo kao sekundarnu metodu vrednovanja.

- (i) U svakom trenutku potrebno je održavati likvidnosnu rezervu u obliku gotovine u eurima, položene kod prihvatljive druge ugovorne strane, kako bi se pokrila sva plaćanja kamata u vezi s pokrivenim bankovnim obveznicama za razdoblje od sljedećih šest mjeseci.
- (j) Kad god kratkoročni kreditni rejting dužnika po odnosnom kreditu osiguranom hipotekom na poslovnoj nekretnini padne ispod 2. stupnja kreditne kvalitete, devet mjeseci prije dospijea pokrivena bankovne obveznice s ugovorenim isplatom glavnice na datum dospijea, taj dužnik mora položiti iznos gotovine u eurima, koji je dovoljan za pokriće odgovarajućeg dijela plaćanja glavnice pokrivena bankovne obveznice, kao i povezanih troškova koje bi izdavatelj morao uplatiti u likvidnosnu rezervu u vezi s pokrivenom bankovnom obveznicom.
- (k) U slučaju likvidnosnih poteškoća, prvobitni datum dospijea moguće je produljiti do najviše 12 mjeseci kako bi se nadoknadile ročne neusklađenosti između postupno otplativih kredita u skupu za pokriće i jednokratne otplate glavnice pokrivena bankovne obveznice. Međutim, pokrivena bankovna obveznica postat će neprihvatljiva za vlastito korištenje nakon prvobitnog datuma dospijea.

Nadalje, za strukturirane pokrivena bankovne obveznice kod kojih su pokriva stambeni krediti ili krediti osigurani hipotekom na poslovnoj nekretnini, druge ugovorne strane moraju dostaviti pravnu potvrdu uglednog odvjetničkog ureda da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) Izdavatelj pokrivena bankovne obveznice jest kreditna institucija sa sjedištem u državi članici EU, a ne društvo posebne namjene, čak i kada za te pokrivena bankovne obveznice jamči kreditna institucija sa sjedištem u državi članici EU.
- (b) Izdavatelj/izdavanje pokrivena bankovne obveznice, u skladu s pravom države članice u kojoj izdavatelj ima sjedište ili u kojoj je pokrivena bankovna obveznica izdana, podliježe posebnom javnom nadzoru, za potrebe zaštite imatelja pokrivenih bankovnih obveznica.
- (c) U slučaju insolventnosti izdavatelja, imatelji pokrivenih bankovnih obveznica imaju pravo prvenstva u pogledu otplate glavnice i isplate kamata, koje proizlaze iz (odnosne) prihvatljive imovine.
- (d) Novčani iznosi koji proizlaze iz izdavanja pokrivenih bankovnih obveznica moraju biti uloženi (prema pravilima ulaganja, određenim u dokumentaciji o pokrivenim bankovnim obveznicama), u skladu s nacionalnim zakonodavstvom koje uređuje pokrivena bankovne obveznice ili drugim zakonodavstvom koje se primjenjuje na predmetnu imovinu.

Osim toga, druga ugovorna strana ne smije kao kolateral dostaviti bilo kakav vrijednosni papir osiguran imovinom, ako druga ugovorna strana (ili neka treća osoba s kojom je blisko povezana) osigura zaštitu od valutnog rizika za vrijednosni papir osiguran imovinom, sklapanjem transakcije zaštite od valutnog rizika s izdavateljem kao drugom ugovornom stranom u toj zaštiti, ili osigura likvidnosnu potporu za 20 % ili više neotplaćenog iznosa vrijednosnog papira osiguranog imovinom.

Sva prihvatljiva utrživa i neutrživa imovina mora biti upotrebljiva na prekograničnoj osnovi u čitavom europodručju. To znači da sve druge ugovorne strane Eurosustava moraju biti u mogućnosti koristiti prihvatljivu imovinu bilo preko veza sa svojim domaćim sustavima namire vrijednosnih papira u slučaju utržive imovine, ili preko drugih prihvatljivih aranžmana, kako bi dobile kredit od NSB-a države članice u kojoj je druga ugovorna strana osnovana (vidjeti odjeljak 6.6.).

Tablica 4.

Prihvatljiva imovina za operacije monetarne politike Eurosustava

Kriteriji prihvatljivosti	Utrživa imovina ⁽¹⁾	Neutrživa imovina ⁽²⁾	
		Kreditna potraživanja	Hipotekarni dužnički instrumenti
Vrsta imovine	Dužnički certifikati ESB-a Ostali utrživi dužnički instrumenti ⁽³⁾		
Bonitetni standardi	Imovina mora zadovoljavati visoke bonitetne standarde. Visoki se bonitetni standardi ocjenjuju primjenom pravila ECAF-a za utrživu imovinu ⁽³⁾	Dužnik/garant mora zadovoljavati visoke bonitetne standarde. Kreditna sposobnost ocjenjuje se primjenom pravila ECAF-a za kreditna potraživanja	Imovina mora zadovoljavati visoke bonitetne standarde. Visoki se bonitetni standardi ocjenjuju primjenom pravila ECAF-a za hipotekarne dužničke instrumente.

Kriteriji prihvatljivosti	Utrživa imovina ⁽¹⁾	Neutrživa imovina ⁽²⁾	
Mjesto izdanja	EGP ⁽³⁾	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Namira/postupci upravljanja	Mjesto namire: europodručje Instrumenti moraju biti deponirani centralno u nematerijaliziranom obliku kod nacionalnih središnjih banaka ili u sustavu namire vrijednosnih papira koji ispunjava minimalne standarde ESB-a	Postupci Eurosustava	Postupci Eurosustava
Vrsta izdavatelja/dužnika/garanta	Nacionalne središnje banke Javni sektor Privatni sektor Međunarodne i nadnacionalne institucije	Javni sektor Nefinancijska društva Međunarodne i nadnacionalne institucije	Kreditne institucije
Mjesto osnivanja izdavatelja, dužnika i garanta	Izdavatelj ⁽³⁾ : EGP ili države skupine G10 izvan EGP-a Dužnik: EGP Garant ⁽³⁾ : EGP	Europodručje	Europodručje
Prihvatljiva tržišta	Uređena tržišta Neuređena tržišta koja prihvaća ESB	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Valuta	Euro	Euro	Euro
Minimalna veličina	Nije primjenjivo	Prag za minimalnu veličinu u vrijeme dostave kreditnog potraživanja: — za domaće korištenje: prema izboru NSB-a, — za prekogranično korištenje: opći prag od 500 000 eura, što je brže moguće tijekom 2013.: Uvođenje općeg minimalnog praga od 500 000 eura u cijelom europodručju	Nije primjenjivo
Mjerodavno pravo	Za vrijednosne papire osigurane imovinom stjecanje odnosne imovne mora biti uređeno pravom države članice EU. Pravo koje uređuje odnosna kreditna potraživanja mora biti pravo države EGP-a.	Mjerodavno pravo za ugovor o kreditnom potraživanju i mobilizaciji: pravo države članice Ukupan broj različitih pravnih sustava koji se primjenjuju: (a) na drugu ugovornu stranu; (b) na vjerovnika; (c) na dužnika; (d) na garanta (ako je to relevantno); (e) na ugovor o kreditnom potraživanju; i (f) ugovor o mobilizaciji ne smije biti veći od 2	Nije primjenjivo
Prekogranična uporaba	Da	Da	Da

⁽¹⁾ Dodatne pojedinosti navedene su u odjeljku 6.2.1.

⁽²⁾ Dodatne pojedinosti navedene su u odjeljku 6.2.2.

⁽³⁾ Bonitetni standard utrživih dužničkih instrumenata koji nemaju rejting, koje su izdala ili za koje jamče nefinancijska društva, utvrđuje se na temelju izvora za kreditnu procjenu koji je izabrala odgovarajuća druga ugovorna strana, u skladu s pravilima ECAF-a koja se primjenjuju na kreditna potraživanja, kao što je navedeno u odjeljku 6.3.3. U slučaju tih utrživih dužničkih instrumenata izmijenjeni su sljedeći kriteriji prihvatljivosti za utrživu imovinu: mjesto osnivanja izdavatelja/garanta: europodručje; mjesto izdanja: europodručje.

6.3. Okvir za kreditnu procjenu Eurosustava

6.3.1. Opseg i elementi

Okvir za kreditnu procjenu Eurosustava (ECAF) određuje postupke, pravila i tehnike koje osiguravaju ispunjenje zahtjeva Eurosustava za visoke bonitetne standarde za svu prihvatljivu imovinu.

Kao dio općeg okvira, u uspostavi visokih bonitetnih standarda, Eurosustav razlikuje utrživu i neutrživu imovinu (vidjeti odjeljak 6.3.2. i 6.3.3.), radi uzimanja u obzir različite pravne prirode te imovine i radi operativne učinkovitosti.

U procjeni bonitetnog standarda prihvatljive imovine, Eurosustav uzima u obzir informaciju o kreditnoj procjeni od sustava za kreditnu procjenu koji pripadaju jednom od četiriju izvora, a to su vanjske institucije za kreditnu procjenu (VIKP), interni sustavi za kreditnu procjenu nacionalnih središnjih banaka, sustav zasnovan na internim rejtinzima (sustav IRB) drugih ugovornih strana ili alati trećih osoba za dodjelu rejtinga. Osim toga, pri procjeni bonitetnog standarda Eurosustav uzima u obzir institucionalne kriterije i značajke koje jamče sličnu zaštitu za imatelja instrumenta, kao što su jamstva.

Što se tiče izvora VIKP, procjena se mora temeljiti na javnom rejtingu. Eurosustav zadržava pravo zahtijevati bilo kakva obrazloženja koja smatra potrebnim. Za vrijednosne papire osigurane imovinom, rejtinzi moraju biti obrazloženi u javno dostupnom izvješću o kreditnom rejtingu, odnosno u obliku detaljnog izvješća prije prodaje ili izvješća o novom izdanju, koje mora sadržavati, *inter alia*, sveobuhvatnu analizu strukturnih i pravnih aspekata, podrobnu procjenu skupa kolaterala, analizu sudionika u transakciji i analizu svih drugih bitnih značajki transakcije. Nadalje, vanjske institucije za kreditnu procjenu moraju objavljivati redovita nadzorna izvješća za vrijednosne papire osigurane imovinom. Objavljivanje tih izvješća trebalo bi biti u skladu s učestalošću i vremenskim rasporedom kuponskih plaćanja. Ta izvješća moraju sadržavati barem ažurirane ključne podatke o transakciji (npr. sastav skupa kolaterala, sudionike u transakciji, strukturu kapitala) te podatke o poslovanju.

Za uspostavu minimalnih zahtjeva glede visokih bonitetnih standarda („prag kreditne kvalitete“), Eurosustav upotrebljava referentnu vrijednost koja je jednaka kreditnoj procjeni koja pripada 3. stupnju kreditne kvalitete na usklađenoj ljestvici kreditnih rejtinga Eurosustava⁽⁶⁷⁾. Eurosustav smatra vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD) za razdoblje od godinu dana od 0,40 % jednakovrijednom kreditnoj procjeni koja pripada 3. stupnju kreditne kvalitete, što se redovito preispituje. ECAF poštuje definiciju statusa neispunjavanja obveze iz Direktive o kapitalnim zahtjevima (CRD)⁽⁶⁸⁾. Eurosustav objavljuje najniži kreditni rejting koji zadovoljava prag kreditne kvalitete za svaki prihvaćeni VIKP, te ga redovito preispituje, no ne preuzima nikakvu odgovornost za svoju procjenu VIKP-a. Što se tiče vrijednosnih papira osiguranih imovinom, referentna vrijednost Eurosustava za uspostavu svog minimalnog zahtjeva glede visokih bonitetnih standarda, određuje se kao kreditna procjena „trostruki A“⁽⁶⁹⁾ pri izdanju. Za cijelo vrijeme svog trajanja, vrijednosni papir osiguran imovinom mora zadovoljavati minimalni prag Eurosustava koji odgovara 2. stupnju kreditne kvalitete na usklađenoj ljestvici kreditnih rejtinga Eurosustava („jednostruki A“)⁽⁷⁰⁾. Što se tiče hipotekarnih dužničkih instrumenata, Eurosustav za uspostavu minimalnih zahtjeva glede visokih bonitetnih standarda upotrebljava referentnu vrijednost, koja je jednaka kreditnoj procjeni koja pripada 2. stupnju kreditne kvalitete na usklađenoj ljestvici kreditnih rejtinga Eurosustava („jednostruki A“). Eurosustav smatra vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD) za razdoblje od godinu dana od 0,10 % jednakovrijednom kreditnoj procjeni koja pripada 2. stupnju kreditne kvalitete, što se redovito preispituje.

Eurosustav zadržava pravo da na temelju informacija koje smatra značajnim utvrdi ispunjava li izdanje, izdavatelj, dužnik ili garant njegove zahtjeve glede visokih bonitetnih standarda, na temelju čega može imovinu odbiti, ograničiti njezinu upotrebu ili primijeniti dodatni korektivni faktor (engl. *haircuts*), ako je to potrebno za osiguravanje odgovarajuće zaštite Eurosustava od rizika, u skladu s člankom 18. stavkom 18.1. Statuta ESSB-a. Te je mjere također moguće primijeniti na određene druge ugovorne strane, posebice ako se čini da kreditna kvaliteta druge ugovorne strane pokazuje visoku korelaciju s kreditnom kvalitetom imovine koju je druga ugovorna strana ponudila kao kolateral. U slučaju da se odbijanje temelji na informacijama o bonitetu, te se informacije, koje je prenijela ili druga ugovorna strana ili nadzorna tijela, moraju upotrebljavati samo u opsegu koji je odgovarajući i koji je potreban za obavljanje zadataka Eurosustava pri vođenju monetarne politike.

⁽⁶⁷⁾ Usklađena ljestvica kreditnih rejtinga Eurosustava objavljuje se na internetskoj stranici ESB-a na www.ecb.europa.eu. Kreditni rejting koji pripada 3. stupnju kreditne kvalitete znači minimalni dugoročni rejting „BBB-“, koji dodjeljuje Fitch ili Standard&Poor's, „Baa3“ koji dodjeljuje Moody's ili „BBB“ koji dodjeljuje DBRS.

⁽⁶⁸⁾ CRD obuhvaća Direktivu 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o osnivanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija (SL L 177, 30.6.2006., str. 1) i Direktivu 2006/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o adekvatnosti kapitala investicijskih društava i kreditnih institucija (SL L 177, 30.6.2006., str. 201).

⁽⁶⁹⁾ „Trostruki A“ znači dugoročni rejting „AAA“ koji dodjeljuje Fitch, Standard&Poor's ili DBRS ili „Aaa“ koji dodjeljuje Moody's, ili, ako to nije na raspolaganju, kratkoročni rejting „F1+“ koji dodjeljuje Fitch ili „A-1+“ koji dodjeljuje Standard&Poor's ili „R-1H“ koji dodjeljuje DBRS.

⁽⁷⁰⁾ „Jednostruki A“ znači minimalni dugoročni rejting „A-“ koji dodjeljuje Fitch ili Standard&Poor's ili „A3“ koji dodjeljuje Moody's ili „AL“ koji dodjeljuje DBRS.

Imovina može biti isključena s popisa prihvatljive imovine, ako su ju izdali ili za nju jamče subjekti za koje vrijedi zamrzavanje sredstava i/ili druge mjere za ograničavanje uporabe njihovih sredstava, koje je propisala Unija u skladu s člankom 75. Ugovora ili država članica EU, ili s obzirom na koje je Upravno vijeće ESB-a izdalo odluku o privremenom ili trajnom isključenju njihovog pristupa operacijama na otvorenom tržištu ili stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava.

6.3.2. Utvrđivanje visokih bonitetnih standarda za utrživu imovinu

Visoki bonitetni standardi za utrživu imovinu uspostavljeni su na temelju sljedećeg skupa kriterija:

- (a) *Kreditna procjena VIKP-a*: barem jedna kreditna procjena prihvaćenog VIKP-a (kao što je utvrđeno u odjeljku 6.3.4.) za izdanje (ili, ako ona ne postoji, za izdavatelja) mora zadovoljavati prag kreditne kvalitete Eurosustava ⁽⁷¹⁾, ⁽⁷²⁾. ESB objavljuje prag kreditne kvalitete za sve prihvaćene vanjske institucije za kreditnu procjenu, kao što je utvrđeno u odjeljku 6.3.1 ⁽⁷³⁾.
- (b) *Kreditna procjena VIKP-a za vrijednosne papire osigurane imovinom*: za vrijednosne papire osigurane imovinom, izdane nakon 1. ožujka 2010., Eurosustav zahtijeva barem dvije kreditne procjene prihvaćenih vanjskih institucija za kreditnu procjenu, pri izdavanju. Kako bi se utvrdila prihvatljivost tih vrijednosnih papira, primjenjuje se pravilo „druge najbolje procjene”, što znači da ne samo najbolja, već i druga najbolja raspoloživa kreditna procjena VIKP-a moraju zadovoljavati prag kreditne kvalitete za vrijednosne papire osigurane imovinom. Na temelju tog pravila, Eurosustav za prihvatljivost vrijednosnog papira zahtijeva za obje kreditne procjene razinu „AAA”/„Aaa” pri izdanju, i razinu „jednostrukog A” za čitavo vrijeme trajanja vrijednosnog papira.

Od 1. ožujka 2011. svi vrijednosni papiri osigurani imovinom, bez obzira na datum njihovog izdavanja, moraju imati barem dvije kreditne procjene bilo kojeg prihvaćenog VIKP-a za izdanje, a također mora biti i ispunjeno pravilo druge najbolje procjene kako bi vrijednosni papiri ostali prihvatljivi.

Što se tiče vrijednosnih papira osiguranih imovinom, izdanih prije 1. ožujka 2010., koji imaju samo jednu kreditnu procjenu, drugu procjenu moraju dobiti prije 1. ožujka 2011. Za vrijednosne papire osigurane imovinom, izdane prije 1. ožujka 2009., obje kreditne procjene moraju ispunjavati uvjete za razinu „jednostrukog A” za čitavo vrijeme trajanja vrijednosnog papira. Za vrijednosne papire osigurane imovinom, izdane između 1. ožujka 2009. i 28. veljače 2010., prva kreditna procjena mora ispunjavati uvjete za razinu „AAA”/„Aaa” pri izdanju i za razinu „jednostrukog A” za čitavo vrijeme trajanja vrijednosnog papira, dok druga kreditna procjena mora ispunjavati uvjete za razinu „jednostrukog A” i pri izdanju ⁽⁷⁴⁾ i za čitavo vrijeme trajanja vrijednosnog papira.

Naknadna zamjenjiva izdanja vrijednosnih papira osiguranih imovinom smatraju se novim izdanjem vrijednosnih papira osiguranih imovinom. Svi vrijednosni papiri osigurani imovinom, izdani pod istom oznakom ISIN moraju ispunjavati kriterije prihvatljivosti koji vrijede na dan posljednjeg naknadnog zamjenjivog izdanja. Za naknadna zamjenjiva izdanja vrijednosnih papira osiguranih imovinom koja ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti koji vrijede na datum posljednjeg naknadnog zamjenjivog izdanja, smatra se da su neprihvatljivi svi vrijednosni papiri osigurani imovinom izdani u okviru iste oznake ISIN. To pravilo ne vrijedi u slučaju naknadnih zamjenjivih izdanja vrijednosnih papira osiguranih imovinom koja su bila na popisu prihvatljive imovine Eurosustava na dan 10. listopada 2010., ako je posljednje naknadno zamjenjivo izdanje provedeno prije tog datuma. Naknadna nezamjenjiva izdanja smatraju se različitim vrijednosnim papirima osiguranim imovinom.

- (c) *Jamstva*: ako ne postoji (prihvatljiva) kreditna procjena VIKP-a za izdavatelja, moguće je visoki bonitetni standard postići na temelju jamstava koja pružaju financijski stabilni garanti. Financijska snaga garanta ocjenjuje se na temelju kreditnih procjena VIKP-a, koje zadovoljavaju prag kreditne kvalitete Eurosustava. Jamstvo mora ispunjavati sljedeće uvjete:
 - (i) Jamstvo se smatra prihvatljivim ako garant bezuvjetno i neopozivo jamči za obveze izdavatelja, u vezi s plaćanjem glavnice, kamata i svih drugih iznosa koji se moraju na temelju dužničkih instrumenata plaćati njihovim imateljima, sve dok nisu u potpunosti otplaćeni.
 - (ii) Jamstvo mora biti plativo na prvi poziv (neovisno o odnosnoj dužničkoj obvezi). Jamstva koja daju osobe javnog prava, koje imaju pravo razrezivanja poreza, moraju ili biti plativa na prvi poziv ili moraju na neki drugi način osiguravati brzo i pravovremeno plaćanje nakon nastanka statusa neispunjavanja obveza. Obveze garanta po jamstvu moraju biti rangirane barem jednako i razmjerno (*pari passu*) svim drugim neosiguranim obvezama garanta.

⁽⁷¹⁾ Ako za istog izdavatelja/dužnika ili garanta postoji više procjena VIKP-a, i ako su one proturječne, vrijedi pravilo najbolje procjene (tj. upotrebljava se najbolja raspoloživa kreditna procjena VIKP-a).

⁽⁷²⁾ Visoki bonitetni standardi za pokrivene bankovne obveznice, izdane nakon 1. siječnja 2008., procjenjuju se na temelju gore navedenog skupa kriterija. Za pokrivene obveznice, izdane prije 1. siječnja 2008., smatra se da ispunjavaju visoke bonitetne standarde ako u cijelosti ispunjavaju kriterije navedene u članku 52. stavku 4. Direktive UCITS.

⁽⁷³⁾ Informacija se objavljuje na internetskoj stranici ESB-a na www.ecb.europa.eu.

⁽⁷⁴⁾ Što se tiče druge kreditne procjene VIKP-a, kreditna procjena pri izdanju odnosi se na kreditnu procjenu kada ju je VIKP prvi put izdao ili objavio.

- (iii) Jamstvo mora biti uređeno pravom države članice EU, mora biti pravno valjano i obvezujuće i ovršivo u odnosu na garanta.
- (iv) Potvrdu u vezi s pravnom valjanošću, obvezujućim učinkom i ovršivosti jamstva potrebno je dostaviti u obliku i sadržaju koji je prihvatljiv za Eurosustav prije nego što se imovina, na koju se jamstvo odnosi, može smatrati prihvatljivom. Ako je garant osnovan na području nadležnosti države čijim se zakonima ne uređuje jamstvo, potvrda također mora potvrđivati da je jamstvo valjano i ovršivo prema mjerodavnom pravu koje uređuje osnivanje garanta. Potvrdu je potrebno dostaviti na provjeru središnjoj banci koja prijavljuje određenu imovnu, na koju se odnosi jamstvo, radi uvrštavanja u popis prihvatljive imovine ⁽⁷⁵⁾. Potreba za potvrdom ne primjenjuje se na jamstva izdana u odnosu na dužničke instrumente s pojedinačnim rejtingom imovine ili na jamstva koja izdaju osobe javnog prava koje imaju pravo razrezivanja poreza. Na uvjet ovršivosti primjenjuju se svi zakoni iz područja insolventnosti ili stečaja, opća načela jednakosti i drugi slični zakoni i načela koja vrijede za garanta i općenito utječu na prava koja vjerovnici imaju u odnosu na garanta.

Ako ne postoji kreditna procjena VIKP-a za izdavanje, izdavatelja ili za garanta, visoki bonitetni standardi utvrđuju se na sljedeći način:

- (a) Izdavatelji ili garanti iz javnog sektora u europodručju: ako utrživu imovinu izdaju ili za nju jamče regionalna, lokalna ili druga tijela javne vlasti osnovana u europodručju, kao što je određeno u CRD-u, primjenjuje se sljedeći postupak:
 - (i) Izdavatelj ili garant se raspoređuju u jednu od tri kategorije, u skladu s CRD-om ⁽⁷⁶⁾, kao što je objašnjeno u tablici 5.
 - (ii) Implicitna kreditna procjena za izdavatelje ili garante koji su raspoređeni u 1. i 2. kategoriju proizlazi iz kreditne procjene VIKP-a za središnju državu one države u kojoj su osnovani izdavatelj ili garant. Implicitna kreditna procjena mora zadovoljavati prag kreditne kvalitete Eurosustava. Za izdavatelja/garanta raspoređenog u 3. kategoriju ne izvodi se implicitna kreditna procjena.
- (b) *Izdavatelji ili garanti iz sektora nefinancijskih društava u europodručju*: ako visoke bonitetne standarde za utrživu imovinu koju su izdala ili za nju jamče nefinancijska društva ⁽⁷⁷⁾, osnovana u europodručju, nije moguće utvrditi na temelju kreditne procjene VIKP-a za izdavanje, izdavatelja ili garanta, primjenjuju se pravila ECAF-a za kreditna potraživanja i drugim ugovornim stranama dopušta se da koriste svoj vlastiti sustav IRB, interne sustave za kreditnu procjenu nacionalnih središnjih banaka ili alate trećih osoba za dodjelu rejtinga. Utrživi dužnički instrumenti koji nemaju rejting i koje su izdala nefinancijska društva ne uključuju se u javni popis prihvatljive utržive imovine.

Tablica 5.

Implicitne kreditne procjene za izdavatelje, dužnike ili garante koji su regionalna, lokalna ili druga tijela javne vlasti u europodručju, bez kreditne procjene VIKP-a

	Raspoređivanje izdavatelja, dužnika ili garanata prema CRD-u	Izvođenje implicitne kreditne procjene unutar okvira za kreditnu procjenu Eurosustava za izdavatelja, dužnika ili garanta koji se raspoređuju u odgovarajuću kategoriju
1. kategorija	Regionalna, lokalna ili druga tijela javne vlasti koja se mogu tretirati, u skladu s nadležnim nadzornim tijelima, jednako kao i središnja država za potrebe kapitalnih zahtjeva	Dodijeljena je kreditna procjena VIKP-a za središnju državu one države u kojoj je osnovan
2. kategorija	Regionalna, lokalna ili druga tijela javne vlasti koja se mogu tretirati, u skladu s nadležnim nadzornim tijelima, jednako kao i (kreditne) institucije za potrebe kapitalnih zahtjeva	Dodijeljena je kreditna procjena koja ima jedan stupanj nižu kreditnu kvalitetu ⁽¹⁾ od kreditne procjene VIKP-a za središnju državu one države u kojoj je osnovan
3. kategorija	Ostali subjekti iz javnog sektora	Smatraju se izdavateljima ili dužnicima iz privatnog sektora

⁽¹⁾ Informacije o stupnjevima kreditne kvalitete objavljuju se na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽⁷⁵⁾ Nacionalna središnja banka koja prijavljuje određenu imovinu u pravilu je nacionalna središnja banka države u kojoj će imovina biti prihvaćena za trgovanje/s njom će se trgovati na prihvatljivom tržištu. U slučaju da je imovina prihvaćena za trgovanje/s njom se trguje na više tržišta, sve upite treba uputiti na adresu za pomoć ESB-a glede prihvatljive imovine (Eligible-Assets.Hotline@ecb.europa.eu).

⁽⁷⁶⁾ Očekuje se da će popis subjekata koji pripadaju u navedene tri kategorije, kao i kriteriji za klasifikaciju izdavatelja, dužnika ili garanata u te tri kategorije, biti na raspolaganju zajedno s poveznicama na relevantne internetske stranice nacionalnih nadzornih tijela, na internetskoj stranici Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) na adresi www.eba.europa.eu.

⁽⁷⁷⁾ Nefinancijska društva definirana su u Europskom sustavu nacionalnih računa iz 1995. (ESA 95).

6.3.3. Utvrđivanje visokih bonitetnih standarda za neutrživu imovinu

6.3.3.1. Kreditna potraživanja

Kako bi se utvrdio zahtjev za visoke bonitetne standarde za dužnike ili garante kreditnih potraživanja, druge ugovorne strane moraju odabrati jedan glavni izvor za kreditnu procjenu između onih koji su na raspolaganju i koje je prihvatilo Eurosustav. Druga će ugovorna strana odabrati jedan sustav iz raspoloživog izvora za kreditnu procjenu, osim u slučaju vanjskih institucija za kreditnu procjenu, gdje je moguće koristiti sve prihvaćene sustave VIKP-a.

Druge ugovorne strane moraju se držati odabranog izvora u razdoblju od najmanje 1 godine, kako bi se spriječilo „prelaženje” između kreditnih procjena (tj. traženje najbolje kreditne procjene koja jamči prihvatljivost između svih raspoloživih izvora ili sustava za svakog dužnika posebno). Druge ugovorne strane, koje nakon minimalnog razdoblja od godinu dana žele promijeniti izvor za kreditnu procjenu, moraju dostaviti obrazloženi zahtjev odgovarajućem NSB-u.

Drugim ugovornim stranama može biti dopušteno korištenje više od jednog sustava ili izvora nakon dostave obrazloženog zahtjeva. Od glavnog izvora za kreditnu procjenu očekuje se da pokriva najveći broj dužnika koje je predložila druga ugovorna strana. Korištenje više od jednog izvora za kreditnu procjenu ili sustava mora biti obrazloženo odgovarajućim poslovnim razlogom. U načelu, taj razlog može proizlaziti iz nedostatka dostatnog obuhvata glavnog izvora za kreditnu procjenu ili sustava.

Druge ugovorne strane odmah moraju obavijestiti NSB o svakom kreditnom događaju s kojim su upoznate, uključujući kašnjenje u plaćanju predloženih dužnika, te, ako je to potrebno, povući ili zamijeniti imovinu. Nadalje, druge ugovorne strane odgovorne su za osiguravanje korištenja najnovijih kreditnih procjena za dužnike ⁽⁷⁸⁾ ili za garante za predloženu imovinu, koji su na raspolaganju pri izabranom sustavu za dodjelu kreditne procjene ili izvoru.

Kreditne procjene za dužnike/garante: visoki bonitetni standardi za dužnike ili garante kreditnih potraživanja utvrđuju se u skladu s pravilima koja razlikuju dužnike/garante iz javnog sektora od onih sektora nefinancijskih društava:

- (a) *Dužnici ili garanti iz javnog sektora*: sljedeća pravila primjenjuju se prema navedenom redosljedu:
- (i) Kreditna procjena, dobivena pomoću sustava ili izvora, koji je odabrala druga ugovorna strana, postoji i koristi se da bi se utvrdilo zadovoljava li dužnik ili garant iz javnog sektora prag kreditne kvalitete.
 - (ii) Ako ne postoji kreditna procjena pod i., koristi se kreditna procjena VIKP-a za dužnika ili garanta ⁽⁷⁹⁾.
 - (iii) Ako nije na raspolaganju kreditna procjena pod i. niti pod ii., vrijedi jednaki postupak kao i za utrživu imovinu:
 - dužnik ili garant se raspoređuje u jednu od tri kategorije u skladu s CRD-om ⁽⁸⁰⁾, kao što je pojašnjeno u tablici 5.,
 - implicitna kreditna procjena za dužnike ili garante raspoređene u 1. i 2. kategoriju izvodi se iz kreditne procjene VIKP-a za središnju državu one države u kojoj su dužnik ili garant osnovani. Ta implicitna procjena mora zadovoljiti prag kreditne kvalitete Eurosustava.

Ako kreditna procjena, dobivena pomoću sustava ili izvora koji je izabrala druga ugovorna strana (ili ga je, u slučaju ii. za dužnika ili garanta iz javnog sektora, izradio VIKP), postoji, no ispod je praga kreditne kvalitete, dužnik ili garant nije prihvatljiv.

- (b) *Dužnici ili garanti iz sektora nefinancijskih društava*: ako izvor, koji je izabrala druga ugovorna strana, daje kreditni rejting koji je jednak pragu kreditne kvalitete ili koji ga premašuje, dužnik ili garant su prihvatljivi ⁽⁸¹⁾, ⁽⁸²⁾.

Ako kreditna procjena, dobivena pomoću sustava ili izvora koji je izabrala druga ugovorna strana postoji, no ispod je praga kreditne kvalitete, smatra se da dužnik ili garant nije prihvatljiv. Ako kreditna procjene nisu na raspolaganju za utvrđivanje bonitetnih standarda, dužnik ili garant smatraju se neprihvatljivima.

⁽⁷⁸⁾ U slučaju utržive imovine koju izdaju nefinancijska društva, no koja nema rejting prihvaćenog VIKP-a, taj se zahtjev primjenjuje na kreditnu procjenu izdavatelja.

⁽⁷⁹⁾ Ako za istog izdavatelja/dužnika ili garanta postoji više procjena VIKP-a, i te su procjene proturječne, vrijedi pravilo najbolje ocjene (tj. primjenjuje se najbolja raspoloživa kreditna procjena VIKP-a).

⁽⁸⁰⁾ Očekuje se da će popisi subjekata koji pripadaju u navedene tri kategorije, kao i kriteriji za klasifikaciju izdavatelja, dužnika ili garanta u te tri kategorije, biti na raspolaganju zajedno s poveznicama na odgovarajuće internetske stranice nacionalnih nadzornih tijela, na internetskoj stranici Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) na adresi www.eba.europa.eu.

⁽⁸¹⁾ Ako je druga ugovorna strana izabrala VIKP kao izvor za kreditnu procjenu, ona može primijeniti pravilo najbolje ocjene: ako za istog izdavatelja/dužnika ili garanta postoji više kreditnih procjena VIKP-a, i te su procjene proturječne, primjenjuje se najbolja raspoloživa kreditna procjena VIKP-a.

⁽⁸²⁾ Za određene sustave za kreditnu procjenu prag kreditne kvalitete moguće je prilagoditi nakon provedenog procesa analize učinkovitosti (vidjeti odjeljak 6.3.5.).

Jamstva: jamstvo mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) Jamstvo se smatra prihvatljivim ako garant bezuvjetno i neopozivo jamči za obveze dužnika, u vezi s plaćanjem glavnice, kamata i svih drugih iznosa koji se moraju na temelju kreditnih potraživanja plaćati njihovim imateljima, sve dok nisu u potpunosti otplaćena. U vezi s tim, nije nužno da se jamstvo, koje se smatra prihvatljivim, odnosi na točno određeno kreditno potraživanje, već može vrijediti samo za dužnika, pod uvjetom da pokriva i dotično kreditno potraživanje.
- (b) Jamstvo mora biti plativo na prvi poziv (neovisno o odnosnom kreditnom potraživanju). Jamstva koja daju osobe javnog prava, koje imaju pravo razrezivanja poreza, moraju ili biti plativa na prvi poziv ili moraju na neki drugi način osiguravati brzo i pravovremeno plaćanje nakon nastanka statusa neispunjavanja obveza. Obveze garanta po jamstvu moraju biti rangirane barem jednako i razmjerno (*pari passu*) svim drugim neosiguranim obvezama garanta.
- (c) Jamstvo mora biti uređeno pravom države članice EU, mora biti pravno valjano i obvezujuće i ovršivo u odnosu na garanta.
- (d) Potvrdu kojom se potvrđuje pravna valjanost, obvezujući učinak i ovršivost jamstva potrebno je dostaviti u obliku i sadržaju koji je prihvatljiv za Eurosustav prije nego što se imovina, na koju se jamstvo odnosi, može smatrati prihvatljivom. U potvrdi je također potrebno navesti da jamstvo nije osobno, te da je ovršivo samo od strane vjerovnika kreditnog potraživanja. Ako je garant osnovan na području nadležnosti države koja ne uređuje jamstvo, potvrda također mora potvrđivati da je jamstvo valjano i ovršivo prema pravu koje uređuje osnivanje garanta. Potvrdu je potrebno dostaviti na provjeru NSB-u na području nadležnosti države koja uređuje kreditno potraživanje. Potreba za potvrdom ne primjenjuje se na jamstva izdana od strane osoba javnog prava koje su ovlaštene razrezivati poreze. Na uvjet ovršivosti primjenjuju se svi zakoni iz područja insolventnosti ili stečaja, opća načela jednakosti i drugi slični zakoni i načela koja vrijede za garanta i općenito utječu na prava koja vjerovnici imaju u odnosu na garanta.

6.3.3.2. Neutrživi hipotekarni dužnički instrumenti

Visoki kreditni standardi za neutržive hipotekarne dužničke instrumente moraju biti u skladu s 2. stupnjem kreditne kvalitete usklađene ljestvice kreditnih rejtinga Eurosustava⁽⁸³⁾. Okvir za kreditnu procjenu za te dužničke instrumente, koji uzima u obzir posebnosti pojedinih pravnih poredaka, u primjenjivim nacionalnim dokumentima određivat će nacionalne središnje banke.

6.3.4. Kriteriji za prihvaćanje sustava za kreditnu procjenu

Okvir za kreditnu procjenu Eurosustava temelji se na informacijama o kreditnim procjenama iz četiriju izvora. Unutar svakog izvora može postojati skup sustava za kreditnu procjenu.

Prihvaćene vanjske institucije za kreditnu procjenu, interni sustavi za kreditnu procjenu nacionalnih središnjih banaka i alati trećih osoba za dodjelu rejtinga i njihovi ponuđači navedeni su na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu⁽⁸⁴⁾.

6.3.4.1. Izvor kojeg predstavljaju vanjske institucije za kreditnu procjenu

Izvor VIKP obuhvaća one institucije čije kreditne procjene mogu koristiti kreditne institucije pri utvrđivanju pondera rizika za izloženosti u skladu s CRD-om⁽⁸⁵⁾. Za potrebe ECAF-a opći kriteriji za prihvaćanje, koji vrijede za vanjske institucije za kreditnu procjenu jesu sljedeći:

- (a) Vanjske institucije za kreditnu procjenu moraju biti formalno priznate od strane odgovarajućeg nadležnog nadzornog tijela Unije u onim državama europodručja u kojima će se upotrebljavati, u skladu s CRD-om.
- (b) Vanjske institucije za kreditnu procjenu moraju ispunjavati operativne kriterije i osiguravati odgovarajući obuhvat, kako bi se osigurala učinkovita provedba ECAF-a. Njihove kreditne procjene se posebice upotrebljavaju ako Eurosustav ima na raspolaganju informacije o tim procjenama, kao i informacije potrebne za dodjelu (raspoređivanje) procjena u određene stupnjeve kreditne kvalitete ECAF-a i usporedbu s njima, kao i s pragom kreditne kvalitete, te za provedbu analize učinkovitosti (vidjeti odjeljak 6.3.5.).

Eurosustav zadržava pravo odlučivanja hoće li prihvatiti VIKP za svoje operacije kreditiranja, koristeći, između ostalog, proces analize učinkovitosti.

6.3.4.2. Interni sustavi za kreditnu procjenu nacionalnih središnjih banaka

Izvor kojeg predstavljaju interni sustavi za kreditnu procjenu sastoji se od četiriju sustava za kreditne procjene kojima upravljaju Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France i Oesterreichische Nationalbank. Nacionalne središnje banke koje odluče razviti svoj vlastiti interni sustav za kreditnu procjenu moraju proći kroz postupak validacije (provjere) koji provodi Eurosustav. Na interne sustave za kreditne procjene primjenjuje se proces analize učinkovitosti Eurosustava.

⁽⁸³⁾ Kao što je utvrđeno u usklađenoj ljestvici kreditnih rejtinga Eurosustava, objavljenoj na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽⁸⁴⁾ Eurosustav samo objavljuje informacije u vezi s kreditnim operacijama Eurosustava, no ne preuzima nikakvu odgovornost za svoju ocjenu prihvaćenih sustava za kreditnu procjenu.

⁽⁸⁵⁾ Vanjske institucije za kreditnu procjenu obično se nazivaju rejting agencijama na financijskim tržištima.

Osim toga, druga ugovorna strana mora odmah obavijestiti interni sustav za kreditnu procjenu NSB-a o svakom kreditnom događaju, s kojim je samo ona upoznata, uključujući kašnjenje u plaćanju od strane predloženih dužnika.

Nadalje, u državama u kojima su druge ugovorne strane mobilizirale hipotekarne dužničke instrumente, dotični NSB uspostavlja okvir za kreditnu procjenu za tu vrstu imovine, u skladu s VIKP-om. Takav okvir predmet je godišnjeg procesa analize učinkovitosti.

6.3.4.3. Izvor koji predstavlja sustav zasnovan na internim rejtinzima

Druga ugovorna strana koja namjerava koristiti sustav IRB za procjenu kreditne kvalitete dužnika, izdavatelja ili garanta prihvatljivih dužničkih instrumenata mora dobiti odobrenje svog matičnog NSB-a. U tu svrhu ona mora podnijeti zahtjev, zajedno sa sljedećim dokumentima ⁽⁸⁶⁾:

- (a) preslikom odluke mjerodavnog bankovnog nadzornog tijela u Uniji, koji daje odobrenje drugoj ugovornoj strani za korištenje sustava IRB u svrhu kapitalnih zahtjeva, na konsolidiranoj ili nekonsolidiranoj osnovi, zajedno sa svim posebnim uvjetima za takvo korištenje. Ta preslika nije potrebna ako mjerodavno nadzorno tijelo izravno prenosi te informacije mjerodavnom NSB-u;
- (b) informacijama o pristupu za dodjelu vjerojatnosti neispunjavanja obveza dužnicima, kao i podacima o rejtinzima i povezanim jednogodišnjim vjerojatnostima neispunjavanja obveza, koje se upotrebljavaju za utvrđivanje prihvatljivih rejtinga;
- (c) preslikom informacija u okviru trećeg stupa (tržišna disciplina), koje druga ugovorna strana mora redovno objavljivati, u skladu sa zahtjevima za tržišnu disciplinu u sklopu trećeg stupa okvira sporazuma o kapitalu Basel II i CRD-a;
- (d) nazivom i adresom nadležnog bankovnog supervizora i vanjskog revizora.

Zahtjev treba potpisati glavni izvršni direktor, financijski direktor ili rukovodeći djelatnik druge ugovorne strane, na slično visokom položaju, ili ovlašteni potpisnik u ime jednog od njih.

Prethodno navedene odredbe primjenjuju se na sve druge ugovorne strane bez obzira na njihov status – nadređeno društvo, podređeno društvo ili podružnica – i bez obzira na to je li odobrenje za korištenje sustava IRB dobiveno od strane supervizora u istoj državi (za nadređeno društvo i podređena društva) ili od strane supervizora u matičnoj državi nadređenog društva (za podružnice i po mogućnosti za podređena društva).

Svaka podružnica ili podređeno društvo druge ugovorne strane može se oslanjati na sustav IRB svojeg nadređenog društva, ako je Eurosustav prihvatio korištenje tog sustava IRB za potrebe ECAF-a.

Druge ugovorne strane koje koriste sustav IRB, kao što je prethodno opisano, također su predmet procesa Eurosustava za analizu učinkovitosti (vidjeti odjeljak 6.3.5.). Osim zahtijevanih informacija u okviru tog procesa, druga ugovorna strana također ima obvezu priopćavati svake godine sljedeće informacije (ili ako i kada to zahtijeva dotični NSB), osim ako mjerodavno nadzorno tijelo izravno prenosi te informacije odgovarajućem NSB-u:

- (a) presliku najnovije procjene sustava IRB druge ugovorne strane, koju je proveo supervizor druge ugovorne strane, prevedena na radni jezik matičnog NSB-a;
- (b) sve promjene sustava IRB druge ugovorne strane, koje je preporučio ili zahtijevao supervizor, zajedno s rokom do kojeg je te promjene potrebno provesti;
- (c) godišnje ažurirane informacije u okviru trećeg stupa (tržišna disciplina) koje je druga ugovorna strana obvezna redovito objavljivati, u skladu sa zahtjevima iz okvira sporazuma Basel II i CRD-a;
- (d) informacije o nadležnom bankovnom supervizoru i vanjskom revizoru.

Navedeno godišnje priopćavanje informacija mora potpisati glavni izvršni direktor, financijski direktor ili rukovodeći službenik druge ugovorne strane, na slično visokom položaju, ili ovlašteni potpisnik u ime jednog od njih. Eurosustav šalje presliku tog dopisa mjerodavnom supervizoru i, prema potrebi, vanjskom revizoru druge ugovorne strane.

6.3.4.4. Izvor u obliku alata trećih osoba za dodjelu rejtinga

Izvor u obliku alata trećih osoba za dodjelu rejtinga obuhvaća subjekte koji ocjenjuju kreditnu kvalitetu dužnika koristeći prvenstveno kvantitativne modele na sustavan i mehanički način, oslanjajući se, između ostalih informacija, na revidirane izvještaje, te čije kreditne procjene nisu namijenjene za objavljivanje širokoj javnosti. Ponuđač tog alata koji želi sudjelovati u ECAF-u mora dostaviti zahtjev NSB-u države u kojoj ima sjedište, na obrascu Eurosustava, te priložiti dodatnu dokumentaciju koja je navedena na obrascu. Druge ugovorne strane koje žele koristiti određenog

⁽⁸⁶⁾ Ako je potrebno, navedenu dokumentaciju treba prevesti na radni jezik matičnog NSB-a.

ponuđača alata za dodjelu rejtinga za potrebe ECAF-a, koji Eurosustav nije prihvatio, moraju dostaviti zahtjev NSB-u države u kojoj imaju sjedište na obrascu Eurosustava, te moraju priložiti dodatnu dokumentaciju koja je navedena na obrascu. Eurosustav odlučuje hoće li prihvatiti alat za dodjelu rejtinga na temelju procjene usklađenosti s kriterijima za prihvaćanje koje je odredio Eurosustav ⁽⁸⁷⁾.

Nadalje, druga ugovorna strana mora obavijestiti ponuđača alata za dodjelu rejtinga o svakom kreditnom događaju s kojim je samo ona upoznata, uključujući kašnjenje u plaćanju predloženih dužnika.

Ponuđač alata za dodjelu rejtinga koji sudjeluje u ECAF-u mora se sporazumom obvezati da će biti predmetom procesa Eurosustava za analizu učinkovitosti ⁽⁸⁸⁾ (vidjeti odjeljak 6.3.5.). Ponuđač alata za dodjelu rejtinga mora uspostaviti i održavati infrastrukturu za analizu tzv. statičkog skupa. Izgradnja i ocjena statičkog skupa moraju biti u skladu s općim zahtjevima za analizu učinkovitosti unutar ECAF-a. Ponuđač alata za dodjelu rejtinga mora se obvezati da će obavijestiti Eurosustav o rezultatima procjene učinkovitosti, čim ona bude provedena od strane ponuđača alata za dodjelu rejtinga. Ponuđači alata za dodjelu rejtinga stoga sastavljaju izvješće o učinkovitosti statičkog skupa alata za dodjelu rejtinga. Oni se moraju obvezati da će 5 godina čuvati internu evidenciju o statičkim skupovima i pojedinos-tima statusa neispunjavanja obveza.

6.3.5. Analiza učinkovitosti sustava za kreditnu procjenu

Proces analize učinkovitosti ECAF-a sastoji se od godišnje *ex post* usporedbe stvarne stope neispunjenja obveza za skup svih prihvatljivih dužnika (statički skup) i praga kreditne kvalitete Eurosustava, koji određuje referentna vrijednost vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza. Cilj je osigurati da rezultati dobiveni na temelju kreditnih rejtinga budu usporedivi između različitih sustava i izvora. Proces analize provodi se godinu dana od datuma na koji je definiran statički skup.

Prvi element u procesu jest da ponuđač sustava kreditnih rejtinga sastavi statički skup prihvatljivih dužnika, tj. skup koji se sastoji od svih dužnika iz sektora trgovačkih društava i javnog sektora, kojima je sustav dodijelio kreditni rejting koji ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

Statički skup	Uvjet
Statički skup za 1. i 2. stupanj kreditne kvalitete	$PD(i,t) (*) \leq 0,10 \%$
Statički skup za 3. stupanj kreditne kvalitete	$0,10 \% < PD(i,t) \leq 0,40 \%$

(*) PD(i,t) označava vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza koju dodjeljuje sustav za kreditnu procjenu dužniku u i razdoblje t.

Svi dužnici koji na početku razdoblja t ispunjavaju te uvjete predstavljaju odgovarajući statički skup u razdoblju t. Na kraju predviđenog 12-mjesečnog razdoblja izračunava se ostvarena stopa nastanka statusa neispunjavanja obveza za statički skup dužnika u razdoblju t. Na godišnjoj osnovi ponuđač rejting-sustava mora se složiti da će Eurosustavu dostaviti broj prihvatljivih dužnika koji čini statički skup u razdoblju t i broj onih dužnika iz statičkog skupa (t) za koje je nastupio status neispunjavanja obveza u idućem 12-mjesečnom razdoblju.

Ostvarena stopa nastanka statusa neispunjavanja obveza za statički skup sustava za kreditnu procjenu, zabilježena za 1-godišnje razdoblje, služi kao ulazni podatak za proces analize učinkovitosti ECAF-a, koja obuhvaća godišnje ocjenjivanje i višegodišnje ocjenjivanje. U slučaju značajnog odstupanja između opažene stope nastanka statusa neispunjavanja obveza statičkog skupa i praga kreditne kvalitete u jednogodišnjem i višegodišnjem razdoblju Eurosustav savjetuje ponuđaču rejting-sustava da analizira razloge za takvo odstupanje. Taj postupak može dovesti do ispravka praga kreditne kvalitete koji se primjenjuje na dotični sustav.

Eurosustav može odlučiti privremeno ili trajno isključiti sustav za kreditnu procjenu u slučajevima kada se ne zamjećuje poboljšanje učinkovitosti tijekom nekoliko godina. Osim toga, u slučaju povrede pravila koja uređuju ECAF, sustav za kreditnu procjenu trajno se isključuje iz ECAF-a.

6.4. Mjere za kontrolu rizika

6.4.1. Opća načela

Mjere za kontrolu rizika primjenjuju se na imovinu na kojoj se temelje kreditne operacije Eurosustava, kako bi se Eurosustav zaštitio od rizika financijskog gubitka ako odnosna imovina treba biti realizirana zbog neispunjavanja obveze druge ugovorne strane. Mjere za kontrolu rizika koje stoje na raspolaganju Eurosustavu, opisane su u okviru 7.

⁽⁸⁷⁾ Kriteriji za prihvaćanje navedeni su na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽⁸⁸⁾ Druga ugovorna strana mora odmah obavijestiti ponuđača alata za dodjelu rejtinga o svakom kreditnom događaju koji može upućivati na pogoršanje kreditne kvalitete.

Eurosustav primjenjuje posebne mjere za kontrolu rizika prema vrsti odnosne imovine koju nude druge ugovorne strane. ESB određuje odgovarajuće mjere za kontrolu rizika i za utrživu i za neutrživu prihvatljivu imovinu. Mjere za kontrolu rizika u velikoj mjeri usklađene u cijelom europodručju ⁽⁸⁹⁾ i trebale bi osiguravati dosljedne, transparentne i nediskriminirajuće uvjete za sve vrste prihvatljive imovine u europodručju.

Eurosustav zadržava pravo primjene dodatnih mjera za kontrolu rizika, ako je to potrebno kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita od rizika za Eurosustav, u skladu s člankom 18. stavkom 18.1. Statuta ESSB-a. Takve mjere za kontrolu rizika, koje se primjenjuju na dosljedan, transparentan i nediskriminirajući način, mogu se također primjenjivati na razini pojedinih drugih ugovornih strana, ako je to potrebno da bi se osigurala takva zaštita od rizika.

OKVIR 7.

Mjere za kontrolu rizika

Eurosustav primjenjuje sljedeće mjere za kontrolu rizika:

(a) *Korektivni faktor*

Eurosustav primjenjuje „korektivne faktore” prilikom procjene odnosne imovine. To podrazumijeva da se vrijednost odnosne imovine izračunava kao tržišna vrijednost imovine koja je umanjena za određeni postotak (korektivni faktor).

(b) *Pozivi na uplatu dodatne marže (iskazivanje po tržišnoj vrijednosti)*

Eurosustav propisuje da se tržišna vrijednost odnosne imovine koja se koristi u njegovim obratnim transakcijama za puštanje likvidnosti, usklađena za korektivni faktor, održava tijekom vremena. To podrazumijeva da će NSB, ako vrijednost odnosne imovine koja se redovito procjenjuje, padne ispod određene razine, tražiti od druge ugovorne strane da dostavi dodatnu imovinu ili gotovinu (tj. uputit će maržni poziv). Isto tako, ako vrijednost odnosne imovine, nakon njezine ponovne procjene, prijeđe određenu razinu, druga ugovorna strana može dobiti natrag višak imovine ili gotovine. (Izračuni relevantni za izvršenje maržnih poziva prikazani su u okviru 8.)

(c) *Ograničenja u vezi s korištenjem neosiguranih dužničkih instrumenata*

Eurosustav primjenjuje ograničenja u vezi s korištenjem neosiguranih dužničkih instrumenata, kao što je opisano u odjeljku 6.4.2.

Eurosustav također može u svakom trenutku primijeniti sljedeće mjere za kontrolu rizika, ako je potrebno osigurati odgovarajuću zaštitu od rizika za Eurosustav, u skladu s člankom 18. stavkom 18.1. Statuta ESSB-a.

(d) *Početne marže*

Eurosustav može primijeniti početne marže u svojim obratnim transakcijama za puštanje likvidnosti. To podrazumijeva da bi druge ugovorne strane trebale osigurati odnosnu imovinu s vrijednošću koja minimalno odgovara likvidnosti koju osigurava Eurosustav, uvećanu za vrijednost početne marže.

(e) *Ograničenja u vezi s izdavateljem/dužnikom ili garantom*

Eurosustav može primijeniti dodatna ograničenja, osim onih koja se primjenjuju na korištenje neosiguranih dužničkih instrumenata, na izloženosti prema izdavatelju/dužniku ili garantu. Takva ograničenja također je moguće primijeniti na određene druge ugovorne strane, posebice ako se čini da kreditna kvaliteta druge ugovorne strane pokazuje visoku korelaciju s kreditnom kvalitetom kolaterala koji je dostavila druga ugovorna strana.

(f) *Primjena dodatnih korektivnih faktora*

Eurosustav može primijeniti dodatne korektivne faktore ako je to potrebno da bi se osigurala odgovarajuća zaštita od rizika za Eurosustav, u skladu s člankom 18. stavkom 18.1. Statuta ESSB-a.

(g) *Dodatna jamstva*

Eurosustav može zahtijevati dodatna jamstva financijski zdravih subjekata kako bi se prihvatila određena imovina.

⁽⁸⁹⁾ Zbog operativnih razlika između država članica mogu postojati određene razlike što se tiče mjera za kontrolu rizika. Na primjer, s obzirom na postupke isporuke odnosne imovine drugih ugovornih strana nacionalnim središnjim bankama (u obliku skupa kolaterala u zalogu kod NSB-a ili kao repo ugovora koji se temelje na pojedinoj imovini za određenu transakciju), mogu se pojaviti manje razlike glede vremena vrednovanja i drugih operativnih značajki okvira za kontrolu rizika. Nadalje, u slučaju neutržive imovine, preciznost tehnika vrednovanja može se razlikovati, što se odražava u sveukupnoj razini korektivnih faktora (vidjeti odjeljak 6.4.3.).

(h) *Isključenje*

Eurosustav može isključiti određenu imovinu iz korištenja u svojim operacijama monetarne politike. Takvo isključenje također je moguće primijeniti na određene druge ugovorne strane, posebice ako se čini da kreditna kvaliteta druge ugovorne strane pokazuje visoku korelaciju s kreditnom kvalitetom kolaterala koji je dostavila druga ugovorna strana.

6.4.2. *Mjere za kontrolu rizika utržive imovine*

Okvir za kontrolu rizika za prihvatljivu utrživu imovinu uključuje sljedeće glavne elemente:

- (a) Prihvatljiva imovina se raspoređuje u jednu od pet kategorija likvidnosti, na temelju klasifikacije izdavatelja i vrste imovine. To je raspoređivanje prikazano u tablici 6.
- (b) Na pojedine dužničke instrumente primjenjuju se posebni korektivni faktori. Korektivni faktori se primjenjuju oduzimanjem određenog postotka od tržišne vrijednosti odnosno imovine. Korektivni faktori koji se primjenjuju na dužničke instrumente uključene u kategorije od I. do IV. razlikuju se s obzirom na preostalo dospijeće i kuponsku strukturu dužničkih instrumenata, kao što je opisano u tablici 7. za prihvatljive utržive dužničke instrumente s kuponom s nepromjenjivom kamatnom stopom i bez kupona ⁽⁹⁰⁾.
- (c) Eurosustav ograničava upotrebu neosiguranih dužničkih instrumenata koje izdaju kreditne institucije ili bilo koji drugi subjekt s kojim je kreditna institucija u bliskoj vezi, kao što je određeno u odjeljku 6.2.3. Takvu imovinu druga ugovorna strana može koristiti kao kolateral samo ako vrijednost koju je Eurosustav dodijelio tom kolateralu, nakon primjene korektivnih faktora, ne prelazi 5 % ukupne vrijednosti kolaterala koji je ta druga ugovorna strana dostavila nakon primjene korektivnih faktora. To se ograničenje ne primjenjuje na imovinu za koju jamči subjekt iz javnog sektora koji ima pravo razrezivanja poreza, ili ako vrijednost imovine nakon primjene korektivnog faktora ne prelazi 50 milijuna eura. U slučaju spajanja odnosno pripajanja dva ili više izdavatelja takve imovine ili uspostave bliske veze između takvih izdavatelja, ti se izdavatelji smatraju jednom grupom izdavatelja, u kontekstu ovog ograničenja, samo do 1 godine nakon datuma spajanja odnosno pripajanja ili uspostave bliske veze.
- (d) Na pojedine dužničke instrumente uključene u kategoriju V. primjenjuje se jedinstveni korektivni faktor 16 %, bez obzira na dospijeće ili kuponsku strukturu.
- (e) Na pojedine vrijednosne papire osigurane imovinom, pokrivene bankovne obveznice (obveznice velikog iznosa (engl. „jumbo bonds“), klasične pokrivene bankovne obveznice i druge pokrivene bankovne obveznice) i neosigurane dužničke instrumente kreditne institucije koji se teoretski vrednuju u skladu s odjeljkom 6.5. primjenjuje se dodatni korektivni faktor. Taj se dodatni faktor izravno primjenjuje na razini teoretskog vrednovanja pojedinih dužničkih instrumenata u obliku umanjenja vrijednosti od 5 %.

Tablica 6.

Likvidnosne kategorije za utrživu imovinu⁽¹⁾

Kategorija I:	Kategorija II.	Kategorija III.	Kategorija IV.	Kategorija V.
Dužnički instrumenti središnje države	Dužnički instrumenti lokalne i regionalne države	Klasične pokrivene bankovne obveznice	Dužnički instrumenti kreditne institucije (neosigurani)	Vrijednosni papiri osigurani imovinom
Dužnički instrumenti koje izdaju nacionalne središnje banke ⁽²⁾	Pokrivene bankovne obveznice velikog iznosa ⁽³⁾	Dužnički instrumenti koje izdaju nefinancijska društva i drugi izdavatelji	Dužnički instrumenti koje izdaju financijska društva osim kreditnih institucija (neosigurani)	

⁽⁹⁰⁾ Razine korektivnih faktora koje se primjenjuju na dužničke instrumente s kuponom s nepromjenjivom kamatnom stopom također se primjenjuju na dužničke instrumente čiji je kupon povezan s promjenom rejtinga samog izdavatelja ili s obveznicama indeksiranim uz inflaciju.

Kategorija I:	Kategorija II.	Kategorija III.	Kategorija IV.	Kategorija V.
	Agencijski dužnički instrumenti ⁽⁴⁾	Druge pokrivene bankovne obveznice ⁽⁵⁾		
	Nadnacionalni dužnički instrumenti			

⁽¹⁾ Likvidnosnu kategoriju najčešće određuje klasifikacija izdavatelja. Međutim, bez obzira na klasifikaciju izdavatelja, svi vrijednosni papiri osigurani imovinom uključeni su u kategoriju V., a pokrivene bankovne obveznice velikog iznosa uključene su u kategoriju II., dok su klasične osigurane bankovne obveznice, osim pokrivenih bankovnih obveznica i drugih dužničkih instrumenata koje izdaju kreditne institucije uključene u kategoriju III. i IV.

⁽²⁾ Dužnički certifikati koje izdaje ESB i dužnički instrumenti koje izdaju nacionalne središnje banke prije prihvaćanja eura u svojim dotičnim državama članicama uključeni su u likvidnosnu kategoriju 1.

⁽³⁾ Samo instrumenti s opsegom izdanja od barem 1 milijardu eura, za koje barem tri održavatelja tržišta osiguravaju redovite ponude na kupnju i prodaju, razvrstavaju se u kategoriju imovine pokrivene bankovne obveznice velikog iznosa.

⁽⁴⁾ Samo utržiiva imovina koju izdaju izdavatelji koje ESB klasificira kao agencije uključena je u likvidnosnu kategoriju II. Utržiiva imovina koju izdaju druge agencije uključena je u likvidnosnu kategoriju III. ili IV., ovisno o izdavatelju i vrsti imovine.

⁽⁵⁾ Pokrivene bankovne obveznice, koje nisu usklađene s UCITS-om, uključujući strukturirane pokrivene bankovne obveznice i pokrivene bankovne obveznice više izdavatelja, uključeni su u likvidnosnu kategoriju III.

- (f) Korektivni faktori koji se primjenjuju na sve utržiive dužničke instrumente s obratno promjenjivom kamatnom stopom, uključene u kategorije od I. do IV., jednaki su i opisani u tablici 8.
- (g) Korektivni faktor koji se primjenjuje na utržiive dužničke instrumente uključene u kategorije I. do IV. s kuponom s promjenjivom kamatnom stopom ⁽⁹¹⁾ jest onaj koji se primjenjuje na instrumente s nepromjenjivom kamatnom stopom s dospijecom od nula do godine dana, u likvidnosnoj kategoriji i u kategoriji kreditne kvalitete u koju je raspoređen instrument.
- (h) Mjere za kontrolu rizika koje se primjenjuju na utržiive dužničke instrumente, uključene u kategorije I. do IV., s više od jednom vrstom isplata kupona isključivo ovise o isplatama kupona u razdoblju preostalom do dospijeca instrumenta. Korektivni faktor koji se primjenjuje na takav instrument jednak je najvišem mogućem korektivnom faktoru za dužničke instrumente s jednakim preostalim dospijecom, pri čemu se uzimaju u obzir sve vrste isplata kupona u razdoblju preostalom do dospijeca instrumenta.
- (i) Pri operacijama povlačenja likvidnosti ne primjenjuju se korektivni faktori.
- (j) Ovisno o području nadležnosti i nacionalnim operativnim sustavima, nacionalne središnje banke dopuštaju upotrebu skupova odnosno imovine i/ili zahtijevaju označavanje imovine koja se koristi u svakoj transakciji. U sustavima sa skupom imovine, druga ugovorna strana sastavlja skup dostatne odnosno imovine koja je na raspolaganju središnjoj banci za pokriće povezanih kredita koje odobrava središnja banka, što znači da pojedina imovina nije povezana s točno određenim kreditnim operacijama. Za razliku od toga, u sustavu za namjenu kolateralala, svaka kreditna operacija povezana je s točno utvrdivom imovinom.
- (k) Imovina se vrednuje svakog dana. Nacionalne središnje banke svakodnevno izračunavaju zahtijevanu vrijednost odnosno imovine, uzimajući u obzir promjene u neotplaćenim iznosima kredita, načela vrednovanja, navedena u odjeljku 6.5. i zahtijevane korektivne faktore.

Tablica 7.

Razine vrednovanja korektivnih faktora koje se primjenjuju na prihvatljivu utržiivu imovinu

Kreditna kvaliteta	Preostalo dospijecje (godine)	Likvidnosne kategorije								Kategorija V. ^(*)
		Kategorija I.		Kategorija II. ^(*)		Kategorija III. ^(*)		Kategorija IV. ^(*)		
		fiksni kupon	bez kupona	fiksni kupon	bez kupona	fiksni kupon	bez kupona	fiksni kupon	bez kupona	
1. i 2. stupanj (AAA do A-) ^(*)	0–1	0,5	0,5	1,0	1,0	1,5	1,5	6,5	6,5	16
	1–3	1,5	1,5	2,5	2,5	3,0	3,0	8,5	9,0	

⁽⁹¹⁾ Isplata kupona smatra se isplatom s promjenjivom kamatnom stopom ako je kupon vezan uz referentnu kamatnu stopu, te ako razdoblje ponovnog određivanja kupona nije dulje od godinu dana. Isplate kupona za koje je razdoblje ponovnog određivanja dulje od godinu dana tretiraju se kao isplate s nepromjenjivom kamatnom stopom, pri čemu relevantno dospijecje za korektivni faktor odgovara preostalom dospijecu dužničkog instrumenta.

Kreditna kvaliteta	Preostalo dospijeće (godine)	Likvidnosne kategorije								Kategorija V. (*)
		Kategorija I.		Kategorija II. (°)		Kategorija III. (°)		Kategorija IV. (°)		
		fiksni kupon	bez kupona	fiksni kupon	bez kupona	fiksni kupon	bez kupona	fiksni kupon	bez kupona	
	3–5	2,5	3,0	3,5	4,0	5,0	5,5	11,0	11,5	
	5–7	3,0	3,5	4,5	5,0	6,5	7,5	12,5	13,5	
	7–10	4,0	4,5	5,5	6,5	8,5	9,5	14,0	15,5	
	> 10	5,5	8,5	7,5	12,0	11,0	16,5	17,0	22,5	
3. stupanj (BBB + do BBB-) (**)	0–1	5,5	5,5	6,0	6,0	8,0	8,0	15,0	15,0	Nije primjereno
	1–3	6,5	6,5	10,5	11,5	18,0	19,5	27,5	29,5	
	3–5	7,5	8,0	15,5	17,0	25,5	28,0	36,5	39,5	
	5–7	8,0	8,5	18,0	20,5	28,0	31,5	38,5	43,0	
	7–10	9,0	9,5	19,5	22,5	29,0	33,5	39,0	44,5	
	> 10	10,5	13,5	20,0	29,0	29,5	38,0	39,5	46,0	

(*) Na pojedine vrijednosne papire osigurane imovinom, pokrivene bankovne obveznice (pokrivene bankovne obveznice velikog iznosa, klasične pokrivene bankovne obveznice i druge pokrivene bankovne obveznice) i nepokrivene bankovne obveznice koje se teoretski vrednuju u skladu s odjeljkom 6.5., primjenjuje se dodatni korektivni faktor. Taj se korektivni faktor izravno primjenjuje na razini teoretskog vrednovanja pojedinog dužničkog instrumenta u obliku umanjenja vrijednosti od 5 %.

(**) Rejtinzi, kao što su određeni u usklađenoj ljestvici kreditnih rejtinga Eurosustava, objavljenoj na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

Tablica 8.

Razine vrednovanja korektivnih faktora koje se primjenjuju na utržive instrumente s obratno promjenjivom kamatnom stopom, uključene u kategorije od I. do IV.

Kreditna kvaliteta	Preostalo dospijeće (godine)	Kupon s obratno promjenjivom kamatnom stopom
1. i 2. stupanj (AAA do A-)	0–1	7,5
	1–3	11,5
	3–5	16,0
	5–7	19,5
	7–10	22,5
	> 10	28,0
3. stupanj (BBB + do BBB-)	0–1	21,0
	1–3	46,5
	3–5	63,5
	5–7	68,0
	7–10	69,0
	> 10	69,5

- (l) Ako, nakon vrednovanja, odnosna imovina ne odgovara zahtjevima izračunatim na taj dan, provode se pozivi na uplatu simetrične marže. Kako bi se smanjila učestalost maržnih poziva, nacionalne središnje banke mogu primijeniti graničnu vrijednost. Ako se primjenjuje, ta granična vrijednost iznosi 0,5 % iznosa osigurane likvidnosti. Ovisno o pravnoj nadležnosti, nacionalne središnje banke mogu zahtijevati provedbu maržnih poziva bilo u obliku dostavljanja dodatne imovine ili u obliku uplate gotovine. To znači da, ako tržišna vrijednost odnosne imovine padne ispod donje granične vrijednosti, druge ugovorne strane moraju dostaviti dodatnu imovinu (ili gotovinu). Jednako tako, ako tržišna vrijednost odnosne imovine, nakon njezine ponovne procjene, bude veća od gornje granične vrijednosti, NSB bi morala vratiti višak imovine (ili gotovine) drugoj ugovornoj strani (vidjeti okvir 8.).
- (m) U sustavima sa skupom imovine, druge ugovorne strane mogu na dnevnoj osnovi zamijeniti odnosnu imovinu.
- (n) U sustavima za namjenu kolaterala, zamjenu odnosne imovine moraju dopustiti nacionalne središnje banke.
- (o) ESB može, u svako doba, odlučiti ukloniti pojedine dužničke instrumente s objavljenog popisa prihvatljive utržive imovine ⁽⁹²⁾.

OKVIR 8.

Izračun maržnih poziva

Ukupan iznos prihvatljive imovine J (za $j = 1$ do J ; vrijednost $C_{j,t}$ u vremenu t), koji druga ugovorna strana mora osigurati za skup operacija za puštanje likvidnosti I (za $i = 1$ do I ; iznos $L_{i,t}$ u vremenu t), određen je sljedećom formulom:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1-h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

pri čemu je:

h_j ; korektivni faktor koji se primjenjuje na prihvatljivu imovinu j .

Neka τ bude razdoblje između revalorizacija. Osnova za maržni poziv u vremenu $t + \tau$ odgovara:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1-h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

Ovisno o operativnim obilježjima sustava nacionalnih središnjih banaka za upravljanje kolateralom, nacionalne središnje banke prilikom izračuna osnovice za maržni poziv mogu također uzeti u obzir obračunate nedospjele kamate na likvidnost koja je osigurana za operacije u tijeku.

Maržni pozivi se izvršavaju samo ako osnovica za maržne pozive prelazi određenu razinu granične vrijednosti.

Neka $k = 0,5\%$ označuje graničnu vrijednost. U sustavu za namjenu kolaterala ($I = 1$) maržni poziv se izvršava kad je:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (druga ugovorna strana maržnog poziva plaća NSB-u) ili

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (NSB plaća maržni poziv drugoj ugovornoj strani).

U sustavu sa skupom odnosne imovine druga ugovorna strana treba uložiti više imovine u skup ako:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Nasuprot tome, iznos dnevnog kredita (IDC), koji druga ugovorna strana ima na raspolaganju u sustavu sa skupom odnosne imovine se može iskazati kako slijedi:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \text{ (ako je pozitivno)}$$

U sustavima za namjenu kolaterala i sustavima sa skupom odnosne imovine, maržni pozivi moraju osigurati da se ponovno uspostavi odnos iskazan u (1) gore.

6.4.3. Mjere za kontrolu rizika neutržive imovine

6.4.3.1. Kreditna potraživanja

Okvir za kontrolu rizika za prihvatljiva kreditna potraživanja uključuje sljedeće glavne elemente:

- (a) Na pojedina kreditna potraživanja primjenjuju se posebni korektivni faktori. Ti se korektivni faktor razlikuju ovisno o preostalom dospjeću, vrsti isplate kamata (nepromjenjiva ili promjenjiva kamatna stopa), kategoriji kreditne kvalitete i metodologiji vrednovanja koju primjenjuje NSB (vidjeti odjeljak 6.5.), kao što je opisano u tablici 9 ⁽⁹³⁾.

⁽⁹²⁾ Ako se, u vrijeme isključenja s popisa prihvatljive utržive imovine, dužnički instrument koristi u kreditnoj operaciji Eurosustava, bit će ga potrebno što prije ukloniti.

⁽⁹³⁾ Korektivni faktori koji se primjenjuju na kreditna potraživanja s isplatom kamata po nepromjenjivoj kamatnoj stopi također su primjenjivi na kreditna potraživanja čija je isplata kamata vezana uz stopu inflacije.

- (b) Korektivni faktor koji se primjenjuje na kreditna potraživanja s isplatom kamata po promjenjivoj kamatnoj stopi jest onaj koji se primjenjuje na kreditna potraživanja s isplatom kamata po nepromjenjivoj kamatnoj stopi, s dospeljećem od nula do godine dana, koja imaju jednaku kreditnu kvalitetu i za koja vrijedi jednaka metodologija vrednovanja (vrednovanje po teoretskoj cijeni koju određuje NSB ili s obzirom na neotplaćeni iznos kredita, koji određuje NSB). Isplata kamate smatra se isplatom po promjenjivoj stopi ako je vezana uz referentnu kamatnu stopu, te ako razdoblje ponovnog određivanja kamatne stope za to plaćanje nije dulje od godinu dana. Isplate kamata za koje je razdoblje ponovnog određivanja dulje od godinu dana tretiraju se kao isplate s nepromjenjivom kamatnom stopom, pri čemu relevantno dospijeće za korektivni faktor odgovara preostalom dospijeću kreditnog potraživanja.
- (c) Mjere za kontrolu rizika koje se primjenjuju na kreditna potraživanja s više od jednom vrstom isplata kamata, isključivo ovise o isplatama kamata u preostalom razdoblju do dospijeća kreditnog potraživanja. Ako postoji više od jedne vrste isplate kamata u preostalom razdoblju do dospijeća kreditnog potraživanja, preostale isplate kamata tretiraju se kao isplate s nepromjenjivom kamatnom stopom, pri čemu relevantno dospijeće za korektivni faktor odgovara preostalom dospijeću kreditnog potraživanja.
- (d) Nacionalne središnje banke primjenjuju istu graničnu vrijednost (ako je to primjereno) za izvršenje maržnih poziva za utrživu i neutrživu imovinu.

Tablica 9.

Razine vrednovanja korektivnih faktora koji se primjenjuju na kreditna potraživanja s isplatom kamata po nepromjenjivoj stopi

Kreditna kvaliteta	Preostalo dospijeće (godine)	Metodologija vrednovanja	
		Isplata po nepromjenjivoj kamatnoj stopi i vrednovanje po teoretskoj cijeni, koju određuje NSB	Isplata po nepromjenjivoj kamatnoj stopi i vrednovanje s obzirom na neotplaćeni iznos, koji određuje NSB
1. i 2. stupanj (AAA do A-)	0–1	8,0	10,0
	1–3	11,5	17,5
	3–5	15,0	24,0
	5–7	17,0	29,0
	7–10	18,5	34,5
	> 10	20,5	44,5
3. stupanj (BBB + do BBB-)	0–1	15,5	17,5
	1–3	28,0	34,0
	3–5	37,0	46,0
	5–7	39,0	51,0
	7–10	39,5	55,5
	> 10	40,5	64,5

6.4.3.2. Neutrživi hipotekarni dužnički instrumenti

Na neutržive hipotekarne dužničke instrumente primjenjuje se korektivni faktor 24 %.

6.4.3.3. Oročeni depoziti

Na oročene depozite ne primjenjuje se korektivni faktor.

6.5. Načela vrednovanja za odnosnu imovinu

Pri određivanju vrijednosti odnosne imovine koja se koristi u obratnim transakcijama, Eurosustav primjenjuje sljedeća načela:

6.5.1. Utrživa imovina

- (a) Za svu prihvatljivu utrživu imovinu, Eurosustav određuje najreprezentativniji izvor cijene koji će se koristiti za izračun tržišne vrijednosti.
- (b) Vrijednost utržive imovine izračunava se na temelju najreprezentativnije cijene na radni dan koji prethodi datumu vrednovanja. Ako kotira više cijena, koristi se najniža od tih cijena (obično ponudbena cijena). Ako za određenu imovinu na radni dan koji prethodi datumu vrednovanja reprezentativna cijena nije raspoloživa, koristi se posljednja cijena trgovanja. Ako je dobivena referentna cijena starija od pet dana ili se nije mijenjala barem pet dana, Eurosustav određuje teoretsku cijenu.

- (c) Tržišna ili teoretska vrijednost dužničkog instrumenta izračunava se, uključujući obračunate nedospjele kamate.
- (d) Ovisno o razlikama u nacionalnim pravnim sustavima i poslovnoj praksi tretman priljeva (npr. isplata kupona), vezano uz imovinu koja je primljena za vrijeme trajanja obratne transakcije, može se razlikovati između nacionalnih središnjih banaka. Ako se priljev prenosi na drugu ugovornu stranu, nacionalne središnje banke osiguravaju da odgovarajuća operacija bude i dalje u potpunosti pokrivena dostatnim iznosom odnosno imovine prije nego što nastupi prijenos prihoda. Cilj je nacionalnih središnjih banaka osigurati da ekonomski učinak tretmana priljeva bude jednak kao i u situaciji u kojoj se prihod prenosi na drugu ugovornu stranu na datum isplate⁽⁹⁴⁾.

6.5.2. Neutrživa imovina

Neutrživoj imovini dodjeljuje se vrijednost koja odgovara ili teoretskoj cijeni ili neotplaćenom iznosu kredita.

Ako se NSB odluči za vrednovanje po neotplaćenom iznosu kredita, na neutrživu imovinu moguće je primijeniti više korektivne faktore (vidjeti odjeljak 6.4.3.).

6.6. Prekogranično korištenje prihvatljive imovine

Druge ugovorne strane Eurosustava mogu koristiti prihvatljivu imovinu na prekograničnoj osnovi, tj. one mogu dobiti sredstva od NSB-a u državi članici u kojoj su osnovane, korištenjem imovine koja se nalazi u drugim državama članicama. Odnosna imovina mora biti prekogranično upotrebljiva u cijelom europodručju za provođenje svih vrsta operacija pomoću kojih Eurosustav pušta likvidnost na temelju prihvatljive imovine.

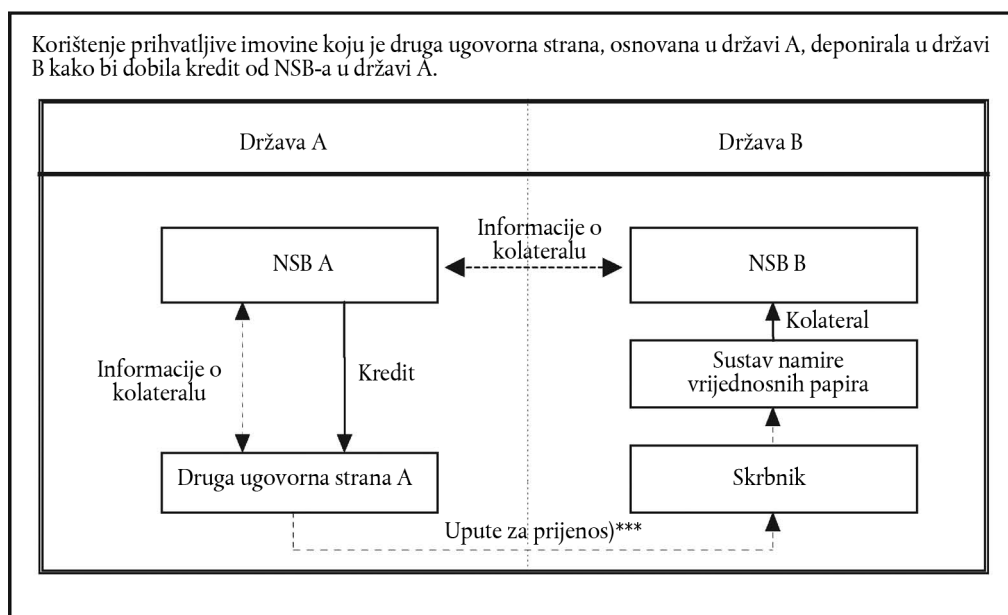
Nacionalne središnje banke (i ESB) razvile su mehanizam kako bi osigurale da se sva prihvatljiva imovina koja je izdana/deponirana u europodručju može koristiti na prekograničnoj osnovi. To je korespondentni centralnobankarski model (CCBM), po kojem nacionalne središnje banke nastupaju kao skrbnici („korespondenti“) jedne drugima (i za ESB) za imovinu koja je prihvaćena u njihovom lokalnom depozitoriju ili sustavu namire. Za neutrživu imovinu, tj. kreditna potraživanja i hipotekarne dužničke instrumente, koji se ne mogu prenositi preko sustava namire vrijednosnih papira, mogu se koristiti posebna rješenja⁽⁹⁵⁾. CCBM se može koristiti kako bi se kolateralizirale sve vrste kreditnih operacija Eurosustava. Osim CCBM-a za prekogranični prijenos utržive imovine mogu se koristiti prihvatljive veze između sustava za prijenos vrijednosnih papira⁽⁹⁶⁾.

6.6.1. Korespondentni centralnobankarski model

Korespondentni centralnobankarski model (CCBM) prikazan je u dijagramu 3. dolje.

Dijagram 3.

Korespondentni centralnobankarski model

⁽⁹⁴⁾ Nacionalne središnje banke mogu odlučiti da neće prihvatiti dužničke instrumente s priljevom (npr. isplata kupona) koji nastane u razdoblju do datuma dospijeca operacije monetarne politike, kao odnosnu imovinu u obratnim transakcijama (vidjeti odjeljak 6.2.3.).

⁽⁹⁵⁾ Pojediniosti su navedene u brošuri pod nazivom „Postupak korespondentnog centralnobankarskog modela (CCBM) za druge ugovorne strane Eurosustava“, koja je objavljena na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽⁹⁶⁾ Prihvatljiva imovina može se koristiti preko računa središnje banke u sustavu namire vrijednosnih papira koji se nalaze u državama koje nisu država u kojoj je dotična središnja banka, ako je Eurosustav odobrio korištenje takvog računa. Od 1999. De Nederlandsche Bank ovlašten je za korištenje svojeg računa u Euroclear Belgium za namiru kolateralnih transakcija u euroobveznicama koje je izdao taj međunarodni središnji depozitorij vrijednosnih papira. Od kolovoza 2000. središnja banka Irske ovlaštena je za otvaranje takvog računa u Euroclearu. Ovaj se račun može koristiti za svu prihvatljivu imovinu koja se drži u Euroclearu, tj. uključujući prihvatljivu imovinu prenesenu na Euroclear preko prihvatljivih veza.

Sve nacionalne središnje banke vode račune vrijednosnih papira jedna kod druge za potrebe prekograničnog korištenja prihvatljive imovine. Precizan postupak CCBM-a ovisi o tome je li prihvatljiva imovina namjenski raspodijeljena (označena) za pojedinačne transakcije ili se drži kao skup odnosne imovine ⁽⁹⁷⁾.

- (a) U sustavu za namjenu kolaterala, čim ponudu druge ugovorne strane za kredit prihvati NSB države članice u kojoj je druga ugovorna strana osnovana (tj. „matični NSB“), druga ugovorna strana daje nalog (preko svoga skrbnika, ako je potrebno) sustavu namire vrijednosnih papira u državi u kojoj se nalazi utrživa imovina, da ju prenese u središnju banku te države za račun matičnog NSB-a. Kad korespondentna središnja banka obavijesti matični NSB da je kolateral zaprimljen, NSB prenosi sredstva na drugu ugovornu stranu. Nacionalne središnje banke ne prosljeđuju sredstva dok nisu utvrdile da je korespondentna središnja banka primila utrživu imovinu druge ugovorne strane. Kad je potrebno pridržavati se rokova za namiru, druge ugovorne strane mogu unaprijed deponirati imovinu kod korespondentnih središnjih banaka za račun svog matičnog NSB-a s pomoću postupaka CCBM-a.
- (b) U sustavima sa skupom imovine, druga ugovorna strana može u bilo kojem trenutku dostaviti korespondentnoj središnjoj banci utrživu imovinu za račun matičnog NSB-a. Kad korespondentna središnja banka obavijesti matični NSB da je utrživa imovina zaprimljena, tada će NSB tu utrživu imovinu dodati na zbirni račun druge ugovorne strane.

Posebni postupci za prekogranično korištenje razvijeni su za neutrživu imovinu, odnosno za kreditna potraživanja i za hipotekarne dužničke instrumente ⁽⁹⁸⁾. Kada se kreditna potraživanja koriste kao kolateral u prekograničnom kontekstu, na njih se primjenjuje varijanta CCBM-a koja se temelji na prijenosu vlasništva, ustupanju potraživanja i zaloga u korist matičnog NSB-a, ili osiguranja (engl. *charge*) u korist korespondentne središnje banke koja djeluje kao zastupnik za matični NSB. Daljnja *ad hoc* varijanta, koja se temelji na osiguranju u korist korespondentne središnje banke koja djeluje kao zastupnik za matični NSB, uvedena je kako bi se omogućilo prekogranično korištenje hipotekarnih dužničkih instrumenata.

CCBM je na raspolaganju drugim ugovornim stranama (za utrživu i za neutrživu imovinu) od 9.00 do 16.00 sati prema vremenu ESB-a (SEV) svakog radnog dana Eurosustava. Druga ugovorna strana koja želi koristiti CCBM mora o tome obavijestiti NSB od kojeg želi dobiti kredit, tj. svoj matični NSB, prije 16.00 sati prema vremenu ESB-a (SEV). Osim toga, druga ugovorna strana mora se pobrinuti da kolateral za osiguranje operacija monetarne politike bude dostavljen na račun korespondentne središnje banke najkasnije do 16.45 prema vremenu ESB-a (SEV). Upute ili prijenosi imovine koje ne poštuju ovaj rok uzet će se u obzir samo za kredit koji se odobrava sljedećeg radnog dana. Kad druge ugovorne strane predvide potrebu da se CCBM koristi kasno u toku dana, one bi, kad je to moguće, trebale dostaviti imovinu unaprijed (tj. unaprijed deponirati imovinu). U iznimnim okolnostima, ili kad je to potrebno u svrhu monetarne politike, ESB može odlučiti produžiti vrijeme zatvaranja CCBM-a do vremena zatvaranja sustava TARGET2.

6.6.2. Veze između sustava namire vrijednosnih papira

Za prekogranični prijenos utržive imovine, osim CCBM-a, mogu se koristiti i prihvatljive veze između sustava namire vrijednosnih papira Unije.

Izravna ili neizravna veza između dvaju sustava namire vrijednosnih papira omogućuje sudioniku u jednom od sustava namire vrijednosnih papira da drži vrijednosne papire, izdane u drugom sustavu namire vrijednosnih papira, a da nije pritom sudionik tog drugog sustava namire vrijednosnih papira ⁽⁹⁹⁾. Prije nego što se takve veze mogu koristiti za prijenos kolaterala za kreditne operacije Eurosustava, potrebno ih je procijeniti i odobriti s obzirom na standarde za korištenje sustava namire vrijednosnih papira Unije ⁽¹⁰⁰⁾, ⁽¹⁰¹⁾.

Sa stanovišta Eurosustava CCBM i veze između sustava namire vrijednosnih papira Unije imaju istu ulogu, koja omogućuje drugim ugovornim stranama prekogranično korištenje kolaterala, što znači da oba sustava omogućuju drugim ugovornim stranama korištenje kolaterala kako bi dobile kredit od svog matičnog NSB-a, čak i ako je taj kolateral izdan u sustavu namire vrijednosnih papira u drugoj državi. CCBM i veze između sustava namire vrijednosnih papira ispunjavaju ovu funkciju na različite načine. Kod CCBM-a, prekogranična je veza između nacionalnih središnjih banaka. One međusobno djeluju kao skrbnici. Korištenjem veze, odnos je prekograničan između sustava namire vrijednosnih papira. Oni otvaraju jedni kod drugih omnibus račune. Imovina položena kod korespondentne središnje banke može se koristiti samo za osiguranje kreditnih operacija

⁽⁹⁷⁾ Pojediniosti su navedene u brošuri pod nazivom „Postupak korespondentnog centralnobankarskog modela (CCBM) za druge ugovorne strane Eurosustava“, koja je objavljena na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽⁹⁸⁾ Pojediniosti su navedene u brošuri pod nazivom „Postupak korespondentnog centralnobankarskog modela (CCBM) za druge ugovorne strane Eurosustava“, koja je objavljena na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽⁹⁹⁾ Veza između dvaju sustava namire vrijednosnih papira sastoji se iz skupa postupaka i rješenja za prekogranični prijenos vrijednosnih papira između računa nematerijaliziranih vrijednosnih papira. Veza je u obliku omnibus računa koji je otvorio sustav namire vrijednosnih papira (sustav investitor) u drugom sustavu namire vrijednosnih papira (sustav izdavatelj). Izravna veza podrazumijeva da ne postoje posrednici između dva sustava namire vrijednosnih papira. Neizravne veze između sustava namire vrijednosnih papira također se mogu koristiti za prekogranični prijenos vrijednosnih papira Eurosustavu. Neizravna veza jest ugovorno i tehničko rješenje koje omogućuje dvama sustavima namire vrijednosnih papira, koji nisu izravno povezani jedan s drugim, da razmjenjuju transakcije ili prijenose vrijednosnih papira preko trećeg sustava namire vrijednosnih papira koji djeluje kao posrednik.

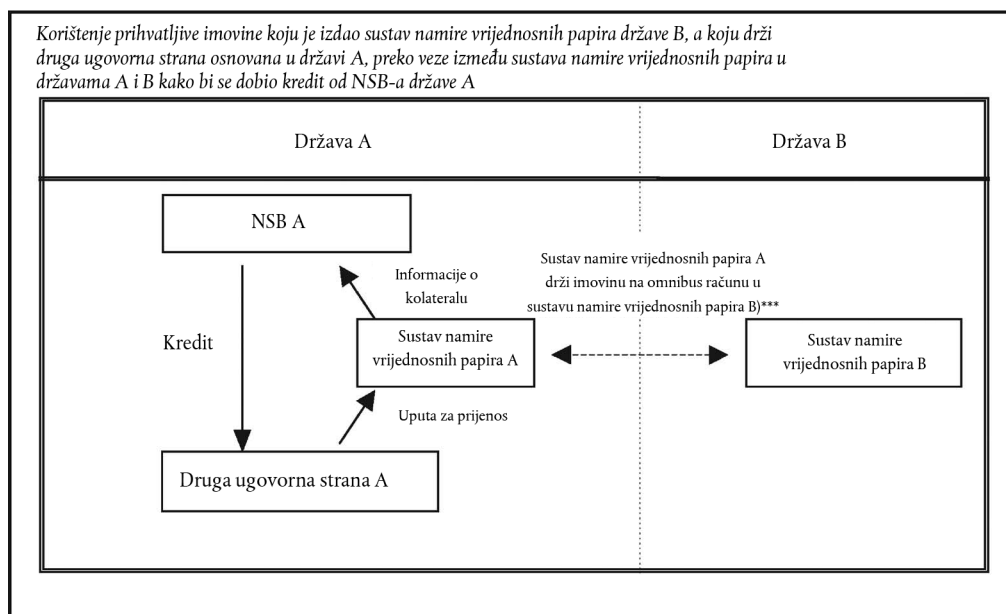
⁽¹⁰⁰⁾ Ažurirani popis prihvatljivih veza može se pronaći na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽¹⁰¹⁾ Vidjeti publikaciju pod nazivom „Standardi za korištenje sustava namire vrijednosnih papira EU u kreditnim operacijama ESSB-a“, Europski monetarni institut, siječanj 1998., na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

Eurosustava. Imovina koja se drži putem veze može se koristiti za kreditne operacije Eurosustava, kao i za bilo koju drugu svrhu koju odabere druga ugovorna strana. Koristeći veze između sustava namire vrijednosnih papira, druge ugovorne strane drže imovinu na vlastitom računu u svojem matičnom sustavu namire vrijednosnih papira, te nemaju potrebe za skrbnikom.

Dijagram 4.

Veze između sustava namire vrijednosnih papira

6.7. Prihvaćanje kolaterala koji nije nominiran u euru u nepredvidivim okolnostima

U određenim situacijama, Upravno vijeće može odlučiti prihvatiti kao kolateral određene utržive dužničke instrumente koje su izdale, na centralnoj razini, jedna ili više država skupine G10 izvan europodručja u svojoj domaćoj valuti. Nakon donošenja takve odluke, pojasnit će se primjenjivi kriteriji, a postupci koji će se primjenjivati na odabir i mobilizaciju inozemnog kolaterala, uključujući izvore i načela vrednovanja, mjere za kontrolu rizika i postupci namire, također će biti priopćeni drugim ugovornim stranama.

Bez obzira na odredbe iz odjeljka 6.2.1., takva imovina može biti deponirana/glasiti na ime (biti izdana), može se držati i namirivati izvan EGP-a, te, kao što je prethodno navedeno, može biti nominirana u valutama koje nisu euro. Svaka takva imovina koju koristi druga ugovorna strana mora biti u vlasništvu druge ugovorne strane.

Druge ugovorne strane koje su podružnice kreditnih institucija sa sjedištem izvan EGP-a ili u Švicarskoj, ne mogu koristiti takvu imovinu kao kolateral.

POGLAVLJE 7.

MINIMALNE PRIČUVE ⁽¹⁰²⁾

7.1. Opća pitanja

ESB zahtijeva da kreditne institucije drže minimalne pričuve na računima nacionalnih središnjih banaka, u okviru sustava minimalne pričuve Eurosustava. Zakonski okvir za taj sustav utvrđen je u članku 19. Statuta ESSB-a, Uredbi (EZ) br. 2531/98 i Uredbi ESB/2003/9. Primjena Uredbe ESB/2003/9 osigurava jedinstvene uvjete sustava minimalne pričuve Eurosustava u cijelom europodručju.

Iznos minimalnih pričuva koji treba imati pojedina institucija određen je u odnosu na njezinu osnovicu za obračun pričuve. Sustav minimalnih pričuva Eurosustava omogućuje drugim ugovornim stranama da koriste odredbe o uprosječivanju, što podrazumijeva da se ispunjavanje obveze držanja obvezne pričuve određuje na temelju prosječnih stanja na kraju kalendarskog dana na računima pričuve drugih ugovornih strana tijekom jednomjesečnog razdoblja održavanja. Na iznos obvezne pričuve institucija obračunava se naknada po stopi za glavne operacije refinanciranja Eurosustava.

Sustav minimalnih pričuva Eurosustava obavlja, prvenstveno, sljedeće monetarne funkcije:

⁽¹⁰²⁾ Sadržaj ovog poglavlja daje se samo u informativne svrhe.

- (a) Stabilizacija kamatnih stopa na novčanom tržištu
- Odredba o uprosječivanju sustava minimalnih pričuva Eurosustava nastoji pridonijeti stabilizaciji kamatnih stopa na novčanom tržištu, na način da se institucijama daje poticaj da bi se ublažili učinci privremenih likvidnosnih fluktuacija.
- (b) Stvaranje ili povećanje manjka strukturne likvidnosti
- Sustav minimalnih pričuva Eurosustava pridonosi stvaranju ili povećanju manjka strukturne likvidnosti. To može biti korisno radi poboljšanja sposobnosti Eurosustava da učinkovito djeluje kao ponuditelj likvidnosti.

Kod primjene minimalnih pričuva ESB je dužan djelovati u skladu s ciljevima Eurosustava, kako su određeni u članku 127. Ugovora i članku 2. Statuta ESSB-a, što, *inter alia*, podrazumijeva načelo o neizazivanju značajne nepoželjne delokacije ili dezintermedijacije.

7.2. Institucije na koje se primjenjuju odredbe o minimalnim obveznim pričuvama

Na temelju članka 19. stavka 19.1. Statuta ESSB-a, ESB zahtijeva da kreditne institucije koje su osnovane u državama članicama države minimalne pričuve. To podrazumijeva da su u europodručju i podružnice kreditnih institucija koje nemaju sjedište u europodručju integrirane u sustav minimalnih pričuva Eurosustava. Međutim, podružnice osno-vane izvan europodručja kreditnih institucija koje imaju sjedište u europodručju nisu integrirane u taj sustav.

Institucije će biti automatski izuzete iz sustava obvezne pričuve od početka razdoblja održavanja, u kojem im je odobrenje za rad oduzeto ili povučeno, ili u kojem je pravosudno ili drugo nadležno tijelo države članice donijelo odluku o pokretanju likvidacijskog postupka za određenu instituciju. U skladu s Uredbom (EZ) br. 2531/98 i Uredbom ESB/2003/9, ESB također može izuzeti od obveza u okviru sustava minimalnih pričuva Eurosustava i druge institucije na nediskriminirajućoj osnovi, ako za njih vrijede reorganizacijske mjere ili zamrzavanje sredstava i/ili druge mjere za ograničavanje korištenja njihovih sredstava, koje je naložila Unija u skladu s člankom 75. Ugovora ili država članica, ili je u vezi s njima Upravno vijeće ESB-a donijelo odluku kojom se privremeno obustavlja ili onemogućuje njihov pristup operacijama na otvorenom tržištu ili stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava, ili ako ciljevi sustava minimalnih pričuva Eurosustava ne bi bili ostvareni uključivanjem tih institucija u sustav minimalnih pričuva. Ako se njegova odluka o bilo kojem takvom izuzeću temelji na namjeni sustava minimalnih pričuva Eurosustava, ESB uzima u obzir jedan ili više od sljedećih kriterija:

- (a) institucija je ovlaštena samo za obavljanje posebnih poslova;
- (b) instituciji je zabranjeno obavljanje aktivnih bankarskih poslova u konkurenciji s drugim kreditnim institucijama; i/ili
- (c) institucija ima zakonsku obvezu sve svoje depozite namijeniti u svrhe koje se odnose na regionalnu i/ili međuna-rodnu razvojnu pomoć.

ESB uspostavlja i održava popis institucija integriranih u sustav minimalnih pričuva Eurosustava. ESB također objavljuje popis svih institucija koje su izuzete od obveza u tom sustavu, iz razloga koji se ne odnose na mjere reorganizacije, zamrzavanje sredstava i/ili druge mjere koje je naložila Unija u skladu s člankom 75. Ugovora ili država članica, kojima se ograničava korištenje njihovih sredstava, ili u vezi s kojima je Upravno vijeće ESB-a donijelo odluku kojom se privremeno obustavlja ili onemogućuje njihov pristup operacijama na otvorenom tržištu ili stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava⁽¹⁰³⁾. Druge ugovorne strane mogu se osloniti na te popise prilikom odlučivanja o tomu predstavljaju li njihove obveze potraživanja druge institucije na koju se i samu primjenjuju odredbe o obveznoj pričuvi. Popisi su dostupni javnosti posljednjeg radnog dana Eurosustava svakog kalendarskog mjeseca i vrijede za obračun osnovice za obračun pričuve za razdoblje održavanja koje započinje u kalendarskom mjesecu dva mjeseca poslije. Na primjer, popis objavljen na koncu veljače vrijedi za obračun osnovice za obračun pričuve za razdoblje održavanja koje započinje u travnju.

7.3. Određivanje minimalnih pričuva

7.3.1. Osnovica za obračun pričuve i stope pričuve

Osnovica za obračun pričuve za instituciju određuje se u odnosu na stavke njezine bilance. O podacima iz bilance izvještavaju se nacionalne središnje banke unutar općeg okvira monetarne i bankovne statistike ESB-a (vidjeti odjeljak 7.5)⁽¹⁰⁴⁾. Za institucije koje podliježu potpunim izvještajnim zahtjevima, bilančni podaci koji se odnose na kraj određenog kalendarskog mjeseca koriste se kako bi se odredila osnovica za obračun pričuve za razdoblje održavanja koje započinje tijekom kalendarskog mjeseca dva mjeseca poslije. Na primjer, osnovica za obračun

⁽¹⁰³⁾ Popisi su dostupni javnosti na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽¹⁰⁴⁾ Izvještajni okvir ESB-a za novčanu i bankovnu statistiku prikazan je u Dodatku 4.

pričuve obračunata na temelju bilance na kraju veljače koristila bi se za obračun obvezne pričuve koju druge ugovorne strane trebaju ispuniti u razdoblju održavanja koje počinje u travnju.

Izvršajni okvir ESB-a za novčanu i bankovnu statistiku uključuje mogućnost da se male institucije oslobode dijela tereta izvještavanja. Institucije na koje se ova odredba primjenjuje trebaju izvještavati samo o ograničenom skupu bilančnih podataka na tromjesečnoj osnovi (prema podacima na kraju tromjesečja), i s rokom izvještavanja koji je dulji od onog koji je utvrđen za veće institucije. Za te institucije bilančni podaci koji se prijavljuju za određeno tromjesečje koriste se, s odgodom od dva mjeseca, za utvrđivanje osnovice za obračun pričuve za sljedeća tri razdoblja održavanja pričuve. Na primjer, bilanca na kraju prvog tromjesečja – ožujka – vrijedila bi za obračun osnovice za obračun pričuve za razdoblja održavanja koja započinju u lipnju, srpnju i kolovozu.

U skladu s Uredbom (EZ) br. 2531/98, ESB ima pravo uključiti u osnovicu za obračun pričuve institucija, obveze koje proizlaze iz prihvaćanja sredstava zajedno s obvezama koje proizlaze iz izvanbilančnih stavki. U sustavu minimalnih pričuva Eurosustava, u osnovicu za obračun pričuva zaista se uključuju samo kategorije obveza „depoziti” i „izdani dužnički vrijednosni papiri” (vidjeti okvir 9.).

Obveze prema drugim institucijama koje se nalaze na popisu institucija integriranih u sustav minimalnih pričuva Eurosustava i obveze prema ESB-u i nacionalnim središnjim bankama sudionicama nisu uključene u osnovicu za obračun pričuve. U vezi s tim, za kategoriju obveza „izdani dužnički vrijednosni papiri” izdavatelj mora biti u mogućnosti dokazati stvaran iznos tih instrumenata koje drže druge institucije na koje se primjenjuju odredbe o minimalnim pričuvama Eurosustava, kako bi imao pravo odbiti ih od osnovice za obračun pričuva. Ako se takav dokaz ne može dostaviti, izdavatelji mogu za tu bilančnu stavku primijeniti standardizirani odbitak u fiksnom postotku ⁽¹⁰⁵⁾.

Stope pričuva određuje ESB, uz primjenu najviše gornje granice koja je određena u Uredbi (EZ) br. 2531/98. ESB primjenjuje jedinstvenu, od nule različitu stopu pričuve za većinu stavki koje su uključene u osnovicu za obračun pričuve. Ova stopa pričuve određena je u Uredbi ESB/2003/9. ESB utvrđuje nultu stopu pričuve za sljedeće kategorije obveza: „depoziti s ugovorenim rokom dospjeća duljim od 2 godine”, „iskupivi depoziti s otkaznim rokom duljim od 2 godine”, „repo ugovori” i „dužnički vrijednosni papiri s izvornim rokom dospjeća duljim od 2 godine” (vidjeti okvir 9.). ESB može u bilo kojem trenutku promijeniti stope pričuve. ESB unaprijed najavljuje promjene stopa pričuve za prvo razdoblje održavanja za koje vrijedi promjena.

7.3.2. Obračun obvezne pričuve

Obvezna pričuva za svaku instituciju obračunava se tako da se na iznos prihvatljivih obveza primijene stope pričuva za odgovarajuće kategorije obveza.

Svaka institucija odbija olakšicu od 100 000 eura od svoje obvezne pričuve u svakoj državi članici u kojoj ima poslovnu jedinicu. Odobravanje takve olakšice ne dovodi u pitanje zakonske obveze institucija integriranih u sustav minimalnih pričuva Eurosustava ⁽¹⁰⁶⁾.

Obračunata obvezna pričuva za svako razdoblje održavanja zaokružuje se na najbliži euro.

OKVIR 9.

Osnovica za obračun pričuve i stope pričuve

A. Obveze uključene u osnovicu za obračun pričuve na koje se primjenjuje pozitivna stopa pričuve

Depoziti (*)

- prekonoćni depoziti
- depoziti s ugovorenim rokom dospjeća do i uključujući 2 godine
- iskupivi depoziti s otkaznim rokom do i uključujući 2 godine

⁽¹⁰⁵⁾ Vidjeti Uredbu ESB/2803/9. Daljnje informacije u vezi sa standardiziranom stopom odbitka mogu se pronaći na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu, kao i na internetskim stranicama Eurosustava (vidjeti Dodatak 5.).

⁽¹⁰⁶⁾ Za institucije kojima je dopušteno izvještavati o statističkim podacima kao grupa, na skupnoj osnovi, u skladu s odredbama iz izvještajnog okvira za monetarnu i bankovnu statistiku ESB-a (vidjeti Dodatak 4.), samo se jedna takva olakšica odobrava grupi u cjelini, osim ako institucije dostave podatke o osnovici za obračun pričuve i pričuvama na dovoljno detaljan način, koji omogućuje Eurosustavu provjeru njihove točnosti i kvalitete i određivanje odgovarajuće obvezne pričuve za svaku instituciju uključenu u grupu.

(¹) Uredba (EZ) br. 25/2009 Europske središnje banke od 19. prosinca 2008. o bilancijama sektora monetarnih financijskih institucija (ESB/2008/32) (SL L 15, 20.1.2009., str. 14) izričito propisuje izvještavanje o obvezama na osnovi depozita po nominalnoj vrijednosti. Nominalna vrijednost znači iznos glavnice koji se dužnik ugovorno obvezao vratiti vjerovniku. Ta je izmjena postala neophodna budući da je Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija (SL L 372, 31.12.1986., str. 1) izmijenjena tako da omogućava vrednovanje određenih financijskih instrumenata po fer vrijednosti.

Izdani dužnički vrijednosni papiri

– dužnički vrijednosni papiri s izvornim rokom dospijeaća do i uključujući 2 godine

B. Obveze uključene u osnovicu za obračun pričuve na koje se primjenjuje nulta stopa obvezne pričuve

Depoziti (*)

– depoziti s ugovorenim rokom dospijeaća duljim od 2 godine

– iskupivi depoziti s otkaznim rokom duljim od 2 godine

– repo ugovori

Izdani dužnički vrijednosni papiri

– dužnički vrijednosni papiri s izvornim rokom dospijeaća duljim od 2 godine

C. Obveze, isključene iz osnovice za obračun pričuve

– obveze prema drugim institucijama integriranim u sustav minimalnih pričuva Eurosustava

– obveze prema ESB-u i nacionalnim središnjim bankama sudionicama

7.4. Održavanje sredstava pričuve

7.4.1. Razdoblje održavanja

ESB objavljuje raspored održavanja obvezne pričuve barem 3 mjeseca prije početka svake godine ⁽¹⁰⁷⁾. Razdoblje održavanja pričuve počinje na dan namire prve glavne operacije refinanciranja nakon sjednice Upravnog vijeća na čijem je dnevnom redu predviđena mjesečna ocjena stajališta monetarne politike. U posebnim uvjetima, objavljeni raspored održavanja može se mijenjati, ovisno, između ostalog, o promjenama u rasporedu sjednica Upravnog vijeća.

7.4.2. Sredstva pričuve

Svaka institucija mora imati svoje minimalne pričuve na jednom ili više računa pričuve kod NSB-a u državi članici u kojoj ima sjedište. Za institucije s više od jedne poslovne jedinice u državi članici, glavni ured je odgovoran za ispunjenje ukupnih minimalnih pričuva svih domaćih poslovnih jedinica institucije ⁽¹⁰⁸⁾. Od institucije s poslovnim jedinicama u više od jedne države članice zahtijeva se da drži minimalne pričuve kod NSB-a u svakoj državi članici u kojoj ima poslovnu jedinicu, u skladu s osnovicom za obračun pričuve u dotičnoj državi članici.

Računi za namiru institucija kod nacionalnih središnjih banaka mogu se koristiti kao računi pričuve. Iznosi pričuve na računima za namiru mogu se koristiti za potrebe dnevne namire. Dnevni iznos pričuve neke institucije obračunava se kao stanje na njezinom računu pričuve na kraju dana.

Institucija se može obratiti NSB-u u državi članici u kojoj je institucija rezident za dozvolu držanja svoje cjelokupne minimalne pričuve neizravno preko posrednika. Mogućnost držanja minimalnih pričuva preko posrednika u pravilu je ograničena na institucije, koje su tako organizirane da se dio administracije (npr. upravljanje riznicom) obično izvršava preko posrednika (npr. mreže štedionica i zadružnih banaka mogu centralizirati svoje pričuve). Držanje minimalnih pričuva preko posrednika podliježe odredbama koje su navedene u Uredbi ESB/2003/9.

7.4.3. Remuneracija sredstava pričuve

Sredstva pričuve remuneriraju se po prosječnoj stopi ESB-a, u razdoblju održavanja (ponderiranoj prema broju kalendarskih dana) za glavne operacije refinanciranja, koja se obračunava s pomoću formule navedene u okviru 10. Na iznose obvezne pričuve koji prelaze potrebne pričuve ne obračunava se naknada. Naknada se plaća drugog radnog dana NSB-a nakon završetka razdoblja održavanja za koje je naknada obračunata.

⁽¹⁰⁷⁾ Raspored održavanja obično se objavljuje u priopćenju za javnost ESB-a, koji je moguće pronaći na internetskoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu. Osim toga, taj se raspored objavljuje u Službenom listu i na internetskim stranicama Eurosustava (vidjeti Dodatak 5.).

⁽¹⁰⁸⁾ Ako institucija nema glavni ured u državi članici u kojoj je osnovana, ona mora imenovati glavnu podružnicu, koja bi tada bila odgovorna za ispunjenje ukupnih minimalnih obveznih pričuva svih njezinih poslovnih jedinica u dotičnoj državi članici.

OKVIR 10.

Izračun remuneracije sredstava obvezne pričuve

Sredstva obveznih pričuva remuneriraju se prema sljedećoj formuli:

$$R_i = \frac{H_i \cdot n_i \cdot r_i}{100 \cdot 360}$$

$$r_i = \sum_{i=1}^n \frac{MR_i}{n_i}$$

pri čemu je:

R_i = remuneracija koja se plaća na sredstva obveznih pričuva za razdoblje održavanja t

H_i = prosječna dnevna stanja obveznih pričuva u razdoblju održavanja t

n_i = broj kalendarskih dana u razdoblju održavanja t

r_i = stopa remuneracije na sredstva obveznih pričuva za razdoblje održavanja t ; primjenjuje se uobičajeno zaokruživanje stope remuneracije na dvije decimale

i = i -ti kalendarski dan razdoblja održavanja t

MR_i = granična kamatna stopa za posljednju glavnu operaciju refinanciranja, namirenu na kalendarski dan i ili prije njega

7.5. Izvješćivanje, priznavanje i provjera osnove za obračun pričuve

Stavke osnove za obračun pričuve za primjenu minimalnih pričuva obračunavaju same institucije na koje se primjenjuju odredbe o minimalnim pričuvama, i o njima izvješćuju nacionalne središnje banke unutar općeg okvira ESB-a za novčanu i bankovnu statistiku (vidjeti Dodatak 4.). Članak 5. Uredbe ESB/2003/9 određuje postupke za izvješćivanje i priznavanje osnove za obračun pričuve i iznosa obvezne pričuve institucije.

Postupak izvješćivanja o minimalnim pričuvama institucije i njihovog priznavanja jest sljedeći. Mjerodavni NSB ili institucija preuzimaju inicijativu za obračun minimalnih pričuva te institucije za odgovarajuće razdoblje održavanja. Strana koja obavlja obračun obavještava drugu stranu o obračunatoj minimalnoj pričuvu najkasnije tri radna dana NSB-a prije početka razdoblja održavanja. Mjerodavni NSB može odrediti i raniji datum kao rok za izvješćivanje o minimalnim pričuvama. On također može odrediti dodatne rokove u kojima institucija treba izvjestiti o svim izmjenama osnove za obračun pričuve i o svim izmjenama prijavljenih obveznih pričuva. Obaviještena strana mora potvrditi obračunatu minimalnu pričuvu najkasnije na radni dan NSB-a koji prethodi početku razdoblja održavanja. Ako obaviještena strana ne odgovori na obavijest do kraja radnog dana NSB-a koji prethodi početku razdoblja održavanja, smatrat će se da je iznos minimalne pričuve institucije za odgovarajuće razdoblje održavanja potvrđen. Kada bude potvrđen, iznos minimalne pričuve institucije za relevantno razdoblje održavanja više se ne može mijenjati.

Za institucije kojima je dopušteno da djeluju kao posrednici za neizravno držanje pričuve drugih institucija, posebni izvještajni zahtjevi navedeni su u Uredbi ESB/2003/9. Držanje pričuva preko posrednika ne mijenja statističke izvještajne obveze, koje imaju institucije koje drže pričuve preko posrednika.

ESB i nacionalne središnje banke imaju pravo, unutar područja primjene Uredbe (EZ) br. 2531/98, provjeriti točnost i kvalitetu prikupljenih podataka.

7.6. Nepridržavanje odredbi o minimalnim obveznim pričuvama

Nepridržavanje odredbi o minimalnim obveznim pričuvama nastaje ako je prosječno stanje na kraju kalendarskog dana institucije na njezinom računu/njezinim računima pričuve tijekom razdoblja održavanja manje od njezine obvezne pričuve za odgovarajuće razdoblje održavanja.

Kada institucija ne ispuni u cijelosti ili djelomično obvezne pričuve, ESB može, u skladu s Uredbom (EZ) br. 2531/98 izreći jednu od sljedećih sankcija:

- (a) plaćanje do 5 postotnih bodova iznad kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost posudbe od središnje banke na kraju dana, koje se primjenjuje na iznos obvezne pričuve koju mjerodavna institucija nije osigurala; ili

- (b) plaćanje do najviše dvostruke kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost posudbe od središnje banke na kraju dana, koja se primjenjuje na iznos obvezne pričuve koji mjerodavna institucija nije osigurala; ili
- (c) zahtjev da mjerodavna institucija položi depozite koji ne nose kamate kod ESB-a ili nacionalnih središnjih banaka najviše do trostrukog iznosa obvezne pričuve koji mjerodavna institucija nije osigurala. Rok dospjeća depozita ne može biti dulji od razdoblja tijekom kojeg se institucija nije pridržavala odredbi o obveznoj pričuvi.

Ako institucija ne ispunjava druge obveze na temelju uredbi i odluka ESB-a koje se odnose na sustav minimalne pričuve Eurosustava (npr. ako relevantni podaci nisu pravodobno dostavljeni ili nisu točni), ESB ima pravo izreći sankcije u skladu s Uredbom (EZ) br. 2532/98 i Uredbom ESB/1999/4. Izvršni odbor ESB-a može odrediti i objaviti kriterije prema kojima će primjenjivati sankcije propisane člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 2531/98 ⁽¹⁰⁹⁾.

Nadalje, Eurosustav može privremeno isključiti druge ugovorne strane iz sudjelovanja u operacijama na otvorenom tržištu u slučaju ozbiljnih povreda odredbi o minimalnim obveznim pričuvama..

⁽¹⁰⁹⁾ Ti su kriteriji objavljeni u obavijesti pod naslovom „Obavijest Europske središnje banke o izricanju sankcija za povredu obveze držanja minimalne pričuve“ (SL C 39, 11.2.2000., str. 3).

Dodatak I.

PRIMJERI OPERACIJA I POSTUPAKA MONETARNE POLITIKE**Popis primjera**

Primjer 1. Obratna transakcija za puštanje likvidnosti, putem aukcije s nepromjenjivom kamatnom stopom

Primjer 2. Obratna transakcija za puštanje likvidnosti, putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

Primjer 3. Izdavanje dužničkih certifikata ESB-a putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

Primjer 4. Valutni ugovor o razmjeni za povlačenje likvidnosti, putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

Primjer 5. Valutni ugovor o razmjeni za puštanje likvidnosti, putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

Primjer 6. Mjere za kontrolu rizika

PRIMJER 1.

Obratna transakcija za puštanje likvidnosti, putem aukcije s nepromjenjivom kamatnom stopom

ESB odlučuje da će pustiti likvidnost na tržište pomoću obratne transakcije, organizirane u obliku aukcije s nepromjenjivom kamatnom stopom.

Tri druge ugovorne strane podnose sljedeće ponude:

<i>(u milijunima eura)</i>	
Druga ugovorna strana	Ponuda
1. banka	30
2. banka	40
3. banka	70
Ukupno	140

ESB odlučuje da će raspodijeliti ukupno 105 milijuna eura.

Postotak raspodjele jest:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75\%$$

Raspodjela drugim ugovornim stranama jest:

<i>(u milijunima eura)</i>		
Druga ugovorna strana	Ponuda	Raspodjela
1. banka	30	22,5
2. banka	40	30,0
3. banka	70	52,5
Ukupno	140	105,0

PRIMJER 2.

Obratna transakcija za puštanje likvidnosti, putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

ESB odlučuje da će pustiti likvidnost na tržište pomoću obratne transakcije, organizirane u obliku aukcije s promjenjivom kamatnom stopom.

Tri druge ugovorne strane podnose sljedeće ponude:

Kamatna stopa (%)	Iznos (u milijunima eura)				
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupne ponude	Kumulativne ponude
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10

Kamatna stopa (%)	Iznos (u milijunima eura)				
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupne ponude	Kumulativne ponude
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Ukupno	30	45	70	145	

ESB odlučuje da će raspodijeliti 94 milijuna eura, što podrazumijeva graničnu kamatnu stopu od 3,05 %.

Sve ponude iznad 3,05 % (za kumulativni iznos od 80 milijuna eura) su u cijelosti prihvaćene. Postotak raspodjele pri 3,5 % jest:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40\%$$

Raspodjela 1. banci pri graničnoj kamatnoj stopi jest, na primjer:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Ukupna raspodjela 1. banci jest:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Rezultati raspodjele mogu se sažeti na sljedeći način:

(u milijunima eura)

Druga ugovorna strana	Iznos			
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno
Ukupne ponude	30,0	45,0	70,0	145
Ukupna raspodjela	14,0	34,0	46,0	94

Ako se postupak raspodjele izvršava putem aukcije s jedinstvenom kamatnom stopom, (nizozemska metoda), kamatna stopa koja se primjenjuje na iznose koji su raspodijeljeni drugim ugovornim stranama iznosi 3,05 %.

Ako se postupak raspodjele izvršava putem aukcije s višestrukom stopom (američka metoda), ne primjenjuje se jedinstvena kamatna stopa na iznose koji su raspodijeljeni drugim ugovornim stranama, na primjer 1. banka prima 5 milijuna eura po 3,07 %, 5 milijuna eura po 3,06 % i 4 milijuna eura po 3,05 %.

PRIMJER 3.

Izdavanje dužničkih certifikata ESB-a putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

ESB odlučuje povući likvidnost s tržišta izdavanjem dužničkih certifikata, putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom.

Tri druge ugovorne strane podnose sljedeće ponude:

Kamatna stopa (%)	Iznos (u milijunima eura)				
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno	Kumulativne ponude
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25

Kamatna stopa (%)	Iznos (u milijunima eura)				
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno	Kumulativne ponude
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Ukupno	55	70	55	180	

ESB odlučuje da će raspodijeliti nominalni iznos od 124,5 milijuna eura, što podrazumijeva graničnu kamatnu stopu od 3,05 %.

Sve ponude ispod 3,05 % (za kumulativni iznos 65 milijuna eura) u cijelosti su prihvaćene. Postotak raspodjele pri 3,5 % jest:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 8\%$$

Raspodjela 1. banci pri graničnoj kamatnoj stopi jest, na primjer:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Ukupna raspodjela 1. banci jest:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Rezultati raspodjele mogu se sažeti na sljedeći način:

(u milijunima eura)

Druge ugovorne strane	Iznos			
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno
Ukupne ponude	55,0	70,0	55,0	180,0
Ukupno raspodjela	42,0	49,0	33,5	124,5

PRIMJER 4.

Valutni ugovor o razmjeni za povlačenje likvidnosti, putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

ESB odlučuje da će povući likvidnost s tržišta s pomoću valutnog ugovora o razmjeni tečaja EUR/USD putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom. (Bilješka: u ovom se slučaju eurom trguje uz premiju)

Tri druge ugovorne strane podnose sljedeće ponude:

Swap bodovi (× 10.000)	Iznos (u milijunima eura)				
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno	Kumulativne ponude
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205

Swap bodovi (× 10.000)	Iznos (u milijunima eura)				Kumulativne ponude
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno	
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Ukupno	65	90	80	235	

ESB odlučuje da će raspodijeliti 158 milijuna eura, što znači granične swap bodove u visini 6,63. Sve ponude iznad 6,63 (u kumulativnom iznosu 65 milijuna eura) u cijelosti su prihvaćene. Postotak raspodjele pri 6,63 iznosi:

$$\frac{158-65}{100} = 93\%$$

Raspodjela 1. banci pri graničnim swap bodovima jest, na primjer:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Ukupna raspodjela 1. banci jest:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Rezultati raspodjele mogu se sažeti na sljedeći način:

Druge ugovorne strane	Iznos			
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno
Ukupne ponude	65,0	90,0	80,0	235,0
Ukupna raspodjela	48,25	52,55	57,2	158,0

(u milijunima eura)

ESB određuje promptni tečaj EUR/USD za operaciju od 1,1300.

Ako se postupak raspodjele izvršava putem aukcije s jedinstvenom kamatnom stopom (nizozemska metoda), na datum početka operacije Eurosustav kupuje 158 000 000 eura i prodaje 178 540 000 američkih dolara. Na datum dospijeca operacije Eurosustav prodaje 158 000 000 eura, a kupuje 178 644 754 USD (terminski tečaj je 1,130663 = 1,1300 + 0,000663.)

Ako se postupak raspodjele izvršava putem aukcija s višestrukim kamatnim stopama (američka metoda), Eurosustav razmjenjuje iznose u eurima i američkim dolarima, kao što je prikazano u sljedećoj tablici:

Promptna transakcija			Terminska transakcija		
Devizni tečaj	Kupnja EUR	Prodaja USD	Devizni tečaj	Prodaja EUR	Kupnja USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Ukupno	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

PRIMJER 5.

Valutni ugovor o razmjeni za puštanje likvidnosti, putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom

ESB odlučuje da će pustiti likvidnost na tržište s pomoću valutnog ugovora o razmjeni tečaja EUR/USD putem aukcije s promjenjivom kamatnom stopom. (Bilješka: u ovom se slučaju eurom trguje uz premiju)

Tri druge ugovorne strane podnose sljedeće ponude:

Swap bodovi (× 10.000)	Iznos (u milijunima eura)				
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno	Kumulativne ponude
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Ukupno	60	85	75	220	

ESB odlučuje da će raspodijeliti 197 milijuna eura, što znači granične swap bodove u visini 6,54. Sve ponude ispod 6,54 (u kumulativnom iznosu 195 milijuna eura) su u cijelosti prihvaćene. Postotak raspodjele pri 6,54 jest:

$$\frac{197-195}{20} = 10\%$$

Raspodjela 1. banci pri graničnim swap bodovima jest, na primjer:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Ukupna raspodjela 1. banci jest:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Rezultati raspodjele mogu se sažeti na sljedeći način:

Druge ugovorne strane	Iznos (u milijunima eura)			
	1. banka	2. banka	3. banka	Ukupno
Ukupne ponude	60,0	85,0	75,0	220
Ukupna dodjela	55,5	75,5	66,0	197

ESB određuje promptni tečaj EUR/USD za operaciju od 1,1300.

Ako se postupak raspodjele izvršava putem aukcije s jedinstvenom kamatnom stopom, (nizozemska metoda), na datum početka operacije Eurosustav prodaje 197 000 000 eura i kupuje 222 610 000 američkih dolara. Na datum dospelja operacije, Eurosustav kupuje 197 000 000 eura, a prodaje 222 738 838 USD (terminski tečaj je $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$.)

Ako se postupak raspodjele izvršava putem aukcije s višestrukim kamatnim stopama (američka metoda), Eurosustav razmjenjuje iznose u eurima i američkim dolarima, kao što je prikazano u sljedećoj tablici:

Promptna transakcija			Terminska transakcija		
Devizni tečaj	Prodaja EUR	Kupnja USD	Devizni tečaj	Kupnja EUR	Prodaja USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Ukupno	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

PRIMJER 6.

Mjere za kontrolu rizika

Ovaj primjer prikazuje okvir za kontrolu rizika koji se primjenjuje za odnosnu imovinu koja se koristi u operacijama Eurosustava za puštanje likvidnosti ⁽¹¹⁰⁾. Ovaj se primjer temelji na pretpostavci da druga ugovorna strana sudjeluje u sljedećim operacijama monetarne politike Eurosustava:

- (a) u glavnoj operaciji refinanciranja, koja je započela 28. srpnja 2004. i završila 4. kolovoza 2004., u kojoj je drugoj ugovornoj strani dodijeljeno 50 milijuna eura, po kamatnoj stopi od 4,24 %;
- (b) u operaciji dugoročnijeg refinanciranja, koja je započela 29. srpnja 2004. i završila 21. listopada 2004., u kojoj je drugoj ugovornoj strani dodijeljeno 45 milijuna eura po kamatnoj stopi od 4,56 %; i
- (c) u glavnoj operaciji refinanciranja, koja je započela 4. kolovoza 2004. i završila 11. kolovoza 2004., u kojoj je drugoj ugovornoj strani dodijeljeno 35 milijuna eura, po kamatnoj stopi od 4,26 %.

Obilježja odnosne utržive imovine koju koristi druga ugovorna strana za pokriće tih operacija, navedena su u tablici 1.

Tablica 1

Odnosna utrživa imovina koja se koristi u transakcijama

Obilježja						
Naziv	Kategorija imovine	Datum dospjeća	Definicija kupona	Učestalost kupona	Preostalo dospjeće	Korektivni faktor
Imovina A	Pokrivena bankovna obveznica velikog iznosa („Jumbo“)	30.8.2008	Fiksni kupon	6 mjeseci	4 godine	3,50 %
Imovina B	Obveznica središnje države	19.11.2008	Promjenjivi kupon	12 mjeseci	4 godine	0,50 %
Imovina C	Korporacijska obveznica	12.5.2015	Bez kupona		> 10 godina	15,00 %

Cijene u postocima (uključujući obračunate nedospjele kamate) (*)

28.7.2004	29.7.2004	30.7.2004	2.8.2004	3.8.2004	4.8.2004	5.8.2004
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
					55,01	54,87

(*) Cijene prikazane za određeni datum vrednovanja odgovaraju najreprezentativnijoj cijeni na radni dan prije tog datuma vrednovanja.

⁽¹¹⁰⁾ Primjer se temelji na pretpostavci da se, pri izračunu potrebe za maržnim pozivom, uzima u obzir obračunata nedospjela kamata na puštenu likvidnost, te da se primjenjuje granična vrijednost od 0,5 % puštene likvidnosti.

SUSTAV ZA NAMJENU KOLATERALA

U prvom primjeru pretpostavlja se da su transakcije izvršene kod NSB-a s pomoću sustava u kojem je odnosna imovina namjenski označena za svaku transakciju. Procjena vrijednosti odnosne imovine provodi se svakog dana. Okvir za kontrolu rizika zatim se može opisati kako slijedi (vidjeti također niže navedenu tablicu 2.):

1. Dana 28. srpnja 2004. druga ugovorna strana zaključuje repo transakciju s NSB-om koji kupuje imovinu A za 50,6 milijuna eura. Imovina A pokrivena je bankovna obveznica velikog iznosa s fiksnim kuponom i s dospijanjem 30. kolovoza 2008. Tako ona ima preostalo dospijanje od 4 godine i stoga zahtijeva korektivni faktor od 3,5 %. Tržišna cijena imovine A na njenom referentnom tržištu na taj dan jest 102,63 %, što uključuje obračunate nedospjele kamate po kuponu. Od druge ugovorne strane se zahtijeva da osigura iznos imovine A, koji nakon odbitka korektivnog faktora od 3,5 % prelazi raspodijeljeni iznos od 50 milijuna eura. Druga ugovorna strana stoga dostavlja imovinu A za nominalni iznos od 50,6 milijuna eura, čija usklađena tržišna vrijednost na taj dan iznosi 50 113 203 eura.
2. Dana 29. srpnja 2004. druga ugovorna strana zaključuje repo transakciju s NSB-om koji kupuje imovinu A za 21 milijun eura (tržišna cijena 101,98 %, korektivni faktor 3,5 %) i imovinu B za 25 milijuna eura (tržišna cijena 98,35 %). Imovina B je obveznica središnje države s isplatom kupona po promjenljivoj kamatnoj stopi, za što se upotrebljava korektivni faktor od 0,5 %. Usklađena tržišna vrijednost imovine A i imovine B na taj dan je 45 130 810 eura, koji stoga prelazi zahtijevani iznos od 45 000 000 eura.

Dana 29. srpnja 2004. odnosna imovina u glavnoj operaciji refinanciranja, koja je započela 28. srpnja 2004., revalorizira se. Uz tržišnu cijenu od 101,98 %, tržišna cijena imovine A, usklađena za korektivni faktor još uvijek se nalazi unutar granica donje i gornje granične vrijednosti. Kolateral koji je prvobitno dan u zalag stoga se tretira kao da pokriva i početni iznos puštene likvidnosti i obračunate nedospjele kamate, koje iznose 5 889 eura.

3. Dana 30. srpnja 2004. odnosna se imovina revalorizira: tržišna cijena imovine A je 100,55 %, a tržišna cijena imovine B je 97,95 %. Obračunate nedospjele kamate iznose 11 778 eura za glavnu operaciju refinanciranja koja je započela 28. srpnja 2004. i 5 700 eura za operaciju dugoročnijeg refinanciranja koja je započela 29. srpnja 2004. Zbog toga, usklađena tržišna vrijednost imovine A u prvoj transakciji pada ispod iznosa transakcije koji se mora pokriti (tj. puštena likvidnost plus obračunate nedospjele kamate) za 914 218 eura, no također i ispod donje granične vrijednosti za maržni poziv od 49 761 719 eura. Druga ugovorna strana isporučuje 950 000 eura imovine A u nominalnoj vrijednosti, čime se, nakon odbitka korektivnog faktora od 3,5 % od tržišne vrijednosti, izračunate na temelju cijene 100,55 %, ponovno uspostavlja dostatno pokriće kolaterala ⁽¹¹⁾.

Maržni poziv je također potreban i za drugu transakciju, budući da je usklađena tržišna vrijednost odnosne imovine koja se koristi u transakciji (44 741 520 eura) ispod gornje granične vrijednosti (44 780 672 eura). Druga ugovorna strana stoga dostavlja 270 000 eura financijske imovine B, s usklađenom tržišnom vrijednošću 263 143 eura.

4. Tijekom 2. i 3. kolovoza 2004. odnosna imovina je revalorizirana, a da za to nije bio potreban bilo kakav maržni poziv za transakcije koje su zaključene 28. i 29. srpnja 2004.
5. Dana 4. kolovoza 2004. druga ugovorna strana otplaćuje likvidnost dobivenu u okviru glavne operacije refinanciranja koja je započela 28. srpnja 2004., uključujući obračunate kamate u visini 41 222 eura. NSB vraća imovinu A u visini 51 550 000 eura u nominalnoj vrijednosti.

Istog dana, druga ugovorna strana zaključuje novu repo transakciju s NSB-om, koji kupuje imovinu C za 75 milijuna eura u nominalnoj vrijednosti. Budući da je imovina C korporacijska obveznica bez kupona s preostalim dospijanjem duljim od 10 godina, koja zahtijeva korektivni faktor od 15 %, odgovarajuća tržišna vrijednost usklađena za korektivni faktor toga dana iznosi 35 068 875 eura.

Revalorizacija imovine koja služi kao osiguranje potraživanja u operaciji dugoročnijeg refinanciranja, koja je započela 29. srpnja 2004., pokazuje da usklađena tržišna vrijednost dostavljene imovine prelazi gornju graničnu vrijednost za približno 262 000 eura, pa stoga NSB vraća drugoj ugovornoj strani imovinu B u nominalnoj vrijednosti 262 000 eura ⁽¹²⁾.

SUSTAV SA SKUPOM IMOVINE

U drugom primjeru pretpostavlja se da su transakcije izvršene kod NSB-a s pomoću sustava sa skupom imovine. Imovina, uključena u skup imovine koju koristi druga ugovorna strana, nije točno namijenjena za osiguranje određene transakcije.

U tom slučaju upotrebljava se isti slijed transakcija kao i u prethodno navedenom primjeru koji opisuje sustav za namjenu kolaterala. Glavna je razlika u tome da, na datume revalorizacije, usklađena tržišna vrijednost cjelokupne imovine iz skupa

⁽¹¹⁾ Nacionalne središnje banke mogu izvršiti maržne pozive u gotovini umjesto u vrijednosnim papirima.

⁽¹²⁾ Ako nacionalna središnja banka treba platiti maržu drugoj ugovornoj strani u vezi s drugom transakcijom, druga ugovorna strana može takvu maržu, u određenim slučajevima, saldirati s maržom koju je platila nacionalnoj središnjoj banci u vezi s prvom transakcijom. Zbog toga bi postojala samo jedna namira marže.

mora pokrivati ukupni iznos svih nedospjelih operacija druge ugovorne strane s NSB-om. Maržni poziv od 1 178 398 eura, koji nastupa 30. srpnja 2004., identičan je u ovom primjeru onome koji se zahtijeva u slučaju sustava za namjenu kolaterala. Druga ugovorna strana isporučuje imovinu A u nominalnoj vrijednosti 1 300 000 eura, čime se, nakon odbitka korektivnog faktora od 3,5 % od tržišne vrijednosti, koja se izračunava na temelju cijene 100,55 %, ponovno uspostavlja dostatno pokriće kolaterala.

Osim toga, 4. kolovoza 2004., kada dospijeva glavna operacija refinanciranja koja je zaključena 28. srpnja 2004., druga ugovorna strana može zadržati imovinu na svojem založnom računu. Imovina se također može zamijeniti za drugu imovinu, kao što je prikazano u primjeru, gdje druga ugovorna strana imovinu A u nominalnoj vrijednosti 51,9 milijuna eura zamjenjuje imovinom C u nominalnoj vrijednosti 75,5 milijuna eura kako bi se pokrila puštena likvidnost i obračunate nedospjele kamate u okviru svih operacija refinanciranja.

Okvir za kontrolu rizika u sustavu sa skupom imovine opisan je u tablici 3.

Tablica 2.
Sustav za namjenu kolaterala

Datum	Nedospjele transakcije	Datum početka	Datum završetka	Kamatna stopa	Puštena likvidnost	Obračunate kamate	Ukupni iznos koji treba pokriti	Donja granična vrijednost	Gornja granična vrijednost	Usklađena tržišna vrijednost	Maržni poziv
28.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
29.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	—
30.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	- 914 218
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	- 264 180
2.8.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	—
3.8.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	—
4.8.2004	Glavno refinanciranje	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
5.8.2004	Glavno refinanciranje	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	—

Tablica 3.
Sustav sa skupom imovine

Datum	Nedospjele transakcije	Datum početka	Datum završetka	Kamatna stopa	Puštena likvidnost	Obračunate kamate	Ukupni iznos koji treba pokriti	Donja granična vrijednost (°)	Gornja granična vrijednost (°)	Uskladena tržišna vrijednost	Maržni poziv
28.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	Nije primjenjivo	50 113 203	—
29.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	95 005 889	94 530 859	Nije primjenjivo	94 926 624	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—					
30.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	95 017 478	94 542 390	Nije primjenjivo	93 839 080	-1 178 398
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700					
2.8.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	95 052 244	94 576 983	Nije primjenjivo	95 487 902	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800					
3.8.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	95 063 833	94 588 514	Nije primjenjivo	95 399 949	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500					
4.8.2004	Glavno refinanciranje	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	80 034 200	79 634 029	Nije primjenjivo	80 333 458	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200					
5.8.2004	Glavno refinanciranje	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	80 044 042	79 643 821	Nije primjenjivo	80 248 396	—
	Dugoročnije refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900					

(°) U sustavu sa skupom imovine donja granična vrijednost jest najniži prag za maržne pozive. U praksi većina nacionalnih središnjih banaka zahtijeva dodatni kolateral kad god tržišna vrijednost skupa kolateralna uskladena za korektivni faktor padne ispod ukupnog iznosa koji treba pokriti.

(*) U sustavu sa skupom imovine, koncepti gornje granične vrijednosti nije relevantan budući da će druga ugovorna strana stalno nastojati premašiti iznos ponudjenog kolateralna kako bi operativne transakcije svela na najmanju moguću mjeru.

Dodatak 2.

GLOSAR

Agent za namiru: institucija koja upravlja postupkom namire (npr. određivanje pozicije namire, praćenje razmjena plaćanja itd.) za sustave prijenosa ili druga rješenja koja zahtijevaju namiru.

Alat za dodjelu rejtinga: izvor za procjenu kreditne kvalitete, određen u okviru za kreditnu procjenu Eurosustava (ECAF), koji osiguravaju oni subjekti koji procjenjuju kreditnu kvalitetu dužnika prvenstveno pomoću kvantitativnih modela na sustavan i mehanički način, oslanjajući se, između ostalih informacija, na revidirana financijska izvješća, te čije kreditne procjene nisu namijenjene objavljivanju široj javnosti. Te subjekte treba pojedinačno prihvatiti Eurosustav prije nego što postanu dio ECAF-a.

Američka aukcija: vidi aukcije s višestrukim kamatnim stopama.

Aukcija: postupak kojim središnja banka pušta likvidnost ili povlači likvidnost s tržišta, na temelju ponuda koje dostave druge ugovorne strane u međusobnom nadmetanju. Prvo se prihvaćaju najkonkurentnije ponude, dok se ne iscrpi cjelokupan iznos likvidnosti koji središnja banka mora pustiti ili povući.

Aukcija s jedinstvenom kamatnom stopom (nizozemska aukcija): aukcija kod koje je kamatna stopa (ili cijena/swap bod) raspodjele, koja se primjenjuje na sve prihvaćene ponude, jednaka graničnoj kamatnoj stopi.

Aukcija s nepromjenjivom kamatnom stopom: aukcija u kojoj središnja banka unaprijed određuje kamatnu stopu, a druge ugovorne strane nude iznos novca s kojim žele zaključiti posao po nepromjenjivoj kamatnoj stopi.

Aukcija s promjenjivom kamatnom stopom: aukcija na kojoj druge ugovorne strane nude i iznos novca s kojim žele zaključiti transakciju sa središnjom bankom i kamatnu stopu po kojoj žele zaključiti transakciju.

Aukcija s višestrukim kamatnim stopa (američka aukcija): aukcija na kojoj je kamatna stopa po kojoj se dodjeljuje iznos na aukciji (ili cijena/swap bod) jednaka kamatnoj stopi ponuđenoj u svakoj pojedinačnoj ponudi.

Aukcija uz nepromjenjivu kamatnu stopu: vidi aukciju s nepromjenjivom kamatnom stopom.

Bilateralni postupak: postupak kojim središnja banka izravno trguje samo s jednom ili s nekoliko drugih ugovornih strana bez aukcija. Bilateralni postupci uključuju operacije koje se provode preko burza ili tržišnih posrednika.

Bliske veze: situacija u kojoj je druga ugovorna strana povezana s izdavateljem/dužnikom/garantom prihvatljive imovine zbog toga što: (a) druga ugovorna strana posjeduje izravno, ili neizravno preko jednog ili više drugih društava, 20 % ili više kapitala izdavatelja/dužnika/garanta; ili (b) izdavatelj/dužnik/garant posjeduje izravno, ili neizravno preko jednog ili više drugih društava, 20 % ili više kapitala druge ugovorne strane; ili (c) treća osoba posjeduje više od 20 % kapitala druge ugovorne strane i više od 20 % kapitala izdavatelja/dužnika/garanta, bilo izravno ili neizravno preko jednog ili više drugih društava.

Brza aukcija: aukcija koju koristi Eurosustav za operacije fine prilagodbe kada se smatra poželjnim izvršiti brzi utjecaj na likvidnosnu situaciju na tržištu. Brze se aukcije obično provode unutar vremenskog okvira od 90 minuta, te su obično ograničene na ograničeni skup drugih ugovornih strana.

Cijena povratne kupnje: cijena po kojoj je kupac dužan prodati imovinu natrag prodavatelju u vezi s transakcijom po repo ugovoru. Cijena povratne kupnje odgovara zbroju kupovne cijene i razlike u cijeni koja odgovara kamatama na odobrenu likvidnost za razdoblje do dospijea operacije.

Datum dospijea: datum na koji prestaje važiti operacija monetarne politike. U slučaju repo ugovora ili ugovora o razmjeni datum dospijea odgovara datumu povratne kupnje.

Datum kupovine: datum kada stupa na snagu prodaja kupljene imovine od strane prodavatelja kupcu.

Datum namire: datum kada je transakcija namirena. Namira se može izvršiti istog dana kada se zaključi trgovina (namira istog dana) ili jedan dan ili više dana nakon zaključenja trgovine (datum namire naveden je kao datum trgovanja (T) + odgoda namire).

Datum početka: datum kada je namiren prvi dio operacije monetarne politike. Datum početka odgovara datumu kupnje za operacije koje se temelje na repo ugovorima i valutnim ugovorima o razmjeni.

Datum povratne kupnje: datum na koji je kupac dužan prodati imovinu natrag prodavatelju u vezi s transakcijom po repo ugovoru.

Datum trgovanja (T): datum kada je zakljueno trgovanje (tj. sporazum o financijskoj transakciji između dvije strane). Datum trgovanja može se podudarati s datumom namire transakcije (namira istog dana) ili može prethoditi datumu namire za neki određeni broj radnih dana (datum namire utvrđuje se kao T + odgoda namire).

Datum vrednovanja: datum kada je procijenjena vrijednost imovine na kojoj se temelje kreditne operacije.

Dematerijalizacija: uklanjanje fizičkih certifikata ili dokumenata o vlasničkim pravima, koji predstavljaju vlasništvo nad financijskom imovinom, tako da financijska imovina postoji samo kao računovodstvena evidencija.

Depoziti s ugovorenim rokom dospijea: kategorija instrumenata koja se sastoji uglavnom od oročenih depozita s određenim rokom dospijea koji, ovisno o nacionalnoj praksi, mogu biti nekonvertibilni prije roka dospijea ili su konvertibilni uz plaćanje ugovorne kazne. Ova kategorija također obuhvaća neke neutržive dužničke instrumente, kao što su neutrživi certifikati o depozitu (stanovništva).

Depozitorij: posrednik čija je glavna uloga da evidentira vrijednosne papire, bilo fizički ili elektronički, i vodi evidenciju o vlasništvu nad tim vrijednosnim papirima.

Dnevni kredit: kredit odobren za razdoblje kraće od jednog radnog dana. Mogu ga odobriti nacionalne središnje banke za poravnavanje neusklađenosti u namiri plaćanja, te može imati oblik: i. kolateraliziranog dopuštenog prekoračenja po računu; ili ii. operacije kreditiranja uz zalog ili u repo ugovorima.

Događaj nastanka statusa neispunavanja obveze: događaj iz okvira za kreditnu procjenu Eurosustava (ECAE), koji je obuhvaćen definicijom sadržanom u Direktivi 2006/48/EZ i Direktivi 2006/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o adekvatnosti kapitala investicijskih društava i kreditnih institucija⁽¹¹⁾ (zajedno se nazivaju „Direktiva o kapitalnim zahtjevima” (CRD)). Stoga događaj nastanka statusa neispunavanja obveze nastupa kada „(a) kreditna institucija smatra da nije vjerojatno da će dužnik platiti svoje obveze po kreditu kreditnoj instituciji, nadređenom društvu ili bilo kojem njezinom podređenom društvu, u cijelosti, bez posezanja kreditne institucije za mjerama kao što je aktiviranje osiguranja (ako ga posjeduje)” i/ili „(b) dužnik ima više od 90 dana dospjele neplaćene bilo kakve značajne kreditne obveze prema kreditnoj instituciji, nadređenom društvu ili bilo kojem njezinom podređenom društvu”.

Druga ugovorna strana: suprotna strana u financijskoj transakciji (npr. u svakoj transakciji sa središnjom bankom).

Država članica: u ovom dokumentu se odnosi na državu članicu EU čija je valuta euro.

Države Europskog gospodarskog prostora: države članice EU i Island, Lihtenštajn i Norveška.

Europodručje: područje koje obuhvaća one države članice u kojima je za provođenje jedinstvene monetarne politike odgovorno Upravno vijeće ESB-a.

Europski sustav središnjih banaka (ESSB): odnosi se na Europsku središnju banku (ESB) i središnje banke država članica EU. Potrebno je uzeti u obzir da središnje banke država članica EU čija valuta nije euro zadržavaju svoju suverenost u području monetarne politike u skladu s nacionalnim pravom, te stoga nisu uključene u provođenje monetarne politike Eurosustava.

⁽¹¹⁾ SL L 177, 30.6.2006., str. 201.

Eurosustav: Europska središnja banka (ESB) i nacionalne središnje banke. Tijela Eurosustava koja donose odluke jesu Upravno vijeće i Izvršni odbor ESB-a.

Glavna operacija refinanciranja: redovna operacija na otvorenom tržištu koju provodi Eurosustav u obliku obratne transakcije. Glavne operacije refinanciranja provode se na tjednim standardnim aukcijama i obično imaju rok dospjeća od jednog tjedna.

Gornja granica ponude: granica za najvišu prihvatljivu ponudu pojedine druge ugovorne strane na aukciji. Eurosustav može uvesti gornje granice ponuda kako bi se izbjegle nerazmjerno visoke ponude pojedinih drugih ugovornih strana.

Granična kamatna stopa: kamatna stopa pri kojoj je iscrpljen ukupni iznos za raspodjelu na aukciji.

Granična kotacija swap boda: kotacija swap boda pri kojoj je iscrpljen ukupni iznos za raspodjelu na aukciji.

Granična vrijednost: unaprijed utvrđena razina vrijednosti osigurane likvidnosti, pri kojoj se izvršava maržni poziv.

Instrument s nepromjenjivom kamatnom stopom: financijski instrument s fiksno određenim kuponom tijekom čitavog vremena trajanja instrumenta.

Instrument s obratno promjenjivom kamatnom stopom (engl. *inverse floating rate instrument*): strukturirani financijski instrument kod kojeg se kamatna stopa plaćena njegovom imatelju mijenja obratno promjenama određene referentne kamatne stope.

Instrument s promjenjivom kamatnom stopom: financijski instrument čiji se kupon periodično ponovno određuje u odnosu na referentni indeks, tako da odražava promjene kratkoročnih i srednjoročnih tržišnih kamatnih stopa. Instrumenti s promjenjivom kamatnom stopom imaju ili unaprijed ili naknadno određene kupone.

Interni sustav za kreditnu procjenu (engl. *in-house credit assessment system*): izvor za procjenu kreditne kvalitete, određen u okviru za kreditnu procjenu Eurosustava (ECAAF), koji trenutačno obuhvaća četiri sustava za kreditnu procjenu kojima upravljaju središnje banke Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France i Oesterreichische Nationalbank.

Iskupivi depoziti s otkaznim rokom: kategorija instrumenata koja se sastoji od depozita za koje imatelj mora poštovati fiksno razdoblje otkaznog roka prije nego što bude u mogućnosti povući sredstva. U nekim slučajevima postoji mogućnost povlačenja određenog fiksnog iznosa u određenom razdoblju ili prijevremenog povlačenja uz plaćanje ugovorne kazne.

Isporuka po plaćanju ili sustav isporuke po plaćanju: mehanizam u sustavu namire razmjene za vrijednost, koji osigurava da se konačni prijenos imovine (vrijednosnih papira ili drugih financijskih instrumenata) izvrši ako i samo ako dođe do konačnog prijenosa neke druge imovine.

Izdavatelj: subjekt koji ima obvezu za vrijednosni papir ili drugi financijski instrument.

Izravna transakcija: transakcija u kojoj se imovina kupuje ili prodaje do njezinog dospjeća (promptno ili terminski).

Koeficijent nadoknade (engl. *haircut*): vidi korektivni faktor (engl. *valuation haircut*).

Konačni prijenos: neopoziv i bezuvjetan prijenos kojim se izvršava obveza za provedbu prijenosa.

Korektivni faktor (engl. *valuation haircut*): mjera kontrole rizika koja se primjenjuje na odnosnu imovinu koja se koristi u obratnim transakcijama, što podrazumijeva da središnja banka obračunava vrijednost odnosne imovine kao tržišnu vrijednost imovine, umanjenu za određeni postotak (korektivni faktor). Eurosustav primjenjuje korektivne faktore koji odražavaju obilježja posebne imovine, poput preostalog dospjeća.

Korespondentno bankarstvo: sporazum po kojem jedna kreditna institucija osigurava plaćanje i druge usluge za drugu kreditnu instituciju. Plaćanja preko korespondenata često se izvršavaju preko recipročnih računa (takozvani nostro i loro računi), kojima se mogu dodati stalne kreditne linije. Korespondentne bankovne usluge prvenstveno se pružaju preko međunarodnih granica, no poznate su i kao posrednički odnosi u nekim domaćim kontekstima. Loro račun je pojam koji koristi korespondent da bi opisao račun koji se drži u ime inozemne kreditne institucije; inozemna bi kreditna institucija pak smatrala taj račun nostro računom.

Korespondentni centralnobankarski model: mehanizam koji je uspostavio Eurosustav s ciljem omogućavanja drugim ugovornim stranama korištenja odnosno imovine u prekograničnom kontekstu. U korespondentnom centralnobankarskom modelu nacionalne središnje banke međusobno djeluju kao skrbnici. To podrazumijeva da svaki NSB u svom sustavu upravljanja vrijednosnim papirima ima račun vrijednosnih papira za svaku nacionalnu središnju banku i za ESB. Korespondentni centralnobankarski model također je na raspolaganju drugim ugovornim stranama određenih središnjih banaka država članica EU čija valuta nije euro.

Kraj dana: vrijeme radnog dana, nakon što se zatvori sustav TARGET2, kada su plaćanja obrađena u sustavu TARGET zaključena za taj dan.

Kreditna institucija: kreditna institucija u smislu članka 2. i članka 4. stavka 1. Direktive 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o osnivanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija⁽¹⁴⁾, kako je provedena u nacionalnom zakonodavstvu, koja je predmet nadzora nadležnih tijela, ili druga kreditna institucija u smislu članka 123. stavka 2. Ugovora koja je predmet nadzora, po standardu usporedivog nadzoru od strane nadležnog nacionalnog tijela.

Kupovna cijena: cijena po kojoj je kupljena imovina prodana ili će biti prodana kupcu od strane prodavatelja.

Likvidnosna potpora u transakciji vrijednosnim papirima osiguranima imovinom: bilo koje strukturno obilježje koje se može koristiti za pokrivanje svih privremenih manjkova u novčanom toku koji mogu nastati za vrijeme trajanja transakcije.

Maržni poziv: postupak koji se odnosi na primjenu poziva na uplatu dodatne marže, što podrazumijeva da će nacionalna središnja banka, ako vrijednost odnosno imovine koja se redovito mjeri, padne ispod određene razine, tražiti od drugih ugovornih strana da dostave dodatnu imovinu (ili gotovinu). Slično tomu, ako vrijednost odnosno imovine, nakon njezine ponovne procjene, prelazi iznos koji duguju druge ugovorne strane, uvećano za poziv na uplatu dodatne marže, druga ugovorna strana može tražiti od središnje banke da vrati višak imovine (ili gotovine) drugoj ugovornoj strani.

Međunarodni identifikacijski broj vrijednosnih papira (ISIN): međunarodna identifikacijska oznaka dodijeljena vrijednosnim papirima koji su izdani na financijskom tržištu.

Metoda za određivanje broja dana: metoda koja uređuje broj dana uključenih u obračun kamata po kreditima. Eurosustav primjenjuje metodu za određivanje broja dana „stvarni broj dana/360 dana u godini” za svoje operacije monetarne politike.

Monetarna financijska institucija (MFI): jedna od kategorija financijskih institucija koje zajedno čine sektor za izdavanje novca europodručja. To uključuje središnje banke država članica EU, rezidentne kreditne institucije, kako su određene pravom Zajednice, i sve ostale rezidentne financijske institucije čija je djelatnost primanje depozita i/ili bliskih zamjena za depozite od subjekata koji ne uključuju monetarne financijske institucije i koje, za svoj račun (barem u ekonomskom smislu), odobravaju kredite i/ili ulažu u vrijednosne papire.

Nacionalna središnja banka (NSB): u ovom se dokumentu odnosi na središnju banku države članice.

Najniža ponuđena kamatna stopa: donja granica kamatne stope pri kojoj druge ugovorne strane mogu dostaviti ponude na aukcijama s promjenjivom kamatnom stopom.

Najniža stopa raspodjele: donja granica, izražena u postotku, stope ponuda pri graničnoj kamatnoj stopi, koje se dodjeljuju na aukciji. Eurosustav može odlučiti da će u svojim aukcijama primijeniti najnižu stopu raspodjele.

Najniži iznos raspodjele: donja granica iznosa za raspodjelu pojedinim drugim ugovornim stranama na aukciji. Eurosustav može odlučiti da će u svojim aukcijama raspodijeliti najniži iznos svakoj ugovornoj strani.

Najviša ponuđena kamatna stopa: gornja granica kamatne stope pri kojoj druge ugovorne strane mogu dostavljati ponude na aukcijama s promjenjivom kamatnom stopom. Ponude po kamatnoj stopi iznad najviše ponuđene kamatne stope koju je objavio ESB odbacuju se.

Naknadno određen kupon: kupon po instrumentu s promjenjivom kamatnom stopom koji je određen na temelju vrijednosti uzete prema referentnom indeksu na određeni datum (ili datume) za vrijeme razdoblja obračunavanja kupona.

Nizozemska aukcija: vidi aukciju s jedinstvenom kamatnom stopom.

Novčani depozit: stalno raspoloživa mogućnost Eurosustava koju druge ugovorne strane mogu koristiti kako bi položile preko-noćne depozite kod NSB-a na koje se plaća kamata po unaprijed određenoj kamatnoj stopi.

Obratna transakcija: operacija kojom NSB kupuje ili prodaje imovinu na temelju repo ugovora ili provodi kreditne operacije na temelju kolateralala.

Obvezna pričuva: zahtjev da institucije drže minimalne pričuve kod središnje banke. U sustavu minimalne pričuve Eurosustava obvezna pričuva kreditne institucije obračunava se množenjem stope pričuve za svaku kategoriju stavki u osnovici za obračun pričuve s iznosom tih stavki u bilanci institucije, te odbijanjem od tog iznosa paušalne olakšice na koju svaka institucija ima pravo u skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe ESB/2003/9.

⁽¹⁴⁾ SL L 177, 30.6.2006., str. 1.

Obveznica bez kupona: vrijednosni papir samo s jednim plaćanjem novčanog toka za vrijeme svog trajanja. U smislu ovog dokumenta, obveznice bez kupona uključuju vrijednosne papire izdane uz diskont i vrijednosne papire koji po dospijeću daju jedan kupon. Strip vrijednosni papir jest posebna vrsta obveznice bez kupona.

Odredba o uprosječivanju: odredba koja omogućuje drugim ugovornim stranama da ispunjavaju svoje obvezne pričuve na temelju svog prosječnog stanja obvezne pričuve tijekom razdoblja održavanja. Odredba o uprosječivanju pridonosi stabilizaciji kamatnih stopa na tržištu novca, na način da se institucijama daje poticaj za ublažavanje učinka privremenih likvidnosnih fluktuacija. Sustav minimalnih pričuva Eurosustava predviđa primjenu uprosječivanja.

Okvir za kreditnu procjenu Eurosustava (ECAE): skup postupaka, pravila i tehnika koje osiguravaju da zahtjev Eurosustava za visoke kreditne standarde za prihvatljivu imovinu bude zadovoljen. Kod uspostave visokih kreditnih standarda Eurosustav razlikuje utrživu i neutrživu imovinu. U procjeni kreditnih standarda prihvatljive imovine Eurosustav uzima u obzir informacije o kreditnim procjenama od sustava za kreditne procjene koji pripadaju jednom od četiriju izvora, tj. vanjskim institucijama za kreditnu procjenu (VIKP), internim sustavima za kreditnu procjenu nacionalnih središnjih banaka, sustavu zasnovanom na internim rejtingima (sustav IRB) drugih ugovornih strana ili na alatima trećih osoba za dodjelu rejtinga. Osim toga, pri procjeni kreditnog standarda, Eurosustav uzima u obzir institucionalne kriterije i obilježja koja jamče sličnu zaštitu za imatelja instrumenta kao i jamstva. Referentna vrijednost Eurosustava za uspostavu svog minimalnog zahtjeva za visokim kreditnim standardom (prag kreditne kvalitete) definirana je kao kreditna procjena „jednostruko A”. Eurosustav smatra vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD) od 0,10 % u razdoblju od 1 godine jednakovrijednom kreditnoj procjeni „jednostruko A”.

Operacija dugoročnijeg refinanciranja: redovna operacija na otvorenom tržištu koju provodi Eurosustav u obliku obratne transakcije. Operacije dugoročnijeg refinanciranja provode se putem mjesečnih standardnih aukcija i obično imaju rok dospjeća od tri mjeseca.

Operacija fine prilagodbe: povremena operacija na otvorenom tržištu koju provodi Eurosustav, uglavnom s ciljem rješavanja neočekivanih likvidnosnih fluktuacija na tržištu.

Operacija na otvorenom tržištu: operacija provedena na inicijativu središnje banke na financijskom tržištu. S obzirom na njihove ciljeve, učestalost i postupke, operacije na otvorenom tržištu Eurosustava mogu se podijeliti u četiri kategorije: glavne operacije refinanciranja, operacije dugoročnijeg refinanciranja, operacije fine prilagodbe i strukturne operacije. Što se tiče instrumenata koji se koriste, obratne su transakcije glavni instrument otvorenog tržišta Eurosustava i mogu se koristiti kod sve četiri kategorije operacija. Osim toga, kod strukturnih operacija postoji mogućnost izdavanja dužničkih certifikata i izravnih transakcija, dok su za provođenje operacija fine prilagodbe na raspolaganju valutni ugovori o razmjeni i prikupljanje oročenih depozita.

Osnovica za obračun pričuve: zbroj bilančnih stavki koje čine osnovicu za obračun obveznih pričuva kreditne institucije.

Paušalna olakšica: fiksni iznos, koji institucija odbija pri obračunu svoje obvezne pričuve u sustavu minimalnih pričuva Eurosustava.

Početna marža: mjera za kontrolu rizika koju Eurosustav može primijeniti u obratnim transakcijama, što podrazumijeva da je kolateral koji je potreban za transakciju jednak kreditu koji je odobren drugoj ugovornoj strani, uvećano za vrijednost početne marže.

Poziv na uplatu dodatne marže (engl. *variation margin*) ili usklađivanje s tržišnom vrijednošću (engl. *marking-to-market*): određena razina tržišne vrijednosti odnosno imovine koja se koristi u obratnim transakcijama Eurosustava za puštanje likvidnosti za koju Eurosustav zahtijeva da se održava tijekom vremena. To podrazumijeva da će NSB, ako vrijednost odnosno imovine koja se redovito mjeri, padne ispod određene razine, zahtijevati od druge ugovorne strane da dostavi dodatnu imovnu ili gotovinu (tj. maržni poziv). Jednako tako, ako vrijednost odnosno imovine, nakon njezine ponovne procjene, prijeđe određenu razinu, druga ugovorna strana može dobiti natrag višak imovine ili gotovine.

Prekogramična namira: namira koja se odvija u drugoj državi s obzirom na državu ili države u kojima su smještene jedna ili obje strane koje sudjeluju u trgovini.

Preostalo dospijće: vrijeme preostalo do datuma dospijća dužničkog instrumenta.

Pričuve: pričuve drugih ugovornih strana na njihovim računima pričuva koje služe za ispunjavanje obveznih pričuva.

Prikupljanje oročenih depozita: instrument monetarne politike koji može koristiti Eurosustav u svrhe fine prilagodbe, gdje Eurosustav nudi remuneraciju po računima oročenih depozita drugih ugovornih strana kod nacionalnih središnjih banaka kako bi se povukla likvidnost s tržišta.

Račun pričuva: račun kod NSB-a na kojem se drže pričuve drugih ugovornih strana. Kao računi pričuva mogu se koristiti računi za namiru drugih ugovornih strana kod nacionalnih središnjih banaka.

Račun za namiru: račun koji ima izravni sudionik u sustavu TARGET2 kod središnje banke za potrebe obrade plaćanja.

Radni dan Eurosustava: svaki dan kada su ESB i barem jedna nacionalna središnja banka otvorene za potrebe provođenja operacija monetarne politike Eurosustava.

Radni dan NSB-a: svaki dan kad je NSB određene države članice otvoren za potrebe provođenja operacija monetarne politike Eurosustava. U nekim državama članicama podružnice NSB-a mogu biti zatvorene na radne dane NSB-a zbog lokalnih ili regionalnih blagdana. U takvim je slučajevima mjerodavan NSB odgovoran za to da druge ugovorne strane budu unaprijed obaviještene o rješenjima koji će se primijeniti za transakcije koje uključuju te podružnice.

Razdoblje održavanja: razdoblje za koje se obračunava ispunjavanje obveznih pričuva. ESB objavljuje kalendar razdoblja održavanja pričuva najmanje tri mjeseca prije početka svake godine. Razdoblja održavanja počinju na datum namire prve glavne operacije refinanciranja nakon sjednice Upravnog vijeća, na čijem je dnevnom redu predviđena mjesečna ocjena stajališta monetarne politike. Ona obično završavaju na dan koji prethodi sličnom danu namire u sljedećem mjesecu. U posebnim okolnostima objavljeni kalendar može se izmijeniti, ovisno, između ostalog, o promjenama rasporeda održavanja sjednica Upravnog vijeća.

Razred dospjeća: kategorija imovine čije je preostalo dospjeće u određenom rasponu vrijednosti, npr. razred dospjeća od tri do pet godina.

Repo transakcija: obratna transakcija za puštanje likvidnosti, koja se temelji na repo ugovoru.

Repo ugovor: ugovor kojim se imovina prodaje, dok prodavatelj istovremeno stječe pravo i obvezu da ju otkupi po određenoj cijeni na neki budući datum ili na zahtjev. Takav je ugovor sličan kolateraliziranom zaduživanju, osim što prodavatelj ne zadržava vlasništvo nad vrijednosnim papirima. Eurosustav koristi repo ugovore s fiksnim rokom dospjeća u svojim obratnim transakcijama.

Rizik solventnosti: rizik gubitka zbog poslovnog neuspjeha (stečaja) izdavatelja financijske imovine ili zbog insolventnosti druge ugovorne strane.

Skrbnik: subjekt koji preuzima deponiranje i upravljanje vrijednosnim papirima i drugom financijskom imovinom u ime drugih.

Skrbnički račun: račun vrijednosnih papira kojim upravlja središnja banka, a na koji kreditne institucije mogu položiti vrijednosne papire koji se smatraju prikladnim za potporu centralnobankarskih operacija.

Središnji depozitorij vrijednosnih papira: subjekt koji drži vrijednosne papire ili drugu financijsku imovinu i upravlja njima, vodi račune za izdavanje, te omogućuje da se transakcije obrađuju u nematerijaliziranom obliku. Imovina može postojati bilo u fizičkom obliku (no imobilizirana u središnjem depozitoriju) ili u nematerijaliziranom obliku (tj. samo kao elektronička).

Stalno raspoloživa mogućnost: mogućnost središnje banke koja je na raspolaganju drugim ugovornim stranama na njihovu vlastitu inicijativu. Eurosustav nudi dvije prekonodne stalno raspoložive mogućnosti: stalno raspoloživu mogućnost posudbe od središnje banke na kraju dana i novčani depozit.

Stalno raspoloživa mogućnost posudbe kod središnje banke na kraju dana: stalno raspoloživa mogućnost koju nudi Eurosustav, a koju druge ugovorne strane mogu koristiti kako bi primile prekonodni kredit od NSB-a po unaprijed utvrđenoj kamatnoj stopi na temelju prihvatljive imovine.

Standardizirani odbitak: fiksni postotak nedospjelog iznosa dužničkih vrijednosnih papira s dogovorenim rokom dospjeća do dvije godine (uključujući vrijednosni papir tržišta novca) koji može odbiti od osnovice za obračun pričuve izdavatelj koji ne može predočiti dokaz da takav nedospjeli iznos drže druge institucije, integrirane u sustav minimalnih pričuva Eurosustava, ESB ili NSB.

Standardna aukcija: aukcija koju koristi Eurosustav u svojim redovitim operacijama na otvorenom tržištu. Standardne aukcije se provode unutar vremenskog okvira od 24 sata. Sve druge ugovorne strane koje ispunjavaju opće kriterije prihvatljivosti imaju pravo dostavljati ponude na standardnim aukcijama.

Stopa pričuve: stopa koju je odredila središnja banka za svaku kategoriju bilančnih stavki koje su uključene u osnovicu za obračun pričuve. Stope se koriste da bi se obračunale obvezne pričuve.

STRIPS (odvojeno trgovanje kamatom i glavnicom vrijednosnih papira): obveznica bez kupona, nastala da bi se zasebno trgovalo potraživanjima po posebnim novčanim tokovima vrijednosnog papira i glavnicom istog instrumenta.

Strukturna operacija: operacija na otvorenom tržištu koju provodi Eurosustav, uglavnom kako bi se prilagodio strukturni položaj financijskog sektora u odnosu na Eurosustav.

Stvarni broj dana/360 dana u godini: metoda za određivanje broja dana koja se koristi za obračun kamata po kreditu, što znači da se kamate po kreditu obračunavaju za stvaran broj kalendarskih dana tijekom kojih je kredit odobren, na temelju 360 dana u godini. Ova metoda za određivanje broja dana primjenjuje se kod operacija monetarne politike Eurosustava.

Sustav namire na bruto načelu: sustav prijenosa u kojem se namira novčanih sredstava ili prijenos vrijednosnih papira odvijaju pojedinačno za svaki nalog.

Sustav namire vrijednosnih papira: sustav koji dopušta držanje i prijenos vrijednosnih papira ili druge financijske imovine, bilo bez plaćanja ili po plaćanju (isporuka po plaćanju).

Sustav nematerijaliziranih vrijednosnih papira (engl. book-entry system): računovodstveni sustav koji dopušta prijenos vrijednosnih papira i druge financijske imovine bez fizičkog premještanja papirnatih dokumenata ili certifikata (npr. elektronički prijenos vrijednosnih papira). Vidi također dematerijalizacija.

Sustav RTGS (sustav namire u realnom vremenu na bruto načelu): sustav namire u kojem se obrada i namira odvijaju pojedinačno za svaki nalog, bez netiranja neprekidno u realnom vremenu. Vidi također sustav TARGET2.

Sustav sa skupom imovine (engl. pooling system): vidi sustav sa skupom kolaterala (engl. collateral pooling system)

Sustav sa skupom kolaterala (engl. collateral pooling system): centralnobankarski sustav za upravljanje kolateralom, u kojem druge ugovorne strane otvaraju zbirni račun kako bi položile imovinu koja osigurava njihove transakcije kod središnje banke. U sustavu sa skupom kolaterala, za razliku od sustava za namjenu kolaterala, odnosna imovina nije namjenski označena za pojedinačne transakcije.

Sustav TARGET: prethodnik sustava TARGET2, koji je djelovao u decentraliziranoj strukturi, povezujući nacionalne sustave RTGS i platni mehanizam ESB-a. Sustav TARGET zamijenjen je sustavom TARGET2 u skladu s migracijskim rasporedom, navedenim u članku 13. Smjernice ESB/2007/2.

Sustav TARGET2 (transeuropski automatizirani sustav ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu): sustav namire u realnom vremenu na bruto načelu za euro, koji omogućuje namiru plaćanja u eurima u centralnobankarskom novcu. Sustav TARGET2 uspostavljen je i djeluje na temelju jedinstvene platforme preko koje se svi platni nalozi dostavljaju i obrađuju, te preko koje se plaćanja primaju na tehnički jednak način. Sustav TARGET2 pravno je strukturiran kao mnoštvo sustava RTGS (sustavi koji čine sastavni dio sustava TARGET2).

Sustav za namjenu kolateralna (engl. earmarking system): sustav središnjih banaka za upravljanje kolateralom u kojem se likvidnost osigurava na temelju imovine namjenski označene za svaku pojedinačnu transakciju.

Sustav zasnovan na internim rejtinzima (sustav IRB): izvor procjene kreditne kvalitete, određen u okviru za kreditnu procjenu Eurosustava (ECAAF), koji obuhvaća interne sustave onih drugih ugovornih strana čije kreditne procjene mogu koristiti kreditne institucije za određivanje izloženosti ponderiranih rizikom, u skladu s Direktivom o kapitalnim zahtjevima. Ti su sustavi predmet formalnog postupka priznavanja i vrednovanja od strane nacionalnih supervizora.

Swap bod: razlika između tečaja termske transakcije i tečaja promptne transakcije u valutnom ugovoru o razmjeni.

Transakcija zaštite od valutnog rizika: sporazum koji sklapaju izdavatelj i strana koja pruža zaštitu, u skladu s kojim se dio valutnog rizika koji proizlazi iz primitka novčanih tokova u valuti koja nije euro smanjuje zamjenom tih novčanih tokova za plaćanja u eurskoj valuti koja izvršava strana koja pruža zaštitu, uključujući sva jamstva strane koja pruža zaštitu za navedena plaćanja.

Ugovor: Ugovor o funkcioniranju Europske unije.

Umanjenje vrijednosti (engl. valuation markdown): mjera za kontrolu rizika koja se primjenjuje na odnosnu imovinu koja se koristi u obratnim transakcijama, što znači da središnja banka primjenjuje smanjenje teoretske tržišne vrijednosti imovine za određeni postotak prije primjene bilo kakvog korektivnog faktora.

Unaprijed određen kupon: kupon po instrumentu s promjenjivom kamatnom stopom koji je određen na temelju vrijednosti uzete prema referentnom indeksu na određeni datum (ili datume) prije početka razdoblja obračunavanja kupona.

Usklađivanje s tržišnom vrijednošću (engl. marking-to-market): vidi poziv na uplatu dodatne marže (engl. variation margin).

Valutni ugovor o razmjeni: istovremene promptne kupnje/prodaje i termske prodaje/kupnje jedne valute za drugu. Eurosustav provodi operacije monetarne politike na otvorenom tržištu u obliku valutnih ugovora o razmjeni kod kojih nacionalne središnje banke (ili ESB) promptno kupuju (ili prodaju) euro u zamjenu za stranu valutu i istovremeno ga termski prodaju (ili kupuju) nazad.

Vanjska institucija za kreditnu procjenu (VIKP): izvor procjene kreditne kvalitete, određen u okviru za kreditnu procjenu Eurosustava (ECAAF), koji obuhvaća one institucije čije kreditne procjene mogu koristiti kreditne institucije za određivanje izloženosti ponderiranih rizikom, u skladu s Direktivom o kapitalnim zahtjevima. Te su institucije predmet formalnog postupka priznavanja i vrednovanja od strane nacionalnih supervizora.

Veze između sustava namire vrijednosnih papira: veza se sastoji od svih postupaka i rješenja koji postoje između dva sustava namire vrijednosnih papira za međusobni prijenos vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku.

Vrijednosni papiri osigurani imovinom: dužnički instrumenti koji su osigurani skupom namjenske financijske imovine (fiksne ili revolving), koja se pretvara u gotovinu u određenom razdoblju. Osim toga, mogu postojati prava ili druga imovina koji osiguravaju servisiranje ili pravovremenu raspodjelu primitaka imateljima vrijednosnog papira. Najčešće vrijednosne papire osigurane imovinom izdaje posebno za to uspostavljen subjekt koji je stekao taj skup financijske imovine od inicijatora/prodavatelja. U tom smislu, plaćanja po vrijednosnim papirima osiguranima imovinom prvenstveno ovise o novčanim tokovima koje ostvaruje imovina u odnosnom skupu i o drugim pravima čija je svrha osiguravanje pravovremenog plaćanja, kao što su likvidnosni instrumenti, jamstva ili drugi instrumenti koji se najčešće nazivaju kreditnim poboljšanjima.

Dodatak 3.

**ODABIR DRUGIH UGOVORNIH STRANA ZA OPERACIJE NA DEVIZNOM TRŽIŠTU I VALUTNE
UGOVORE O RAZMJENI ZA POTREBE MONETARNE POLITIKE**

Odabir drugih ugovornih strana za operacije na deviznom tržištu i valutne ugovore o razmjeni za potrebe monetarne politike slijedi jedinstveni pristup, bez obzira na odabran organizacijski ustroj za vanjske operacije Eurosustava. Takva politika ne dovodi do značajnog odstupanja od postojećih tržišnih standarda, jer proizlazi iz usklađivanja najboljih sadašnjih praksi nacionalnih središnjih banaka. Odabir drugih ugovornih strana za operacije na deviznom tržištu Eurosustava temelji se, prvenstveno, na dva skupa kriterija.

Prvi skup kriterija potaknut je načelom opreznosti. Prvi kriterij razboritosti je kreditna sposobnost, koja se procjenjuje s pomoću kombinacije različitih metoda (npr. primjena kreditnih rejtinga, koji se mogu dobiti od komercijalnih agencija te interna analiza kapitala i drugih poslovnih pokazatelja); po drugom kriteriju Eurosustav zahtijeva od svih svojih potencijalnih drugih ugovornih strana u deviznim intervencijama da budu predmetom nadzora priznatog supervizora, a kao treći kriterij sve druge ugovorne strane u deviznim intervencijama Eurosustava trebaju uvažavati visoke etičke standarde i imati dobar ugled.

Kad je ispunjen minimalni zahtjev za opreznost, primjenjuje se drugi skup kriterija potaknut razlozima učinkovitosti. Prvi kriterij učinkovitosti odnosi se na konkurentno ponašanje pri određivanju cijena i sposobnost druge ugovorne strane da posluje s velikim iznosima, čak i u turbulentnim tržišnim uvjetima. Ostali kriteriji učinkovitosti obuhvaćaju kvalitetu i obuhvat informacija koje dostavljaju druge ugovorne strane.

Skup potencijalnih drugih ugovornih strana u deviznim intervencijama dovoljno je velik i raznovrstan da bi se zajamčila potrebna fleksibilnost prilikom provedbe interventnih operacija. To omogućuje Eurosustavu da odabere između različitih intervencijskih kanala. Kako bi Eurosustav bio u stanju učinkovito intervenirati na različitim geografskim lokacijama i u različitim vremenskim zonama, Eurosustav može koristiti druge ugovorne strane u bilo kojem međunarodnom financijskom centru. Međutim, u praksi se najčešće znatan dio drugih ugovornih strana nalazi u europodručju. Za valutne ugovore o razmjeni, koji se provode za potrebe monetarne politike, opseg drugih ugovornih strana odgovara drugim ugovornim stranama koje se nalaze u europodručju, te koje su odabrane za operacije intervencije na deviznom tržištu Eurosustava.

Nacionalne središnje banke mogu primijeniti sustave koji se temelje na ograničenju, kako bi nadzirale kreditne izloženosti u odnosu na pojedine druge ugovorne strane u valutnim ugovorima o razmjeni koji se provode za potrebe monetarne politike.

Dodatak 4.

IZVJEŠTAJNI OKVIR EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE ZA NOVČANU I BANKOVNU STATISTIKU ⁽¹¹⁵⁾**1. Uvod**

Uredba Vijeća (EZ) br. 2533/98 od 23. studenoga 1998. o prikupljanju statističkih podataka Europske središnje banke ESB ⁽¹¹⁶⁾ definira fizičke i pravne osobe koje imaju obvezu izvještavanja (takozvana referentna izvještajna populacija), režim povjerljivosti i odgovarajuće odredbe za provedbu u skladu s člankom 5. stavkom 5.4. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke („Statut ESSB-a”). Osim toga, ona ovlašćuje ESB da koristi svoju regulatornu ovlast:

- (a) za određivanje stvarne izvještajne populacije;
- (b) za definiranje zahtjeva ESB-a za statističko izvještavanje i uvođenje tih zahtjeva za stvarnu izvještajnu populaciju država članica; i
- (c) za određivanje uvjeta pod kojima ESB i nacionalne središnje banke mogu ostvarivati pravo na provjeru ili provođenje obveznog prikupljanja statističkih podataka.

2. Opća pitanja

Svrha Uredbe (EZ) br. 25/2009 Europske središnje banke od 19. prosinca 2008. o bilanci sektora monetarnih financijskih institucija (ESB/2008/32) ⁽¹¹⁷⁾ jest da omogući ESB-u i, u skladu s člankom 5. stavkom 5.2. Statuta ESSB-a, nacionalnim središnjim bankama – koje obavljaju posao u najvećoj mogućoj mjeri – prikupljanje statističkog materijala potrebnog za ispunjavanje zadataka ESSB-a, a posebno njegov zadatak određivanja i provedbe monetarne politike Unije, u skladu s prvom alinejom članka 127. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Statistički podaci, prikupljeni u skladu s Uredbom ESB/2008/32, koriste se za sastavljanje konsolidirane bilance sektora monetarnih financijskih institucija (MFI), čiji je glavni cilj omogućiti ESB-u sveobuhvatnu statističku sliku monetarnih kretanja koja obuhvaćaju agregiranu financijsku imovinu i obveze monetarnih financijskih institucija u državama članicama, koje se smatraju jednim gospodarskim područjem.

Za statističke svrhe, izvještajni zahtjevi ESB-a glede konsolidirane bilance sektora monetarnih financijskih institucija temelje se na tri glavna stajališta.

Prvo, ESB mora dobiti usporedive, pouzdane i ažurne statističke podatke, koji su prikupljeni po usporedivim uvjetima na cijelom europodručju. Iako nacionalne središnje banke, u skladu s člankom 5. stavkom 1. i člankom 5. stavkom 5.2. Statuta prikupljaju podatke na decentraliziran način i, ako je to potrebno, u kombinaciji s daljnjim statističkim zahtjevima za potrebe Zajednice ili za nacionalne svrhe, potrebna je dovoljna razina usklađenosti s minimalnim izvještajnim standardima, s obzirom na potrebu da se uspostavi pouzdana statistička osnova za određivanje i provođenje jedinstvene monetarne politike.

Drugo, obveza izvještavanja navedena u Uredbi ESB/2008/32 mora uvažavati načela transparentnosti i pravne sigurnosti. Razlog ovome je taj što je ta Uredba u cijelosti obvezujuća i neposredno se primjenjuje u cijelom europodručju. Uredba izravno nalaže obveze fizičkim i pravnim osobama protiv kojih ESB može izricati sankcije kad god nisu ispunjeni zahtjevi ESB-a glede izvještavanja (vidjeti članak 7. Uredbe (EZ) br. 2533/98). Obveze izvještavanja stoga su jasno određene, a svaka diskrecijska odluka koju provede ESB prilikom potvrđivanja ili obveznog prikupljanja statističkih podataka odvija se na prepoznatljivim načelima. Treće, ESB mora svesti na najmanju moguću mjeru s time povezan teret izvještavanja, u skladu sa statističkim načelima koja reguliraju razvoj, pripremu i distribuciju statistike od strane ESSB-a (vidjeti članak 3. točku (a) Uredbe (EZ) br. 2533/98). Ta su načela dalje definirana u javno preuzetoj obvezi ESSB-a o europskoj statistici, koja je objavljena na internetskoj stranici ESB-a.

Stoga se statistički materijal koji su prikupile nacionalne središnje banke prema Uredbi ESB/2008/32 također koristi za obračun osnovice za obračun pričuve, u skladu s Uredbom ESB/2003/9.

Uredba ESB/2008/32 samo općenito određuje stvarnu izvještajnu populaciju i njezine obveze izvještavanja, te načela prema kojima ESB i nacionalne središnje banke obično izvršavaju svoju nadležnost za potvrđivanje ili obvezno prikupljanje statističkih podataka. Pojednosti o statističkim podacima koje treba priopćiti kako bi se ispunili zahtjevi ESB-a za statističko izvještavanje i o minimalnim standardima kojih se treba pridržavati navedeni su u prilogima od I. do IV. Uredbe ESB/2008/32.

⁽¹¹⁵⁾ Sadržaj ovog dodatka daje se samo u informativne svrhe.

⁽¹¹⁶⁾ SL L 318, 27.11.1998., str. 8.

⁽¹¹⁷⁾ SL L 15, 20.1.2009., str. 14.

3. Stvarna izvještajna populacija, popis monetarnih financijskih institucija u statističke svrhe

Monetarne financijske institucije obuhvaćaju rezidentne kreditne institucije, kako je to utvrđeno u pravu Zajednice, i sve ostale rezidentne financijske institucije, čije poslovanje je primanje depozita i/ili bliskih zamjena za depozite od subjekata koji nisu monetarne financijske institucije, te za svoj račun (barem u ekonomskom smislu) odobravanje kredita i/ili ulaganje u vrijednosne papire. ESB uspostavlja i održava popis institucija u skladu s ovom definicijom, pridržavajući se načela klasifikacije, određenih u Prilogu I. Uredbi ESB (EZ) br. 2008/32. Izvršni odbor ESB-a nadležan je za uspostavu i održavanje tog popisa monetarnih financijskih institucija u statističke svrhe. Populacija monetarnih financijskih institucija, koje su rezidenti na europskom području, čini stvarnu izvještajnu populaciju. Nacionalne središnje banke imaju pravo odobriti odstupanja malim monetarnim financijskim institucijama u skladu s člankom 8. Uredbe ESB/2008/32. Ta odstupanja omogućuju nacionalnim središnjim bankama da primijene metodu izostavljanja rubnih vrijednosti (engl. *cutting off the tail*).

4. Statističke izvještajne obveze

Kako bi se sastavila konsolidirana bilanca, stvarna rezidentna izvještajna populacija mora mjesečno priopćavati statističke podatke u vezi sa svojom bilancom. Detaljnije informacije zahtijevaju se na tromjesečnoj osnovi. Statističke podatke o kojima je potrebno izvještavati, detaljnije su navedene u Prilogu I. Uredbi ESB/2008/32. Odgovarajuće statističke podatke prikupljaju nacionalne središnje banke, koje moraju utvrditi postupke izvještavanja koje je potrebno poštivati.

Uredba ESB/2008/32 ne sprječava nacionalne središnje banke da prikupljaju od stvarne izvještajne populacije statističke podatke koji su potrebni za ispunjavanje statističkih zahtjeva ESB-a, kao dio šireg okvira statističkog izvještavanja koji nacionalne središnje banke uspostavljaju na vlastitu odgovornost u skladu s pravom Zajednice ili nacionalnim pravom, ili uspostavljenom praksom, koja služi za druge statističke svrhe. Ovo, međutim, ne dovodi u pitanje ispunjavanje statističkih zahtjeva navedenih u Uredbi ESB/2008/32. U posebnim slučajevima ESB se može osloniti na statističke podatke, prikupljene u tu svrhu, kako bi ispunio svoje zahtjeve.

Posljedica odstupanja koje odobrava NSB, kao što je prethodno navedeno, jest ta da male monetarne financijske institucije podliježu smanjenim obvezama izvještavanja (što, između ostalog, podrazumijeva samo tromjesečno izvještavanje), koje su obvezne glede minimalnih pričuva, te su navedene u Prilogu III. Uredbi ESB/2008/32. Zahtjevi za te male monetarne financijske institucije, koje nisu kreditne institucije, navedeni su u članku 8. te uredbe. Međutim, monetarne financijske institucije, kojima je odobreno odstupanje, imaju mogućnost u cijelosti ispuniti izvještajne zahtjeve.

5. Korištenje statističkih podataka na temelju uredbe ESB-a o minimalnim pričuvama

Da bi se umanjio teret izvještavanja i da se izbjegne dupliciranje prilikom prikupljanja statističkih podataka, statistički podaci koji se odnose na bilancu, a koje monetarne financijske institucije priopćavaju na temelju Uredbe ESB/2008/32, također se koriste za obračun osnovice za obračun pričuve na temelju Uredbe ESB/2003/9.

Za potrebe statistike, izvještajne jedinice trebaju priopćavati podatke svojim dotičnim nacionalnim središnjim bankama u skladu s okvirom u niže navedenoj tablici 1., koja je uključena u Prilog III. Uredbi ESB/2008/32. Izvještajne institucije koriste okvire u tablici 1., označene s"*, za obračun svoje osnovice za obračun pričuve (vidjeti okvir 9. u poglavlju 7.).

Da bi se točno obračunala osnovica za obračun pričuve na koju se primjenjuje pozitivna stopa pričuve, potrebna je detaljna podjela za depozite s ugovorenim rokom dospijeća duljim od 2 godine, za iskupive depozite s otkaznim rokom duljim od 2 godine, i za obveze po repo poslovima kreditnih institucija u odnosu na sektore („domaći” i „ostale države članice”) „monetarne financijske institucije (MFI)”, „kreditne institucije na koje se primjenjuju odredbe o obveznim pričuvama, ESB i nacionalne središnje banke” i „središnja država”, te u odnosu na sektor „ostatak svijeta” (engl. *Rest of the World - RoW*).

Nadalje, kreditne institucije na koje se primjenjuju odredbe o obveznim pričuvama, ovisno o nacionalnom sustavu prikupljanja i ne dovodeći u pitanje potpunu usklađenost s definicijama i načelima klasifikacije bilance za monetarne financijske institucije, koja je navedena u Uredbi ESB/2008/32, mogu alternativno priopćavati podatke koji su potrebni za obračun osnovice za obračun pričuve, osim onih o prenosivim instrumentima, u skladu s tablicom 1.a, ako to ne utječe niti na jednu od pozicija označenih podebljanim tiskom iz tablice 1.

Prilog III. Uredbi ESB/2008/32 sadrži posebne i prijelazne odredbe i odredbe o spajanjima odnosno pripajanjima koja uključuju kreditne institucije, u vezi s primjenom sustava minimalnih pričuva.

Prilog III. Uredbi ESB/2008/32 uključuje, posebno, program izvještavanja za kreditne institucije rubnih vrijednosti (engl. *in the tail*). Kreditne institucije rubnih vrijednosti moraju priopćavati minimalno tromjesečne podatke potrebne za obračun osnovice za obračun pričuve, u skladu s tablicom 1.a. Te institucije osiguravaju da izvještavanje u skladu s tablicom 1.a bude potpuno usklađeno s definicijama i klasifikacijama koje se primjenjuju u tablici 1. Podaci o osnovici za obračun pričuve za institucije rubnih vrijednosti za tri razdoblja održavanja pričuve temelje se na podacima na kraju tromjesečja, koje prikupljaju nacionalne središnje banke.

Prilog III. uključuje i odredbe o grupnom izvještavanju kreditnih institucija na agregiranoj osnovi. Po primitku odobrenja ESB-a, kreditne institucije na koje se primjenjuju odredbe o minimalnim pričuvama unutar jednog nacionalnog područja mogu priopćavati statističke podatke u vezi sa svojom konsolidiranom osnovicom za obračun pričuve kao grupa, ako su se sve dotične institucije odrekle koristi od bilo koje paušalne olakšice za obveznu pričuvu. Međutim, korist od paušalne olakšice ostaje za grupu u cjelini. Ako je grupi kreditnih institucija dopušteno držanje minimalnih pričuva preko posrednika, no ne ostvaruje korist od takvog grupnog izvještavanja, dotični NSB može odobriti posredniku agregirano statističko izvještavanje (osim onog za osnovicu za obračun pričuve) u ime te grupe kreditnih institucija. U tom slučaju, korist od paušalne olakšice ostaje za svakog člana grupe. Sve su dotične institucije zasebno uključene u popis monetarnih financijskih institucija ESB-a.

Nadalje, prilog uključuje odredbe koje je potrebno primijeniti u slučaju spajanja odnosno pripajanja koja uključuju kreditne institucije. U ovom prilogu izrazi „spajanje odnosno pripajanje”, „institucije koje se spajaju odnosno pripajaju” i „institucija preuzimateljica” imaju značenje utvrđeno u članku 1. Uredbe ESB/2003/9. Za razdoblje održavanja, unutar kojeg spajanje odnosno pripajanje stupa na snagu, obvezne pričuve institucije preuzimateljice obračunavaju se i trebaju biti ispunjene, kao što je navedeno u članku 13. te uredbe. Za uzastopna razdoblja održavanja pričuve, obvezne pričuve institucije preuzimateljice obračunavaju se na temelju osnovice za obračun pričuve i statističkih podataka u skladu s posebnim pravilima (vidjeti tablicu u Prilogu III. Uredbi ESB/2008/32), ako je to primjenjivo. Inače se primjenjuju uobičajena pravila za priopćavanje statističkih podataka i obračun obveznih pričuva, kao što je navedeno u članku 3. Uredbe ESB/2003/9. Osim toga, relevantna nacionalna središnja banka može ovlastiti instituciju preuzimateljicu da ispunjava svoju obvezu priopćavanja statističkih podataka preko privremenih postupaka. Ovo odstupanje od uobičajenog postupka izvještavanja mora biti ograničeno na najkraće moguće vrijeme, a u svakom slučaju ne smije trajati duže od šest mjeseci nakon što je spajanje odnosno pripajanje stupilo na snagu. Ovo odstupanje ne dovodi u pitanje obvezu institucije preuzimateljice da ispunjava obveze izvještavanja u skladu s Uredbom ESB/2008/32, te, ako je to primjenjivo, svoj obvezu preuzimanja obveza izvještavanja institucija koje se spajaju odnosno pripajaju.

	B. Ostale države članice sudionice										C. Ostatak svijeta							
	MFI (1)					NFI					Ukupno	Banke	Nebankarske institucije	D. Neraspoređeno				
	Kreditne institucije	od toga: kreditne institucije obveznice pričuve, ESB i nacionalne središnje banke	Opća država (S.13)		Ukupno	Ostali financijski posrednici + pomoćne financijske institucije (S.123 + S.124)		Društva za osiguranje i mirovinski fondovi (S.125)	Nefinancijska društva (S.11)	Stanovništvo + neprofitne institucije koje služe stanovništvu (S.14 + S.15)								
			Središnja država (S.131)	Ostala opća država		od toga: središnja proustranka (2)	od toga: FVC											
(i)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)								
BILANČNE STAVKE																		
OBVEZE																		
8. Gotovina u optjecaju	*		*															
9. Depoziti																		
do 1 godine																		
duže od 1 godine																		
od toga: prenosivi depoziti																		
od toga: do 2 godine																		
od toga: sindicirani krediti																		
9e. Euro	*		*															
9.1e. Prekonočni																		
od toga: prenosivi depoziti																		
9.2e. S ugovorenim rokom dospjela																		
do 1 godine																		
od 1 do 2 godine																		
duže od 2 godine	*		*															
9.3e. Iskupivi depoziti s otkaznim rokom																		
do 3 mjeseca																		
duže od 3 mjeseca																		
od toga: duže od 2 godine (2)																		
9.4e. Repo ugovori	*		*															
9x. Strane valute																		
9.1x. Prekonočni																		
9.2x. S ugovorenim rokom dospjela																		
do 1 godine																		
od 1 do 2 godine																		
duže od 2 godine	*		*															
9.3x. Iskupivi depoziti s otkaznim rokom																		
do 3 mjeseca																		
duže od 3 mjeseca																		
od toga: duže od 2 godine (2)																		
9.4x. Repo ugovori	*		*															
10. Dionice/tudjeli u NF-a (2)	*		*															
11. Izdani dužnički vrijednosni papiri																		
11c. Euro																		
do 1 godine																		
od 1 do 2 godine																		
od toga: do 2 godine i s nominalnim kapitalnim jamstvom manjim od 100 %																		
duže od 2 godine																		
11x. Strane valute																		
do 1 godine																		
od 1 do 2 godine																		
od toga: do 2 godine i s nominalnim kapitalnim jamstvom manjim od 100 %																		
duže od 2 godine																		
12. Kapital i rezerve																		
13. Preostale obveze																		

*
*
*

*
*
*

BILANČNE STAVKE	B. Ostale države članice sudionice										C. Ostatak svijeta	D. Neraspoređeno
	MFI	NFI										
		Opća država (S.1.3)	Ostali financijski posrednici + pomoćne financijske institucije (S.1.23 + S.1.24)			Društva za osiguranje i mirovinski fondovi (S.1.25)	Nefinancijska društva (S.1.1)	Stanovništvo + neprofitne institucije koje služe stanovništvu (S.1.4 + S.1.5)				
			Ukupno	Od toga: središnja protustranka (*)	Od toga: FVC			Ukupno	Potrošački krediti	Stambeni krediti		
									Od toga: PIV/PNPS (*)			
IMOVINA												
1. Gotovina												
1e. od toga: euro												
2. Krediti												
— do 1 godine												
— od 1 do 5 godina												
— dulje od 5 godina												
od toga: sindicirani krediti												
od toga: repo ugovori												
2e. od toga: euro												
— od toga: revolving krediti i prekorčenja												
— od toga: krediti po kreditnim karticama s kamatama												
— od toga: krediti po kreditnim karticama s odgođenim beskamatnim plaćanjem												
3. Vrijednosni papiri osim dionica												
3e. Euro												
do 1 godine												
od 1 do 2 godine												
dulje od 2 godine												
3x. Strane valute												
do 1 godine												
od 1 do 2 godine												
dulje od 2 godine												
4. Dionice/udjeli u NF-a												
5. Dionice i ostali udjeli												
6. Dugotrajna imovina												
7. Preostala imovina												

(*) Čelje označene * rabe se u izračunu osnovice za obračun pričuve. U slučaju dužničkih vrijednosnih papira, kreditne institucije dostavljaju dokaze o obvezama koje se isključuju iz osnovice za obračun pričuve ili primjenjuju standardizirani odbitak fiksnog postotka koji je odredio ESB. Podatke iz čelja s nepodebljanim slovima dostavljaju isključivo kreditne institucije obveznice primjene obvezne pravila o primjeni posebna pravila o primjeni obvezne pričuve u Prilogu III. Uredbi ESH/2008/32.

(*) Dostavljanje ove stavke dobrovoljno je do daljnjeg.

(*) Podaci u ovoj stavci mogu podlijegati različitim postupcima izrade statistika, koji se temelje na odluci NSB-a u skladu s pravilima iz Priloga I. dijela 2. Uredbe ESH/2008/32.

(*) Središnje proustranke

(*) Poduzete s jednim vlasnikom/partnerstva bez neovisnog pravnog statusa

Tablica 1.a

Pojednostavnjeno izvještavanje o podacima potrebnim za minimalne obvezne pričuve

	Osnovica za obračun pričuve, kao zbroj sljedećih stupaca u tablici 1. (Obveze): (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(f)-(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
OBVEZE PO OSNOVI DEPOZITA (zajedno euro i strane valute)	
9 UKUPNI DEPOZITI	
9.1e + 9.1 x	
9.2e + 9.2 x	
9.3e + 9.3 x	
9.4e + 9.4 x	
od čega:	
9.2e + 9.2 x s ugovorenim rokom dospijeća duljim od 2 godine	
od čega:	
9.3e + 9.3 x iskupivi depoziti s otkaznim rokom duljim od 2 godine	Dobrovoljno izvještavanje
od čega:	
9.4e + 9.4 x repo poslovi	
	Neraspoređeno, stupac (t) u tablici 1. (Obveze)
PRENOSIVI INSTRUMENTI (zajedno euro i strane valute)	
11. IZDANI DUŽNIČKI VRIJEDNOSNI PAPIRI	
11. e + 11. x s ugovorenim rokom dospijeća do 2 godine	
11. IZDANI VRIJEDNOSNI PAPIRI	
11. e + 11. x s ugovorenim rokom dospijeća duljim od 2 godine	

6. Provjera i prisilno prikupljanje

Sam ESB i nacionalne središnje banke obično provode svoje ovlasti kako bi provjerile i prisilno prikupile statističke podatke, kad god nisu ispunjeni minimalni standardi za prijenos, točnost, konceptualnu usklađenost i reviziju. Ovi minimalni standardi navedeni su u Prilogu IV. Uredbi ESB/2008/32.

7. Države članice EU čija valuta nije euro

Budući da uredba iz članka 34. stavka 34.1. Statuta ESSB-a ne daje nikakvo pravo i ne nalaže nikakve obveze državama članicama s odstupanjem (članak 42. stavak 42.1. Statuta ESSB-a) i Danskoj (stavak 1. Protokola o određenim odredbama koje se odnose na Dansku), te nije primjenjiva na Ujedinjenu Kraljevinu (stavak 7. Protokola o određenim odredbama koje se odnose na Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske), Uredba ESB/2008/32 primjenjuje se samo u državama članicama.

Međutim, članak 5. Statuta ESSB-a u vezi ovlasti ESB-a i nacionalnih središnjih banaka u području statistike i Uredba (EZ) br. 2533/98 primjenjuju se u svim državama članicama. To također podrazumijeva, zajedno s drugom i trećom alinejom članka 4. stavka 3. Ugovora o Europskoj uniji, obvezu država članica EU čija valuta nije euro da na nacionalnoj razini osmisle i provedu sve mjere koje smatraju primjernim kako bi se prikupili potrebni statistički podaci za ispunjavanje zahtjeva ESB-a u vezi sa statističkim izvještavanjem, kao i pravodobne pripreme u području statistike, kako bi postale države članice sudionice. Ova je obveza izričito navedena u članku 4. i u uvodnoj izjavi 17. Uredbe (EZ) br. 2533/98. Zbog transparentnosti ova je posebna obveza ponovno navedena u uvodnim izjavama Uredbe ESB/2008/32.

Dodatak 5.

Internetske stranice Eurosustava

SREDIŠNJA BANKA	INTERNETSKA STRANICA
Europska središnja banka	www.ecb.europa.eu
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be or www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Eesti Pank	www.eestipank.ee
Central Bank of Ireland	www.centralbank.ie
Grčka središnja banka	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Ciparska središnja banka	www.centralbank.gov.cy
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
Central Bank of Malta	www.centralbankmalta.org
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Národná banka Slovenska	www.nbs.sk
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki	www.bof.fi

Dodatak 6.

POSTUPCI I SANKCIJE KOJE SE PRIMJENJUJU U SLUČAJU NEISPUNJAVANJA OBVEZE DRUGE UGOVORNE STRANE**1. Novčane kazne**

U slučaju da druga ugovorna strana povrijedi pravila aukcije ⁽¹¹⁸⁾, pravila bilateralne transakcije ⁽¹¹⁹⁾, pravila za korištenje odnosne imovine ⁽¹²⁰⁾, pravila za postupke na kraju dana ili uvjete za pristup stalno raspoloživoj mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana ⁽¹²¹⁾, Eurosustav primjenjuje novčane kazne kako slijedi:

- (a) Za povrede pravila u vezi s aukcijama, bilateralnim transakcijama i korištenjem odnosne imovine za prvu i drugu povredu koja se pojave u razdoblju od 12 mjeseci, primjenjuje se novčana kazna za svaku povredu. Novčane kazne koje se mogu primijeniti obračunavaju se po kamatnoj stopi na stalno raspoloživu mogućnost posudbe od središnje banke uvećanoj za 2,5 postotna boda.

Za povrede pravila u vezi s aukcijama i bilateralnim transakcijama, novčane se kazne obračunavaju na temelju iznosa kolaterala ili gotovine koji druga ugovorna strana nije mogla namiriti, pomnoženo s koeficijentom 7/360.

Za povrede pravila u vezi s korištenjem odnosne imovine ⁽¹²²⁾, novčane se kazne obračunavaju na temelju iznosa neprihvatljive imovine (ili imovine koju druga ugovorna strana ne smije koristiti): i. koju druga ugovorna strana osigurava NSB-u ili ESB-u; ili ii. koju druga ugovorna strana nije uklonila nakon 20 radnih dana od događaja nakon kojeg prihvatljiva imovina postaje neprihvatljivom ili je druga ugovorna strana više ne smije koristiti, pomnoženo s koeficijentom 1/360.

- (b) Kada su prvi put prekršena pravila za postupke na kraju dana ili za pristup stalno raspoloživoj mogućnosti posudbe od središnje banke na kraju dana, mogu se primijeniti novčane kazne koje se obračunavaju po kamatnoj stopi na stalno raspoloživu mogućnost posudbe od središnje banke uvećano za 5 postotnih bodova. U slučaju ponovljenih povreda, zatezna se kamatna stopa povećava za daljnjih 2,5 postotnih bodova, svaki put kada se to dogodi u 12-mjesečnom razdoblju, obračunato na osnovi iznosa neovlaštenog pristupa stalno raspoloživoj mogućnosti posudbe od središnje banke.

2. Nenovčane kazne

Eurosustav privremeno isključuje druge ugovorne strane zbog povreda pravila u vezi s aukcijama i bilateralnim transakcijama i pravila za odnosnu imovinu, kao što je niže navedeno:

2.1. Privremeno isključenje nakon povreda pravila koja se odnose na aukcije i bilateralne transakcije

Ako dođe do treće povrede iste vrste u razdoblju od 12 mjeseci, Eurosustav privremeno isključuje druge ugovorne strane iz daljnjih operacija na otvorenom tržištu iste vrste koje se provode prema jednakim postupcima koji trebaju započeti tijekom određenog razdoblja, osim novčane kazne obračunate u skladu s pravilima opisanima u odjeljku 1. Ovo se isključenje primjenjuje u skladu sa sljedećom ljestvicom:

- (a) ako je iznos neisporučenog kolaterala ili gotovine prilikom treće povrede do 40 % ukupnog kolaterala ili gotovine koju je potrebno isporučiti, primjenjuje se privremeno isključenje od jednog mjeseca;
- (b) ako je iznos neisporučenog kolaterala ili gotovine prilikom treće povrede između 40 % i 80 % ukupnog kolaterala ili gotovine koju je potrebno isporučiti, primjenjuje se privremeno isključenje od dva mjeseca; i

⁽¹¹⁸⁾ Ovo se primjenjuje ako druga ugovorna strana ne prenese dovoljan iznos odnosne imovine ili gotovine (ako je to primjenjivo, vezano uz maržne pozive) za namiru iznosa likvidnosti, koji joj je bio raspodijeljen u operaciji za puštanje likvidnosti, na datum namire – ili ako taj iznos ne kolateralizira do dospjeća operacije pomoću odgovarajućih maržnih poziva – ili ako ne prenese dovoljan iznos gotovine za namiru iznosa koji joj je bio raspodijeljen u operaciji za povlačenje likvidnosti.

⁽¹¹⁹⁾ Ovo se primjenjuje ako druga ugovorna strana ne prenese dovoljan iznos prihvatljive odnosne imovine ili ako ne dostavi dovoljno gotovine za namiru iznosa ugovorenog u bilateralnim transakcijama, ili ako ne kolateralizira nedospjelu bilateralnu transakciju u bilo koje vrijeme do njezinog dospjeća pomoću odgovarajućih maržnih poziva.

⁽¹²⁰⁾ Ovo se primjenjuje ako druga ugovorna strana koristi imovinu koja nije prihvatljiva ili koja je postala neprihvatljiva (ili koju ne smije koristiti) za osiguranje neotplaćenog kredita.

⁽¹²¹⁾ Ovo se primjenjuje ako druga ugovorna strana ima negativan saldo na računu za namiru na kraju dana i ne ispunjava uvjete za pristup stalno raspoloživoj mogućnosti posudbe od središnje banke.

⁽¹²²⁾ Sljedeće odredbe također se primjenjuju ako: (a) druga ugovorna strana koristi neprihvatljivu imovinu ili je pružila informacije koje negativno utječu na vrijednost kolaterala, na primjer informacije o neotplaćenom iznosu upotrijebljenog kreditnog potraživanja; ili (b) ako druga ugovorna strana koristi imovinu koja nije prihvatljiva zbog bliske veze između izdavatelja/garanta i druge ugovorne strane.

- (c) ako je iznos neisporučenog kolaterala ili gotovine prilikom treće povrede između 80 % i 100 % ukupnog kolaterala ili gotovine koju je potrebno isporučiti, primjenjuje se privremeno isključenje od tri mjeseca.

Ove novčane kazne i mjere privremenog isključenja također se primjenjuju, ne dovodeći u pitanje odjeljak 2.3., za svaku sljedeću povredu tijekom svakog 12-mjesečnog razdoblja.

2.2. *Privremeno isključenje nakon povreda pravila za odnosnu imovinu*

Ako dođe do treće povrede u razdoblju od 12 mjeseci, Eurosustav privremeno isključuje drugu ugovornu stranu iz daljnjih operacija na otvorenom tržištu, osim novčane kazne obračunate u skladu s prethodno navedenim odjeljkom 1.

Ove novčane kazne i mjere privremenog isključenja također se primjenjuju, ne dovodeći u pitanje odjeljak 2.3., za svaku sljedeću povredu tijekom svakog 12-mjesečnog razdoblja.

2.3. *Privremeno isključenje iz pristupa svim budućim mjerama monetarne politike za određeno razdoblje u iznimnim slučajevima*

U iznimnim slučajevima, ako je to potrebno zbog ozbiljnosti slučaja (slučajeva) neusklađenosti, posebno vodeći računa o uključenim iznosima, učestalosti ili trajanju slučajeva neusklađenosti, osim novčane kazne obračunate u skladu s prethodno navedenim odjeljkom 1., treba razmotriti i privremeno isključenje druge ugovorne strane iz svih budućih operacija monetarne politike tijekom razdoblja od tri mjeseca.

2.4. *Institucije koje se nalaze u drugim državama članicama*

Eurosustav može također odlučiti bi li mjere privremenog isključenja, za koje je predloženo da se poduzmu protiv druge ugovorne strane, također trebalo primijeniti i na podružnice iste institucije koje se nalaze u drugim državama članicama.

—————

Dodatak 7.

ZASNIVANJE VALJANOG OSIGURANJA ZA KREDITNA POTRAŽIVANJA

Kako bi se osiguralo zasnivanje valjanog osiguranja za kreditna potraživanja i kako bi se kreditna potraživanja mogla brzo realizirati u slučaju da druga ugovorna strana ne ispunjava svoje obveze, sljedeći dodatni zakonski uvjeti trebaju biti ispunjeni:

- (a) *Provjera postojanja kreditnih potraživanja*: nacionalne središnje banke koriste barem sljedeće mjere kako bi provjerile postojanje kreditnih potraživanja koja su dostavljena Eurosustavu kao kolateral: i. vlastita potvrda i obvezivanje druge ugovorne strane prema NSB-u, barem tromjesečno, u vezi s postojanjem kreditnih potraživanja koja su dana kao kolateral, što je moguće zamijeniti uzajamnim provjerama informacija koje se čuvaju u središnjim registrima kredita, ako oni postoje; ii. jednokratna provjera od strane supervizora NSB-a ili vanjskih revizora postupaka koje koristi druga ugovorna strana za dostavu informacija Eurosustavu o postojanju kreditnih potraživanja; i iii. nasumične provjere kvalitete i točnosti vlastitog potvrđivanja koje provode nacionalne središnje banke, odgovarajući kreditni registri, supervizori ili vanjski revizori.

Tromjesečno vlastito potvrđivanje i obvezivanje iz točke i. gore uključuje zahtjev da druge ugovorne strane u Eurosustavu u pisanom obliku učine sljedeće:

- i. potvrde i zajamče usklađenost kreditnih potraživanja dostavljenih NSB-u s kriterijima prihvatljivosti koje primjenjuje Eurosustav;
- ii. potvrde i zajamče da se niti jedno kreditno potraživanje koje je dostavljeno kao odnosna imovina istodobno ne koristi kao kolateral u korist neke druge treće strane i obvežu se da druga ugovorna strana neće mobilizirati bilo koje kreditno potraživanje kao kolateral za bilo koju treću osobu; i
- iii. potvrde i zajamče da će odmah obavijestiti nadležni NSB, a najkasnije tijekom sljedećeg radnog dana, o svakom događaju koji značajno utječe na stvarni ugovorni odnos između druge ugovorne strane i predmetnog NSB-a, posebice o prijevremenoj, djelomičnoj ili ukupnoj otplati, smanjenju vrijednosti ili značajnoj promjeni uvjeta kreditnih potraživanja.

Kako bi se takve provjere izvršile kao što je to navedeno u točkama ii. i iii. gore (jednokratna potvrda i nasumične provjere), supervizori ili posebice nacionalne središnje banke ili vanjski revizori moraju biti ovlašteni za obavljanje takvog pregleda, po potrebi ugovorno ili u skladu s važećim nacionalnim zahtjevima.

- (b) *Obavještanje dužnika o mobiliziranju kreditnih potraživanja ili registracija takve mobilizacije*: u vezi s obavještanjem dužnika o mobilizaciji kreditnog potraživanja kao kolaterala, vodeći računa o posebnostima različitih područja nadležnosti, zahtijeva se sljedeće:

- i. U nekim državama članicama gdje je obavještanje dužnika o mobilizaciji kreditnih potraživanja koje služi kao kolateral, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, preduvjet za valjanu mobilizaciju, kako je to određeno važećom nacionalnom dokumentacijom, *ex ante* obavještanje dužnika zakonski je uvjet za prihvatljivost kreditnog potraživanja. *Ex ante* obavještanje dužnika u svrhu prihvatljivosti zahtijeva da druga ugovorna strana ili NSB (kako je to navedeno u važećoj nacionalnoj dokumentaciji) moraju obavijestiti dužnika, unaprijed ili u vrijeme stvarne mobilizacije kolaterala, o tome da druga ugovorna strana mobilizira kreditno potraživanje kao kolateral u korist NSB-a.
- ii. U nekim drugim državama članicama, gdje je registracija s javnim učinkom mobilizacije kreditnog potraživanja kao kolaterala preduvjet za valjanu mobilizaciju ili, u određenim slučajevima, preduvjet za pravo prednosti kreditnog potraživanja prema nacionalnom pravu, kako je to navedeno u važećoj nacionalnoj dokumentaciji, takva se registracija traži unaprijed ili u vrijeme stvarne mobilizacije kao kolaterala.
- iii. Konačno, u državama članicama gdje *ex ante* obavještanje dužnika ili registracija s javnim učinkom mobilizacije kreditnog potraživanja kao kolaterala nije potrebna u skladu s točkama a) i b) gore, kako je to navedeno u važećoj nacionalnoj dokumentaciji, zahtijeva se *ex post* obavještanje dužnika. *Ex post* obavještanje dužnika zahtijeva da druga ugovorna strana ili NSB (kako je to navedeno u važećoj nacionalnoj dokumentaciji) moraju obavijestiti dužnika o tome da druga ugovorna strana mobilizira kreditno potraživanje kao kolateral u korist NSB-a odmah nakon kreditnog događaja. „Kreditni događaj” označava događaj nastanka statusa neispunjavanja obveza ili slične događaje kako je to dalje određeno važećom nacionalnom dokumentacijom.

Ne postoji zahtjev za obavještanje u slučajevima kada su kreditna potraživanja instrumenti koji glase na donositelja, za koje važeće nacionalno zakonodavstvo ne zahtijeva obavještanje. U takvim slučajevima postoji zahtjev da se instrumenti koji glase na donositelja fizički prenesu na dotični NSB unaprijed ili u trenutku njihove stvarne mobilizacije kao kolateral.

Gore navedeni zahtjevi jesu minimalni zahtjevi. Nacionalne središnje banke mogu donijeti odluku da osim navedenog, u gore spomenutim slučajevima traže i *ex ante* obavještanje ili registraciju, kako je to određeno odgovarajućom nacionalnom dokumentacijom.

- (c) *Izostanak ograničenja u vezi s bankovnom tajnom i povjerljivošću*: druga ugovorna strana nije obvezna ishoditi odobrenje dužnika za objavu informacija o kreditnom potraživanju i dužniku koje zahtijeva Eurosustav u svrhu zasnivanja valjanog osiguranja naplate kreditnih potraživanja i brze realizacije kreditnih potraživanja, u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza za drugu ugovornu stranu. Druga ugovorna strana i dužnik ugovorom utvrđuju da je dužnik bezuvjetno suglasan s objavljivanjem Eurosustavu takvih pojedinosti o kreditnom potraživanju i dužniku. Navedena odredba nije potrebna ako u nacionalnom zakonodavstvu ne postoje pravila koja ograničavaju davanje takvih podataka, kako je to navedeno u važećoj nacionalnoj dokumentaciji.
 - (d) *Izostanak ograničenja u vezi s mobilizacijom kreditnih potraživanja*: druge ugovorne strane moraju osigurati da su potraživanja po kreditima u potpunosti prenosiva i da se mogu mobilizirati bez ograničenja kao kolateral u korist Eurosustava. Ne bi trebala postojati nikakva ograničavajuća klauzula u vezi s mobilizacijom u sporazumu o kreditnom potraživanju ili u bilo kojem drugom sporazumu između druge ugovorne strane i dužnika, osim ako nacionalno zakonodavstvo izričito predviđa povlašteni položaj Eurosustava glede mobilizacije kolaterala, bez obzira na moguća ugovorna ograničenja.
 - (e) *Izostanak ograničenja u vezi s realizacijom kreditnih potraživanja*: sporazum o kreditnim potraživanjima ili drugi sporazum između drugih ugovornih strana i dužnika ne bi smjeli sadržavati bilo kakva ograničenja glede realizacije kreditnih potraživanja koja se koriste kao kolateral, uključujući bilo koji oblik, vrijeme ili druge zahtjeve u vezi s realizacijom.
-

PRILOG II.

DODATNA MINIMALNA ZAJEDNIČKA OBILJEŽJA

- I. **Dodatna minimalna zajednička obilježja koja se primjenjuju na sve aranžmane za operacije monetarne politike**
1. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali osigurati da standardne odredbe ili uvjeti NSB-a vrijede za operacije monetarne politike.
2. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali osigurati da nacionalne središnje banke budu u stanju provesti sve izmjene okvira monetarne politike, bez nepotrebnog kašnjenja. Potrebno je predvidjeti obavijest o takvim promjenama koje treba priopćiti drugim ugovornim stranama, uz navođenje točnog trenutka kada one počinju proizvoditi pravne učinke.
3. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali određivati da bi sva plaćanja koja se odnose na operacije monetarne politike (koja nisu devizna plaćanja u valutnim ugovorima o razmjeni) trebala biti u eurima.
4. Ako je potrebno sve transakcije po ugovoru ujediniti u jedan ugovor i/ili je potrebno sklopiti ugovor u obliku okvirnog sporazuma kako bi se omogućilo učinkovito netiranje pri zatvaranju ili prekidu transakcije, takva bi odredba trebala biti uključena.
5. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali osigurati da, u odnosu između NSB-a i drugih ugovornih strana, postoje primjerena i nedvosmislena pravila, koja se odnose na korištenje obrazaca (uključujući potvrdu o uvjetima transakcije), nositelje podataka i sredstva i posebnosti komunikacije.
6. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali predvidjeti barem one događaje nastanka statusa neispunjavanja obveza koji nisu značajno različiti od sljedećih:
 - (a) nadležna sudska ili druga tijela donijela su odluku da se u odnosu na drugu ugovornu stranu provede postupak likvidacije ili imenovanje likvidatora ili slične službene osobe nad drugom ugovornom stranom ili bilo koji drugi sličan postupak;
 - (b) nadležna sudska ili druga tijela donijela su odluku da se u odnosu na sudionika provede mjera reorganizacije ili drugi sličan postupak čija je svrha zaštita ili sanacija financijskog položaja druge ugovorne strane i izbjegavanje donošenja odluke takve vrste koja je navedena pod (a);
 - (c) pisana izjava druge ugovorne strane o njezinoj nemogućnosti plaćanja svih ili dijela njezinih dugova ili ispunjavanja njezinih obveza koje proizlaze iz transakcija monetarne politike ili dobrovoljnog općeg sporazuma ili ugovora koji ona sklopi sa svojim vjerovnicima ili ako druga ugovorna strana jest ili se smatra insolventnom ili se smatra da nije u stanju plaćati svoje dugove;
 - (d) postupovne mjere prije donošenja odluka prethodno navedenih pod (a) ili (b);
 - (e) bilo koji iskaz ili druga predugovorna izjava koju daje druga ugovorna strana ili za koju se podrazumijeva da ju je druga ugovorna strana dala, a koja je po važećim odredbama zakona netočna ili neistinita;
 - (f) privremeno je oduzeto ili opozvano odobrenje druge ugovorne strane za obavljanje djelatnosti, u skladu s Direktivom 2006/48/EZ ili Direktivom 2004/39/EZ, kako se svaka od njih provodi u dotičnoj državi članici Eurosustava;
 - (g) druga ugovorna strana privremeno je ili trajno isključena iz članstva u nekom platnom sustavu ili režimu preko kojeg se provode plaćanja u okviru transakcija monetarne politike ili je (osim za transakcije valutne razmjene) privremeno ili trajno isključena iz članstva u bilo kojem sustavu namire vrijednosnih papira koji se koristi za namiru transakcija monetarne politike Eurosustava;
 - (h) protiv druge ugovorne strane poduzete su mjere iz članaka 30., 31., 33. i 34. Direktive 2006/48/EZ;
 - (i) (u vezi s obratnim transakcijama) druga ugovorna strana ne ispunjava odredbe koje se odnose na mjere za kontrolu rizika;
 - (j) (u vezi s repo transakcijama) druga ugovorna strana nije platila kupovnu cijenu ili cijenu ponovne kupnje ili nije isporučila kupljenu ili ponovno kupljenu imovinu ili (u vezi s kolateraliziranim kreditima) druga ugovorna strana nije isporučila imovinu ili nije izvršila isplatu kredita na odgovarajuće datume za takva plaćanja ili isporuke;

- (k) (u vezi s valutnim ugovorima o razmjeni i oročenim depozitima) druga ugovorna strana nije platila iznos eura ili (u vezi s transakcijama valutne razmjene) nije platila iznose u stranoj valuti na važeće datume za takva plaćanja;
- (l) nastanak događaja neispunjavanja obveze (koji nije značajno različit od onih određenih u ovoj točki 6. u vezi s drugom ugovornom stranom po ugovoru koji je zaključen za potrebe upravljanja deviznim pričuvama ili vlastitim sredstvima bilo kojeg člana Eurosustava;
- (m) druga ugovorna strana nije osigurala relevantne informacije, te je na taj način prouzročila ozbiljne posljedice za dotični NSB;
- (n) druga ugovorna strana nije izvršila neku svoju drugu obvezu po ugovorima za transakcije povratne kupnje i transakcije valutne razmjene, te (ako je to moguće ispraviti) ne ispravi takav propust u roku od najviše 30 dana u slučaju kolateraliziranih transakcija i u roku od najviše 10 dana za transakcije valutne razmjene, nakon što je NSB poslao upozorenje u kojem traži da se to učini;
- (o) nastao je status neispunjavanja obveza za drugu ugovornu stranu, u bilo kojem ugovoru, s bilo kojom drugom članicom Eurosustava, zaključen u svrhu provođenja operacija monetarne politike, u vezi kojih je ta druga članica Eurosustava ostvarila svoje pravo na zatvaranje bilo koje transakcije po takvom ugovoru zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza;
- (p) druga ugovorna strana postaje predmetom zamrzavanja sredstava i/ili mjera koje je uvela Unija prema članku 75. Ugovora, kojima se ograničava mogućnost druge ugovorne strane da koristi svoja sredstva;
- (q) druga ugovorna strana postaje predmetom zamrzavanja sredstava i/ili mjera koje je uvela država članica, a kojima se ograničava mogućnost druge ugovorne strane da koristi svoja sredstva;
- (r) sva imovina druge ugovorne strane ili njezin značajan dio predmet je naloga o zamrzavanju sredstava, zapljene, ovrhe ili nekog drugog postupka čija je svrha zaštita javnog interesa ili prava vjerovnika druge ugovorne strane,
- (s) sva imovina druge ugovorne strane ili njezin značajan dio ustupljen je drugom subjektu; i
- (t) bilo koji drugi budući ili postojeći događaj čiji bi nastanak mogao ugroziti ispunjavanje obveza druge ugovorne strane iz sporazuma koji je sklopila za potrebe provođenja operacije monetarne politike ili neka druga pravila koja se primjenjuju na odnos između druge ugovorne strane i bilo kojeg NSB-a.

Događaji (a) i (p) moraju biti automatski; događaji (b), (c) i (q) mogu biti automatski; događaji od (d) do (o) i od (r) do (t) ne mogu biti automatski i moraju biti na diskrecijskoj osnovi (tj. provedeni samo nakon dostave obavijesti o nastanku statusa neispunjavanja obveza). Takva obavijest o nastanku statusa neispunjavanja obveza može predviđati „početak” do najviše tri radna dana za ispravak određenog događaja. Za događaje nastanka statusa neispunjavanja obveza koji su na diskrecijskoj osnovi, odredbe vezane uz korištenje takvih diskrecijskih ovlasti trebale bi osiguravati izvjesnost glede učinka takvog korištenja.

7. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali osigurati da, u slučaju da dođe do nastanka statusa neispunjavanja obveza, NSB ima pravo iskoristiti sljedeća sredstva:
 - (a) privremeno isključenje, ograničenje ili trajno isključenje ugovorene strane iz pristupa druge operacijama na otvorenom tržištu;
 - (b) privremeno isključenje, ograničenje ili trajno isključenje druge ugovorne strane iz pristupa stalno raspoloživim mogućnostima Eurosustava;
 - (c) raskid svih nerealiziranih ugovora i transakcija; i
 - (d) zahtijevanje ubrzanog izvršenja potraživanja koja još nisu dospjela ili su potencijalna.

Osim toga, NSB može biti ovlašten za korištenje sljedećih sredstava:

- (a) korištenje depozita druge ugovorne strane koji su plasirani kod NSB-a, za prebijanje potraživanja od te druge ugovorne strane;
- (b) privremena obustava izvršavanja obveza prema drugoj ugovornoj strani sve dok potraživanje od druge ugovorne strane ne bude namireno;

- (c) potraživanje plaćanja zatezних kamata;
- (d) potraživanje odštete za sve pretrpljene gubitke kao posljedica nastanka statusa neispunavanja obveza druge ugovorne strane.

Osim toga, mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali osigurati da u slučaju da dođe do nastanka statusa neispunavanja obveza, takav NSB bude u pravnom položaju da može svu imovinu koja je dostavljena kao kolateral unovčiti bez nepotrebnog odgađanja, te na način koji daje pravo NSB-u da realizira vrijednost odobrenog kredita, ako druga ugovorna strana bez odgode ne podmiri svoje negativno stanje. Da bi osiguralo jedinstvenu provedbu uvedenih mjera, Upravno vijeće ESB-a može donositi odluke o pravnim sredstvima, uključujući privremeno isključenje, ili trajno isključenje iz pristupa operacijama na otvorenom tržištu ili stalnim mogućnostima Eurosustava.

8. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali osigurati da nacionalne središnje banke mogu dobiti sve odgovarajuće informacije od druge ugovorne strane u vezi s operacijama monetarne politike Eurosustava.
9. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali predvidjeti da sve obavijesti ili druga priopćenja trebaju biti u pisanom i/ili elektroničkom obliku. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB također trebali jasno precizirati na koji bi način obavijesti i ostala priopćenja trebala slati, te kada stupaju na snagu. Razdoblje nakon kojeg oni stupaju na snagu ne bi trebalo biti toliko dugo da se mijenja ekonomski učinak rješenja donesenih u cjelini. Posebno bi trebalo bez odgode dostavljati potvrde i promptno ih provjeravati.
10. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali određivati da se prava i obveze druge ugovorne strane ne smiju ustupiti niti opteretiti ili da druga ugovorna strana ne smije s njima raspolagati na neki drugi način, bez prethodne pisane suglasnosti NSB-a.
11. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali određivati da samo NSB i utvrđena druga ugovorna strana imaju prava i obveze koji proizlaze iz transakcije (no, dopuštajući odnose između nacionalnih središnjih banaka (i/ili ESB-a), koji proizlaze iz prekograničnog korištenja prihvatljive imovine i također, prema potrebi, za operacije, provedene s drugim ugovornim stranama koje djeluju preko mrežne institucije).
12. Mjerodavni bi ugovori koje primjenjuje NSB, trebali određivati da mjerodavno pravo koje primjenjuje NSB za mjerodavne ugovore ili propise i za sve transakcije temeljem tih ugovora i propisa treba biti (osim ako se pri prekograničnom korištenju prihvatljive imovine zahtijeva drukčije) pravo one države članice u kojoj se nalazi ta središnja banka, a za rješavanje sporova trebali bi biti nadležni službeni sudovi te države članice, ne dovodeći pri tome u pitanje nadležnost Suda Europske unije.
13. Sporazumi o depozitima bi trebali određivati da se namira oročenih depozita (i primitak i isplata) obavlja na dane koji su određeni u obavijesti ESB-a o depozitnoj operaciji.

II. Dodatna minimalna zajednička obilježja za obratne transakcije

Zajednička obilježja svih obratnih transakcija

14. U vrijeme kad se zaključuje svaka transakcija trebalo bi odrediti i datum obratne strane transakcije.
15. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB, trebali odrediti „radni dan” kao, vezano uz obvezu izvršavanja plaćanja, bilo koji dan kada je sustav TARGET2 otvoren za provedbu takvog plaćanja, te, vezano uz obvezu isporuke imovine, kao bilo koji dan kada su otvoreni sustavi namire vrijednosnih papira, preko kojih treba izvršiti isporuku, u mjestu gdje treba izvršiti isporuku odgovarajućih vrijednosnih papira.
16. Mehanizmi za zamjenu u eure iznosa koji nisu u eurima trebali bi određivati da je tečaj koji se koristi dnevni referentni devizni tečaj ESB-a za euro ili, ako on nije dostupan, promptni tečaj koji navede ESB za radni dan prije dana kada treba izvršiti konverziju za svoju prodaju eura uz kupnju druge valute.

Obilježja specifična za repo transakcije

17. Trebala bi postojati prodaja prihvatljive imovine za gotovinu u eurima, zajedno s istovremenim dogovorom da se istovjetna imovina u određenom trenutku proda natrag za gotovinu u eurima.

18. U vezi s obvezom da se istovjetna imovina proda natrag, kao istovjetnu imovinu treba odrediti imovinu istog izdavatelja koja čini dio istog izdanja (bez obzira na datum izdanja) te koja je jednake vrste, nominalne vrijednosti, iznosa i opisa kao i ona imovina s kojom je uspoređena. Ako je imovina u vezi s kojom se radi usporedba konvertirana ili renomirana ili je po njoj izvršena opcija opoziva, definiciju istovjetnosti potrebno je izmijeniti, tako da u slučaju konverzije znači onu imovinu u koju je imovina konvertirana, u slučaju da je po imovini izvršena opcija opoziva znači onu imovinu koja je istovjetna uplaćenju imovini pod uvjetom da je prodavatelj kupcu platio iznos koji je jednak vrijednosti opoziva, a u slučaju renomirane imovine imovinu istovjetnu onoj u kojoj je izvorna imovina bila renomirana, po potrebi, s iznosom novca koji je jednak razlici u vrijednosti između imovine prije i nakon njezinog renomiranja.
19. Događaji nastanka statusa neispunjavanja obveza koji daju NSB-u pravo da raskine ili zatvori transakcije koje su u toku ne bi trebali biti značajno različiti od odredbi iz točke 6.
20. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali sadržavati određene odredbe o netiranju s ciljem postizanja ekonomskih učinaka, istovjetnih onima koji su niže navedeni.
- (a) Nakon što nastane status neispunjavanja obveza, smatra se da je odmah nastupio datum ponovne kupnje za svaku transakciju i, ovisno o sljedećim odredbama, sva istovjetna imovina koja čini maržu odmah postaje isporučiva (tako da se izvršenje odgovarajućih obveza ugovornih strana u vezi s isporukom imovine i plaćanja cijene ponovne kupnje za bilo koju ponovno kupljenu imovinu provodi samo u skladu s odredbom (b) dolje) ili će se, umjesto toga, repo transakcija raskinuti.
- (b) i. Tržišne vrijednosti, pri nastanku statusa neispunjavanja obveze, ponovno kupljene imovine i bilo koje istovjetne imovine koja čini maržu, koju treba prenijeti, i cijenu ponovne kupnje koju treba uplatiti svaka ugovorna strana, određuje NSB za sve transakcije na datum ponovne kupnje; i
- ii. na temelju tako utvrđenih iznosa, NSB mora izračunati koliko je svaka ugovorna strana dužna jedna drugoj na datum ponovne kupnje. Iznosi koje jedna ugovorna strana potražuje prebijaju se s iznosima koje duguje drugoj ugovornoj strani, te samo ugovorna strana koja ima potraživanje vrednovano u nižem iznosu plaća neto saldo. Takav neto saldo dopijeva na naplatu sljedećeg dana kada je sustav TARGET2 otvoren za izvršenje plaćanja. Za potrebe ovog obračuna, svi iznosi koji nisu nominirani u eurima konvertiraju se u eure na odgovarajući datum po tečaju, koji se izračunava u skladu s točkom 16.
- (c) „Tržišna vrijednost pri nastanku statusa neispunjavanja obveze” glede bilo koje imovine na bilo koji datum označuje:
- i. tržišnu vrijednost takve imovine u vrijeme vrednovanja neispunjavanja obveze, obračunatu na osnovi najreprezentativnije cijene na radni dan koji prethodi datumu vrednovanja;
- ii. u odsutnosti reprezentativne cijene za određenu imovinu na radni dan koji prethodi datumu vrednovanja, koristi se posljednja korištena cijena trgovanja. Ako nije dostupna cijena trgovanja, NSB određuje cijenu, vodeći računa o posljednjoj cijeni koja je utvrđena za imovinu na referentnom tržištu;
- iii. u slučaju imovine za koju ne postoji tržišna vrijednost, sve ostale prihvatljive metode vrednovanja; i
- iv. ako je NSB prodao imovinu ili istovjetnu imovinu po tržišnoj cijeni, prije vremena vrednovanja kod nastanka statusa neispunjavanja obveze, NSB obračunava i određuje iznose neto primitaka od prodaje po odbitku svih prihvatljivih troškova, naknada i izdataka koji nastaju u vezi s takvom prodajom.
21. Ako mjerodavni ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB uključuju bilo kakve odredbe o zamjeni kolaterala, ti bi aranžmani trebali osiguravati održavanje usklađenosti sa zahtijevanim mjerama za kontrolu rizika.
22. Ako mjerodavni ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB uključuju odredbe o maržama koje treba platiti (ili vratiti) u gotovini, potrebno je osigurati da se bilo koja buduća obveza vraćanja (ili osiguravanja) marže najprije podmiruje s pomoću gotovine do istog iznosa (zajedno sa svim pripadajućim kamatama).

Obilježja specifična za kolateralizirane kreditne aranžmane

23. Imovina dostavljena u okviru kolateraliziranog kreditnog aranžmana (npr. zalog) mora biti takva da se može zakonski unovčiti, a da ne postoje prethodna potraživanja prema toj imovini. Treće osobe (uključujući nadležno tijelo za likvidaciju u slučaju insolventnosti) ne bi smjele imati mogućnost intervencije i uspješnog potraživanja založene imovine (osim u slučaju prijevare) niti bilo kakvih prava povezanih s njima.

24. NSB bi trebao biti u takvom pravnom položaju da bude u stanju realizirati ekonomsku vrijednost imovine koja je založena u sklopu operacije za puštanje likvidnosti u unaprijed utvrđenim okolnostima, koje nisu bitno drukčije od onih navedenih u točki 6., te bi također trebale odražavati okolnosti u kojima NSB može tretirati drugu ugovornu stranu kao ugovornu stranu za koju je nastao status neispunjavanja obveze po repo ugovorima.
25. Kolateralizirani kreditni aranžmani trebali bi dopuštati mogućnost da se operacije koje su zaključene na dnevnoj osnovi mogu produžiti na prekonocne operacije.

III. Dodatna minimalna zajednička obilježja za valutne aranžmane o razmjeni

26. Svaka transakcija treba biti zasnovana kao istodobno promptna i terminska prodaja i kupnja eura za stranu valutu.
27. Mjerodavni ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali bi uključivati odredbu u vezi s vremenskim rasporedom i mehanizmima za prijenos plaćanja. U vrijeme zaključivanja svake transakcije trebao bi se odrediti datum terminske prodaje/kupnje.
28. Mjerodavni ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali bi utvrditi stranu valutu, promptni tečaj, terminski tečaj, datum prijenosa i datum povratnog prijenosa u skladu sa sljedećim:
 - (a) „Strana valuta” je svaka zakonska valuta koja nije euro;
 - (b) „Promptni tečaj” znači, u odnosu na određenu transakciju, tečaj (izračunava se u skladu s točkom 16.) koji se primjenjuje za konverziju iznosa eura u iznos strane valute bitan za tu transakciju, koji će jedna ugovorna strana morati prenijeti drugoj strani na datum prijenosa na temelju plaćanja iznosa u eurima, a taj se tečaj određuje u potvrdi o poslu.
 - (c) „Terminski tečaj” znači tečaj izračunan u skladu s točkom 16. koji se primjenjuje za konverziju iznosa eura u iznos strane valute, koji će jedna ugovorna strana morati prenijeti drugoj strani na datum povratnog prijenosa na temelju plaćanja iznosa u eurima, a taj se tečaj određuje u potvrdi o poslu i definira se u mjerodavnim ugovorima ili propisima koje primjenjuje NSB.
 - (d) „Iznos povratnog prijenosa u stranoj valuti” znači iznos strane valute koji je potreban da bi se kupio iznos eura na datum povratnog prijenosa.
 - (e) „Datum prijenosa” znači, glede bilo koje transakcije, datum (i, gdje je to primjereno, vrijeme na taj datum) kada treba provesti prijenos iznosa eura od jedne ugovorne strane drugoj, a da bi se izbjegle sumnje, to treba biti datum (i, gdje je to primjereno, vrijeme na taj datum) kada su se ugovorne strane dogovorile da će se provesti namira prijenosa iznosa eura.
 - (f) „Datum povratnog prijenosa” znači, glede bilo koje transakcije, datum (i, gdje je to primjereno, vrijeme na taj datum) kada jedna ugovorna strana treba izvršiti povratni prijenos iznosa eura drugoj ugovornoj strani.
29. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali određivati da neki događaji (točka 30. određuje koji su to događaji) dovode do zatvaranja svih nedospjelih transakcija, te moraju i određivati način na koji bi se izvršilo takvo zatvaranje (uključujući netiranje kod prekida transakcije).
30. Događaji nastanka statusa neispunjavanja obveza koji NSB-u daje pravo da prekine i zatvori sve nedospjele transakcije ne bi smjeli biti značajno drukčiji od odredbi navedenih u točki 6.
31. Mjerodavni bi ugovori ili propisi koje primjenjuje NSB trebali uključivati odredbe u vezi s netiranjem, radi postizanja ekonomskih učinaka istovjetnih onima koju su niže navedeni.
 - (a) Ako nastupi događaj nastanka statusa neispunjavanja obveza, smatra se da je svaka transakcija raskinuta, a NSB utvrđuje zamjenske vrijednosti iznosa u eurima i iznosa povratnog prijenosa u stranoj valuti, tako da su te zamjenske vrijednosti iznosi koji bi bili potrebni da NSB sačuva ekonomski ekvivalent svih plaćanja koja bi se inače zahtijevala; i
 - (b) Na temelju tako utvrđenih iznosa, NSB mora izračunati koliko duguje jedna ugovorna strana drugoj strani na datum povratnog prijenosa. Iznosi koje jedna strana potražuje od druge konvertiraju se, po potrebi, u eure u skladu s točkom 16. i prebijaju s iznosima koje jedna strana duguje drugoj strani. Samo strana koja ima potraživanje vrednovano po nižoj vrijednosti od obveze plaća neto saldo. Taj neto saldo dospijeva na naplatu sljedećeg dana kada je sustav TARGET2 otvoren za provođenje tog plaćanja.

PRILOG III.

SMJERNICA KOJA JE STAVLJENA IZVAN SNAGE I POPIS NJEZINIH UZASTOPNIH IZMJENA

- Smjernica ESB/2000/7 (SL L 310, 11.12.2000., str. 1).
- Smjernica ESB/2002/2 (SL L 185, 15.7.2002., str. 1).
- Smjernica ESB/2003/16 (SL L 69, 8.3.2004., str. 1).
- Smjernica ESB/2005/2 (SL L 111, 2.5.2005., str. 1).
- Smjernica ESB/2005/17 (SL L 30, 2.2.2006., str. 26).
- Smjernica ESB/2006/12 (SL L 352, 13.12.2006., str. 1).
- Smjernica ESB/2007/10 (SL L 284, 30.10.2007., str. 34).
- Smjernica ESB/2008/13 (SL L 36, 5.2.2009., str. 31).
- Smjernica ESB/2009/1 (SL L 36, 5.2.2009., str. 59).
- Smjernica ESB/2009/10 (SL L 123, 19.5.2009., str. 99).
- Smjernica ESB/2010/1 (SL L 63, 12.3.2010., str. 22).
- Smjernica ESB/2010/13 (SL L 267, 9.10.2010., str. 21).
- Smjernica ESB/2010/30 (SL L 336, 21.12.2010., str. 63).
-